

Vil inn i Sitø

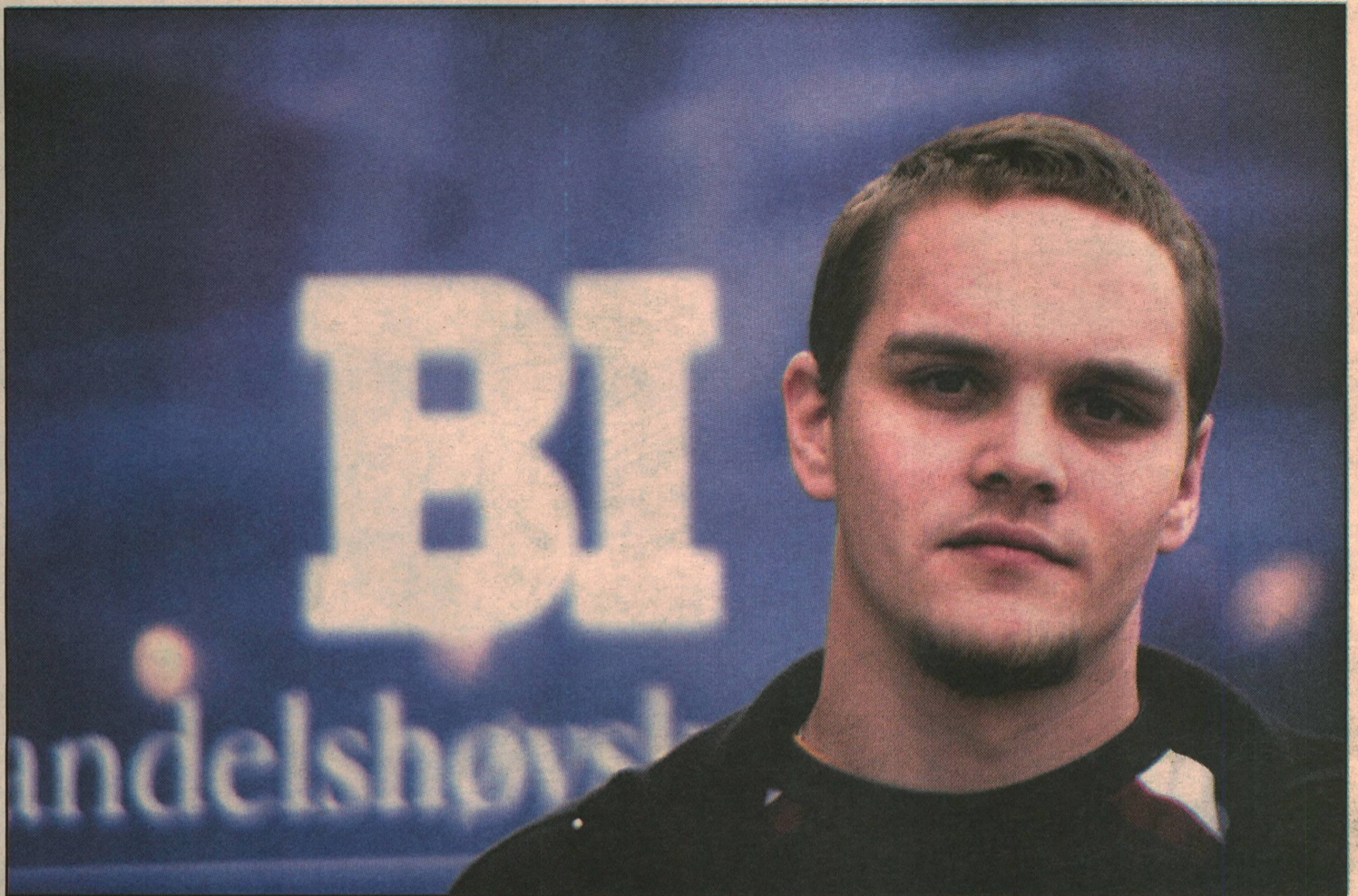
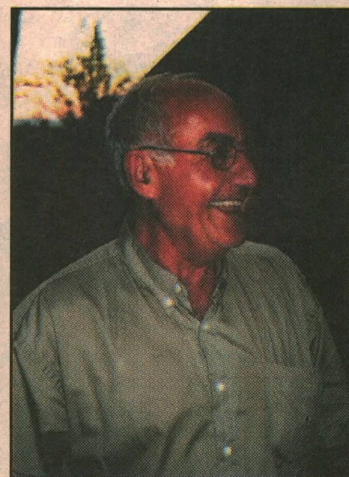

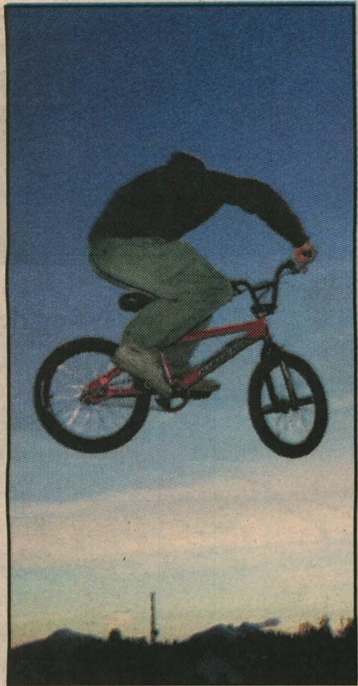
Foto AUDUN RUNDBERG

BI Tromsø står utenfor Studentsamskipnaden i Tromsø. Knut Larsen, leder av BI Studentsamfunn, mener de er for små til å håndtere et komplett velferdstilbud alene. Han ønsker seg inn i Studentsamskipnaden. **Side 4**

Landet der alt går sakte

I Bosnia bygger man hus i tre etasjer og innreder i første. Ellers griller man kjøtt og drikker hjemmelaga plommebrennevin.

Side 18-19

Svevende

På Sommerlyst kan du risikere å møte en sykkel i et element den ikke er beregnet for. Philip Lindtner forsøker så godt han kan å bryte tyngdeloven.

Side 15

Urnevalg

30. og 31. oktober er det urnevalg på Universitetet. Dette er din sjanse til å påvirke studentpolitikken neste år.

Side 11

Littegrann

Side 25

Kvalitetsreformen: Frykter parodi

Side 8-9

Utopia

Utopia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgiften.

Ansvarlig redaktør:
Audun Rundberg

Kulturredaktør:
Kjartan Otterå

Desksjef:
Per Josef Kr. Insulán

Fotoansvarlig:
Monja Fischer

IT-ansvarlig:
Sigurd Stordal

Redaksjonen:
Arnt V. Arntsen
André Bruun
Markus Bruun
Mari Bråtveit
Marte S. Dragset
Dag Ellingsen
Jon Terje Eiterå
Magnus Enxing
Glenn Fagervik
Silje Frantzen
Kjartan Habbestad
Anders Holm
Trond Høibø
Olav Kandal
Anders Karlskås
Irmelin Kjelaas
Calvin Krogh
Tania Lopez
Ragnhild Vik Nilsen
Morten Oddvik
Erica Restøften
Cecilia Rockwell
Tone Slotsvik
Reni Wright

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 59 00

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@utopia.no

Vev:
www.utopia.no

Annonsering:
Kontakt oss for tilbud,
annons@utopia.no

Opplag:
5000

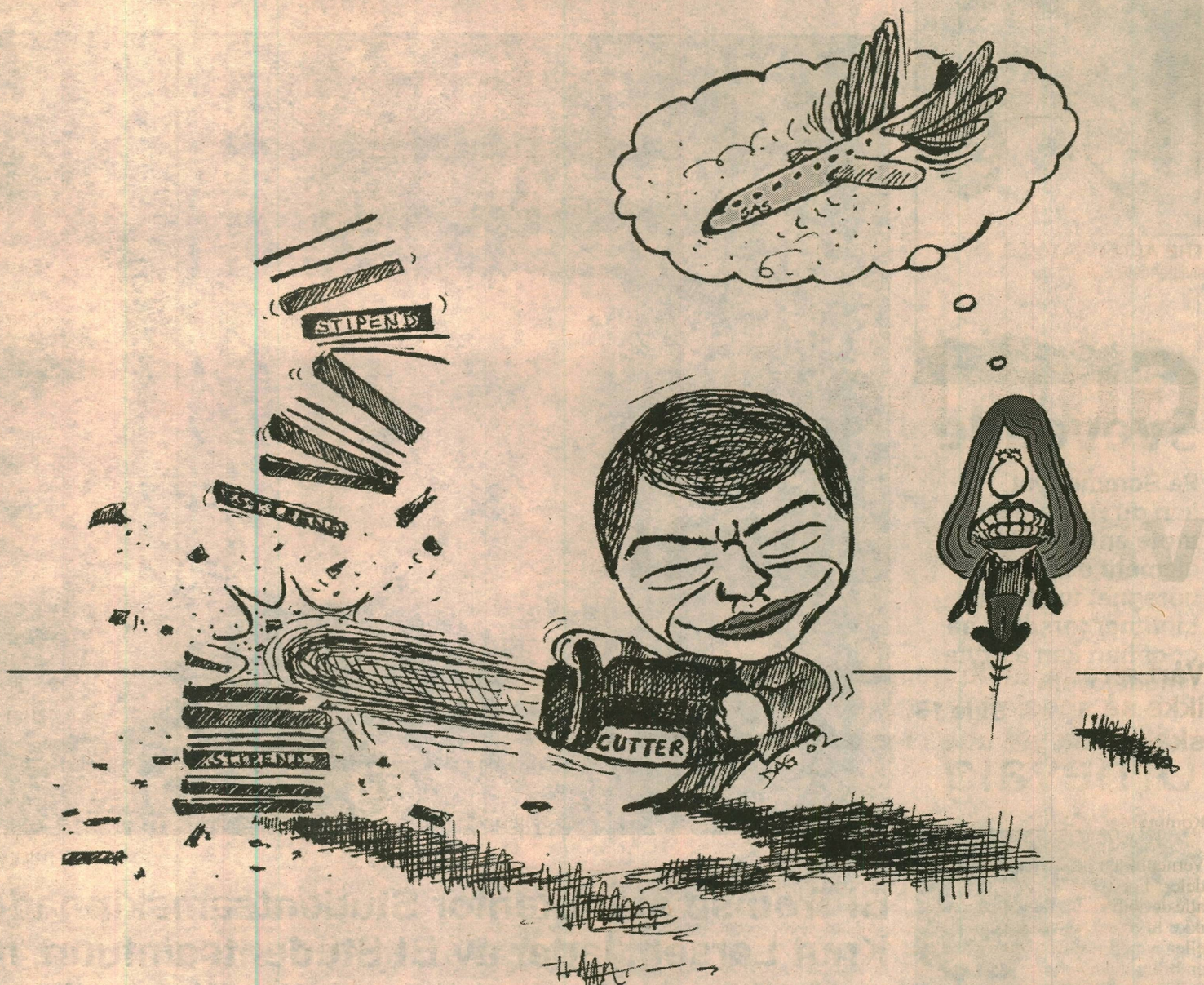
Neste deadline:
7. november 2002

Neste utgivelse:
13. november 2002

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

Studentene ved Universitetet i Tromsø har markert sin motstand mot avviklingen av reisestipendet. Jeg er enig i at dette setter prinsippet om lik rett til utdanning i fare, og dette er nok et eksempel på Regjeringens manglende distriktspolitikk, skriver Vidar Bjørnstad, stortingsrepresentant fra Arbeiderpartiet.

Illustrasjon DAG ELLINGSEN

En satsing på utdanning?

Kronikk VIDAR BJØRNSTAD, AP

Nok en gang er statsbudsjettet her, og nok en gang oppleves det store forskjeller mellom retorikk og realitet. Regjeringen Bondevik gikk høyt på banen da statsbudsjettet for 2003 ble lagt fram. Som vanlig er det mange forventninger til et budsjett, men i år var det knyttet litt ekstra spenning, enkelte omtalte dette som Regjeringens svenneprøve og Høyre skulle realisere sine valglofter om skatt og skole. Det kan trygt sies at Høyre ble årets budsjettvinner av regjeringspartiene, der budsjettet i konsekvens er usosialt, med skattelettelser på til sammen 17 mrd på to år. Jeg vil snarere si, at dette er et budsjett for alle med høye inntekter, store hus, og de som er friske og raske. Men hvor ble det av satsningen på utdanning?

Utdanningsbudsjettet er til stryk. Det ser vi gjennom kuttene og manglende satsning. Samti-

dig sier Regjeringen en ting og opposisjonen en annen. Da kan man undre seg, hva er retorikk og hva er realitet? La oss se på de kalde fakta og hovedkuttene for eksempel innenfor høyere utdanning: Fjerning av reisestipendet til studenter, avvikling av hovedfagsavskrivningen, økte gebyrer i lånekassen, utdanningsstøtten til studentene blir ikke prisjustert neste år, og i tillegg har regjeringen ikke bevilget noe til bygg. Tar vi med kuttene innenfor etter og videreutdanning, på ca. 67 millioner, blir det mer tydelig at dette statsbudsjettet ikke er en satsning på utdanning. Den såkalte satsningen som foreligger, skyldes økningen i stipendandelen, etter forslag fra Stoltenberg regjeringa. Denne økningen forsøkte Bondevik regjeringen å fjerne, men opposisjonen sørget for at den ble vedtatt.

Studentene ved Universitetet i Tromsø har markert sin motstand

mot avviklingen av reisestipendet. Jeg er enig i at dette setter prinsippet om lik rett til utdanning i fare, og dette er nok et eksempel på Regjeringens manglende distriktspolitikk. Det er viktig at unge mennesker ikke skal tape økonomisk på å studere langt hjemmefra, reisestipendet bidrar nettopp til utjevning av kostnader forbundet med avstand til lærested. Det er et viktig prinsipp at alle i Norge skal ha anledning til å studere der de ønsker, uavhengig av hvor de er oppvokst. Det er heller ikke rimelig å forklare bortfallet av reisestipend med at studiefinansieringen totalt har økt med 900 millioner kroner. Dette er å gi med den ene hånda og ta med den andre. Dette er ikke en satsning på høyere utdanning.

Statsbudsjettet inneholder mange grove kutt i utdanningssektoren, også når det gjelder grunnskole og videregående opplæring. I en slik situasjon er det vanskelig

å komme med løfter, men jeg kan i alle fall presisere at gjeninnføring av reisestipendet står høyt på listen over uakseptable kutt. Det er også lagt merke til at dette er et sterkt ønske fra studentorganisasjonenes side.

Regjeringen har tatt et valg, de har valgt side, og de har tatt en klar prioritering: Skattelettelser for de med størst inntekt og minimalt til den offentlige skole: Skatt og ikke skole. Dette kaller regjeringen ansvarlighet. Jeg vil gjerne avslutte med å minne om Bondevik sitt brev til Petersen, også under valgkampen, med følgende sitat: (Dagbladet 1. august 2001) "Jeg mener at Høyre går for langt i sine skatte- og avgiftslettelser. Det vil svekke vår mulighet til økt innsats på de områder der dette er helt nødvendig. Det er ikke nok å si en bedre skole." Det er nettopp dette Regjeringen har gjort med sitt budsjett.

TRE ALTERNATIVER: Norges befolkning har tre alternativer av verneplikten, skriver kommentatoren. Militæret, siviltjeneste eller fritak. Illustrasjonsfoto AUDUN RUNDBERG

Gud bedre vårt fedreland

Vårt ærede, mektige, prektige fedreland er kanskje ikke så spesielt æret og prektig lenger. Hvorfor skal en da yte noen form for tjeneste til landet?

Kommentar MARKUS BRUUN

Verneplikten i Norge består av tre deler. Først har vi militæret, der alle de som vil bli Rambo, egentlig ikke bryr seg, eller de som av en eller annen grunn tenker dette er en billig utdannelse med massevis av penger drar. Dem som ikke vil ha denne tjenesten tar siviltjenesten. Siviltjenesten er det tilbudet landet vårt har for de gutter som av en eller annen grunn nekter militæret på grunn av sine overbevisninger. Den siste gruppen består av de ikke kan se dagen de er på sesjon, de som er 70 prosent døv på det ene øret og ikke hører en jetjager ta av fra ti meters hold, og de som faktisk er udyktige. De som derimot ikke synes Riket er så flott og prektig, og av den grunn ikke vil gjøre noen tjeneste har ikke noe annet alternativ enn fengsel.

Totalnektene i Norge blir henviset til et tjenestested, og når de

ikke møter opp får de en måned i fengsel. Etter denne straffen blir de kalt inn en gang til. Møter de ikke opp da blir det en måned til i fengsel. Dette gjentar seg en siste gang, og etter dette blir de ikke plaget mer. Totalnektene holder på sine meninger og går til og med i fengsel for dem, mens de som derimot lyver og lurer seg til fritak får slippe. Er det ikke noe galt her?

Slik det står til med moralen rundt verneplikten i dag er det faktisk de som lyver og lurer seg unna tjenesten som blir favorisert. De slipper alle former for tjeneste og står fri til å gjøre hva de vil. Det blir altså sett på som helt greit å lyve og lure folk, men å ha sine egne meninger og stå for dem er noe en ikke vil ha noe av. Burde en ikke heller favorisere dem som tør å stå for sine egne meninger og ikke la seg ville bli favorisert? Eller vil dette kanskje sende ut signaler en helst ikke vil at folk

skal legge merke til?

Hadde totalnektene sluppet tjeneste ville det bli sendt ut flere signaler til folket. De som lyver eller lurer seg unna tjenesten, ville kanskje bli totalnektene. Det er tross alt mye lettere å fortelle sannheten enn å lyve. De som ikke tar det så tungt eller ikke bryr seg ville fortsatt med militærtjeneste, og det samme ville de som ser penger og en god utdannelse i tjenesten. Men det farligste signalet som ville blitt sendt ut er at kanskje ikke landet vårt er så flott, vakkert og gavmildt som vi vil ha det til. Totalnektene i dag må ha sterke meninger fordi det er enkelt nok å lure seg unna. Det må være en grunn til å de velger å stå på sine meninger og heller gå i fengsel, enn å ta tjenesten eller lure seg unna. Disse meningene ville altså bli godtatt hvis en totalnekter ble fritatt fra tjeneste, og dermed har en innrømt at det i alle fall var et snev av sannhet i meningene.

For 10 år siden

Studentenes økonomiske handlingsfrihet kan bli redusert. Forslaget til statsbudsjett innebærer at studielånet skal utbetales månedlig fra og med neste år. En slik ordning vil føre til store problemer, tror leder Joar Flynn Jensen i Norsk studentunion. – Hva vil for eksempel skje hvis man i oktober blir presentert for en tannlegeregning? Studentenes utgifter varierer fra person til person, og jeg kan ikke se at vi vil tjene noe på et slikt tiltak, sier Jensen.

Henta fra saken *Forverret studiefinansiering: Månedlige utbetalinger av studielånet*

For 25 år siden

Du skal ta ledelsen og makten: Boka tar de vanskelige skrittet fra kritikken av kapitalismen til en konkretisering av det sosialistiske alternativet. Om planøkonomi, statsforfatning, demokrati, og alternative maktorganger som arbeiderråd og lignende. Jørn Svenson er riksdagsrepresentant for VPK i Sverige, forfatter og marxistisk teoretiker.

Henta fra annonsen *Bøker sosialister ikke kommer utenom*

Fakta fra Norge

Leder 1973 røykte 43 prosent av befolkningen daglig, og i 1990 35 prosent. I 2001 røykte 30 prosent av den norske befolkningen mellom 16 og 74 år daglig. 11 prosent røyker av og til.

- Mellom 300 og 500 ikke-røykere dør hvert år av hjerteinfarkt forårsaket av passiv røyking.

- 50 ikke-røykere dør av lungekreft som følge av passiv røyking på arbeidsplassen og i hjemmet.

- En ekspertgruppe fra Verdens helseorganisasjon slår fast at passiv røyking øker risikoen for lungekreft med mellom 20 og 30 prosent.

- Hotell- og restaurantarbeidere og servitører har sammen med sjømenn den høyeste dødeligheten før pensjonsalder. For servitører er det sykdom som er årsaken til den høye dødeligheten.

- Helsedepartementet foreslår nå å gjøre alle serveringssteder røykfrie. I følge en undersøkelse Opinion har utført for Den norske lægeförening ønsker 55 prosent av 1001 spurte røykfrie serveringssteder. 73 prosent av ikke-røykerne er for et forbud mot røyking på serveringssteder, 77 prosent av røykerne er mot.

- Ikke noe av dette er ukjent eller overraskende. Det burde heller ikke være forbausende at ikke-røykere flest er for forbudet, og at røykere flest er mot. Dermed kan man spørre seg om tallene i statistikken i det hele tatt er interessante. Spiller det egentlig noen rolle om det dør 300 eller 500 norske ikke-røykere årlig som følge av passiv røyking? Spiller det noen rolle om ikke-røykerne dør av hjerteinfarkt, lungekreft eller blærekatarr?

- Det som spiller noen rolle, er at det i det hele tatt dør mennesker som følge av andres røyking.

- De som er for et forbud står sterkt, og bør stå sterkt, så lenge det dør bare ett eneste menneske. Og de står ekstra sterkt om de som er mot et forbud ikke klarer å komme med bedre argumenter enn "jeg skal ha rett til å røyke hvor jeg vil" og "utestedene kommer til å tape penger". Ingen ønsker vel at folk skal ha rett til å ta livet av andre mennesker når de ønsker det, og at noen skal tjene penger på det?

Helt til påske

Ikke lenge etter at siste rest av påskemarsipanen forsvant fra butikkhyllene, så oversvømmes vi av nye poser med den herlige mandeldeigen. Aldri har sjokoladeproducentene vært tidligere ute. Betyr dette at vi kan spise marsipan til halv pris mens vi ser hovmesteren snuble i skinnfellen?

Veldig bra Institutt for informatikk

I en internasjonal evaluering av Institutt for informatikk ved Universitetet i Tromsø (UiTø) får instituttet karakteren "very good". Instituttet har spesialisert seg på

tunge teknologiske løsninger, og får nå skryt for sine internettløsninger og distribuerte systemer som miljøet har drevet langsiktig satsning på. Instituttet har for

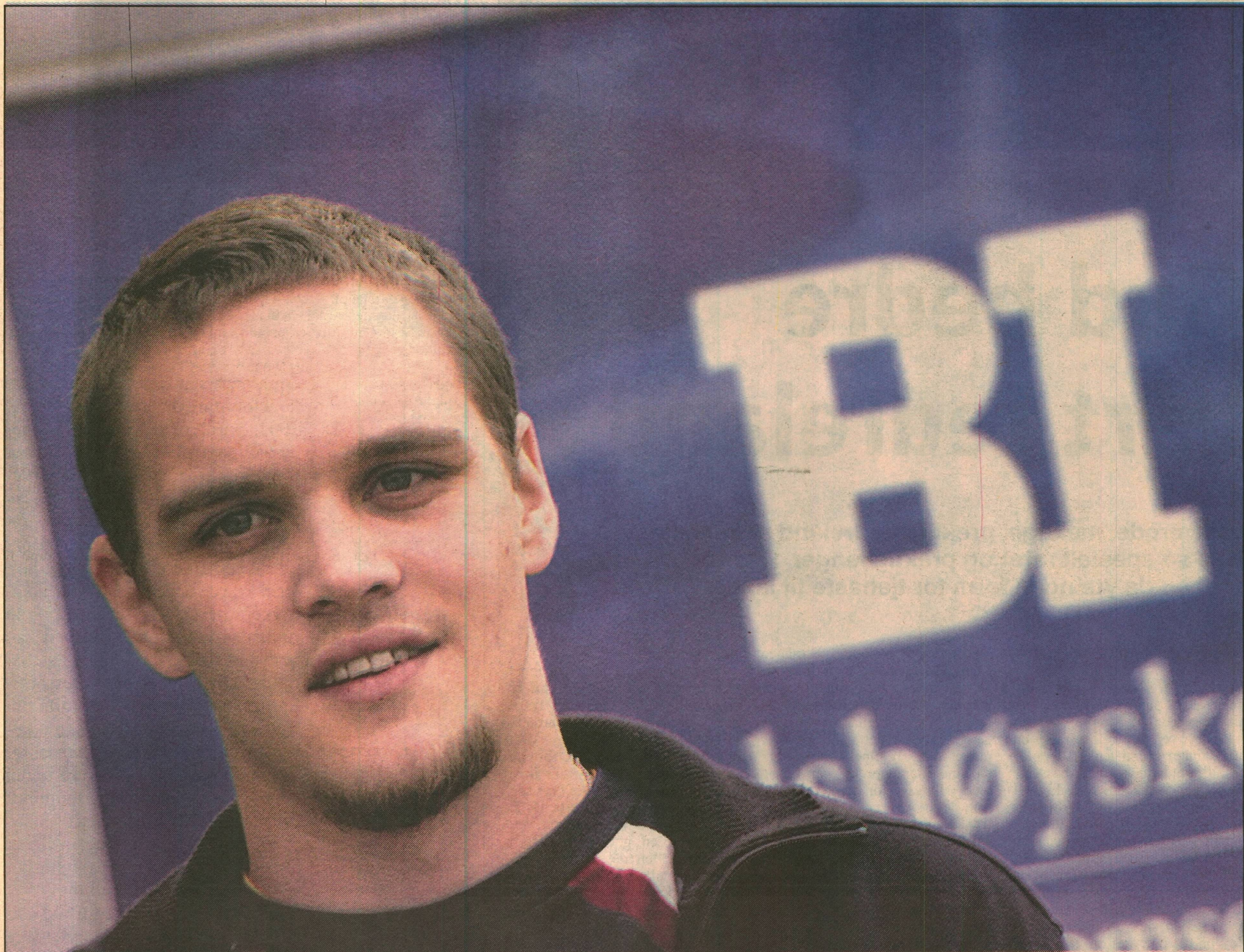
tiden omtrent 250 studenter. Tidligere studenter utgjør i dag en stor del av arbeidsstokken i bedrifter som Kongsberg spacetec, Fast Tromsø, Invenia, Innovation og

EDB business partner.

– I ei tid da teknologibehovet i nordområdene er stort, blant annet sett i lys av gassutvinninga på Snøhvit-feltet og utfordringer som ligger foran oss i Barentshavet og i samarbeidet med Russland, er det viktig at vi har konkurransedyk-

tige teknologimiljø i Nord-Norge. Institutt for informatikk er et slikt miljø, og den aktuelle evalueringa gir et kvalitetsstempel Universitetet er stolt over, heter det i en pressemelding fra UiTø.

Ønsker seg inn i Sitø

ENIGHET: Knut Larsen, leder av BI studentsamfunn i Tromsø, har inntrykk av at det er enighet om at man ønsker å tilhøre Studentsamskipnaden i Tromsø.

Foto AUDUN RUNDBERG

– Jo mindre skolen er jo viktigere er det å være tilknyttet en studentsamskipnad, sier Knut Larsen, leder av BI studentsamfunn i Tromsø. BI Tromsø står foreløpig utenfor Studentsamskipnaden i Tromsø.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Det er om lag 120 heltidsstudenter ved BI Tromsø. Skolen har i dag ikke noe tilbud når det gjelder boliger og barnehager til disse studentene. Gjennom BI studentsamfunn (BIS) kan studentene søke om refusjoner etter legebesøk.

– Det er det eneste tilbudet vi har, forteller Knut Larsen, leder av BIS Tromsø. Larsen mener BI Tromsø er for små til å håndtere et komplett velferdstilbud.

Høye kostnader

– Kostnadene blir høye, så det spørs om det hadde vært interessant å ta seg av velferden selv, sier han. Det er med bakgrunn i dette han gjerne vil ha BI Trom-

søs studenter inn i Studentsamskipnaden i Tromsø (Sitø). I dag er Universitetet og Høgskolen i Tromsø tilknyttet Sitø. Larsen har inntrykk av at det er enighet blant studentene om at man ønsker å tilhøre Sitø.

– Flere BI-skoler i landet tilhører allerede sin lokale studentsamskipnad, forteller Larsen.

Jo mindre skolen er jo viktigere er det å være tilknyttet en studentsamskipnad, mener han. Studentene ved skolen er i alle aldre og har ulike bakgrunner. Behovet for velferd bør derfor ikke være noe annerledes enn ved Høgskolen og Universitetet i Tromsø.

– Jeg vet ikke helt hvordan verden ser på BI. Da jeg gikk på Universitetet hadde jeg selv inntrykk

av at det bare var pappagutter her, men det er det jo ikke, sier Larsen.

Driv og Kraft

I dag betaler hver student ved Høgskolen og Universitetet 400 kroner i semesteravgift. Studentene ved BI Tromsø betaler mellom 18.000 og 22.000 i semesteret for å studere ved skolen. Avgiften til BIS er 420 kroner i året for heltidsstudenter, og brukes til rekvisita, administrasjon og refusjonsordningen.

– Det er alltid noen som vil stusse over semesteravgifta, tror Larsen.

I tillegg til å få innpass i bolig- og barnehagekøene ønsker Larsen at studentene skal nyte godt av andre tilbud. Studentene får i følge

han ikke rabatter på studenthuset Driv, og heller ikke på idrettshallen Kraft. I tillegg stiller flere av studentorganisasjonene krav om at du må være student ved et lærested tilknyttet Sitø for å bli medlem.

– Veldig mange hadde satt pris på det å kunne engasjere seg i studentorganisasjoner, tror Larsen.

– BI må ta initiativet

Vidar Bakken, direktør i Studentsamskipnaden i Tromsø (Sitø), sier det er BI som må ta initiativet til å slutte seg til Sitø.

– Det har jo en pris å være med i Sitø om de ønsker at studentene skal nyte godt av velferdstilbudet, uttaler Bakken. Universitetet

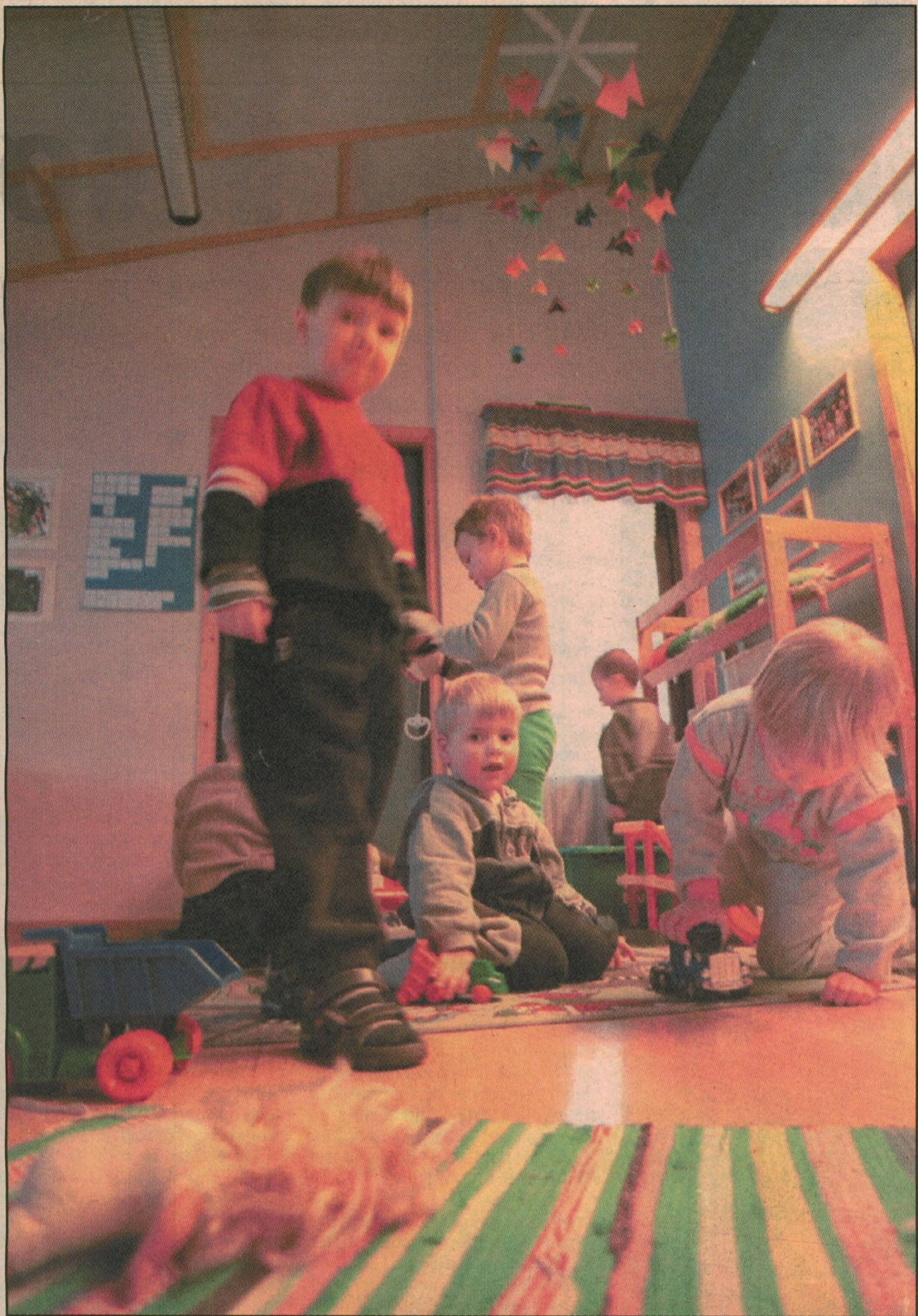
Han forteller at studentene ved skolen har forsøkt å få til et idrettslag. Det viste seg imidlertid vanskelig å finne et sted å trene.

– Dette er en mulighet til å få litt å si. Ingen forventer at man skulle bestemme, men man vil i det minste bli hørt, sier Larsen.

og Høgskolen betaler i dag ikke ubetydelige beløp til Studentsamskipnaden.

Sitø er for tiden i møter med BI om forholdet mellom dem. Bakken sier det å slutte seg til Sitø ikke behøver å være noen lang prosess.

Barnehagene kan miste støtte

HALVERT: I rådmannens forslag til budsjett for Tromsø kommune er støtten til Studentsamskipnaden i Tromsøs barnehager halvert. Arkivfoto JON TERJE EITERÅ

DRASTISK: – Det er drastisk å fjerne tilskuddet for finansieringa fra staten er på plass, sier Kari Mette Darell Eliassen, styreleder i Studentsamskipnaden i Tromsø.

Arkivfoto AUDUN RUNDBERG

Ikkje fleire studentbustader

Tekst AUDUN RUNDBERG

I forslaget til statsbudsjett for 2003 legg regjeringa opp til å vidareføre satsinga på studentbustader med om lag 200 millionar kroner i året. Både den noverande regjeringa og den tidlegare regjeringa har ytra ønske om å byggje 1000 bustader i året. I år finansierte pengane frå

Utdannings- og forskingsdepartementet (UFD) til saman 791,5 bustader. Av desse gjekk 500 til studentsamskipnadane i Oslo og Akershus, medan Studentsamskipnaden i Tromsø (Sitø) ikkje fekk ei krone.

Fristen for å søkje om pengar frå UFD er kortare enn vanleg i år, og ein ventar at resultatet av

tildelinga er klart allereie i januar neste år. I Tromsø har ein lengje ønska å byggje nye leilegheiter på Mortensnes for familiar.

– Vi håper det blir vår tur, og meiner at det bør bli det, seier Kari Mette Darell Eliassen, styreleiar i Sitø.

Innen 2005 kan hele den kommunale støtten til Studentsamskipnaden barnehager forsvinne. Styreleder Kari Mette Darell Eliassen håper prisene ikke går opp.

Tekst AUDUN RUNDBERG

I rådmannens forslag til neste års budsjett for Tromsø kommune er støtten til Studentsamskipnaden i Tromsøs (Sitø) barnehager halvert. I 2004 skal støtten kuttes til en fjerdedel, og i 2005 skal den forsvinne helt. Kuttene er del av en nedskjæring på til sammen 100 millioner kroner.

Supplement

Studentsamskipnaden i Oslo har dobbelt så mange barnehageplasser som Sitø. Samtidig er antallet studenter hele fire ganger så høyt. Styreleder i Sitø, Kari Mette Darell Eliassen, mener situasjonen er snudd på hodet i Tromsø fordi kommunen ikke har vært sitt ansvar bevisst. En kommunal barnehageplass koster 3180 kroner måneden. En plass i en studentbarnehage koster 2445 kroner.

– Studentbarnehagene skal egentlig være et supplement til de kommunale, poengterer Eliassen, som ikke har lyst til å skru opp prisene.

– Trist

Det er om lag 200 barn av studenter i Sitøs barnehager, og 100 barn av ansatte. Tidligere mottok Sitø bare 75 prosent støtte for de 200 studentbarna fra kommunen. I årets budsjett ble støtten økt til

100 prosent, og Sitø mottar i år 3,36 millioner kroner for de 300 barnehageplassene.

– Det er trist når man har jobbet så lenge for å få økt støtten, sier Marianne Dobak Jensen, velferdsansvarlig i Studentstyrets arbeidsutvalg.

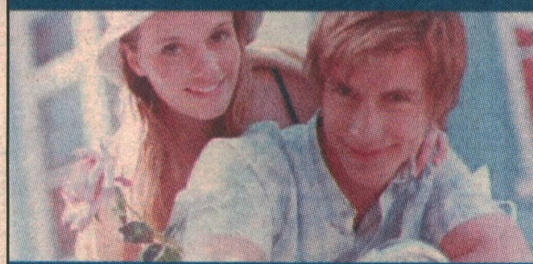
– Jeg håper vi ikke ender opp med å ha gjort så mye arbeid for gjebes, sier Eliassen.

10 prosent

Støtten fra Tromsø kommune utgjør omtrent 10 prosent av inntektene til Sitøs barnehageavdeling. Resten kommer fra blant annet Utdannings- og forskningsdepartementet, Barne- og familiedepartementet og innbetalinger fra foreldre. Stortinget har bestemt at gjennomsnittsprisen for en barnehageplass skal være 2500 kroner, og at den skal ned til 1500 kroner i måneden. I følge Eliassen sikter staten mot å dekke 80 prosent av hva det koster å drive en barnehage.

– Det er drastisk å fjerne tilskuddet for finansieringa fra staten er på plass, sier Eliassen.

www.fokus.no

Ungdom får ekstra fordeler!

Fokus Bank har ordninger laget spesielt for unge mennesker.

- Egen brukskonto for ungdom med høyere rente
- Egen sparekonto for ungdom
- Boligsparing (BSU) med god rente og skattefradrag
- Førstehjemsloan med lavere rente og lettere nedbetaling de første årene
- Studielån - forskuddslån
- Lån til PC
- Betalingskort uten årsgebyr

Ta kontakt med en av våre rådgivere på telefon 77 60 60 00.

Fokus Bank

del av Danske Bank

Isfit savner nordmenn

Isfit, den internasjonale studentfestivalen i Trondheim, trenger flere søkere. 1. november er siste frist og festivalen ønsker alle søknader fra norske studenter velkomne. Eventuelle deltakere kan se frem til ti dager med tverrkulturell bevisstgjøring, internasjonal

forbrødring og en rekke faglige og sosiale aktiviteter.

Under temaet "Challenging attitudes" går verdens største tematiske studentfestival av stabelen for syvende gang i Trondheim 7. til 16. mars 2003. Det er allerede kommet inn søknader fra

113 forskjellige nasjoner, og det vil være mer enn 450 studenter til stede under selve festivalen.

Isfit arrangeres hvert andre år av 300 frivillige studenter der målet er å lage en arena der studenter fra ulike deler av verden kan møtes for å diskutere, sosialisere og bli kjent med hverandre. Selve festivalen består av debattmøter, arbeidsgrupper, konserter,

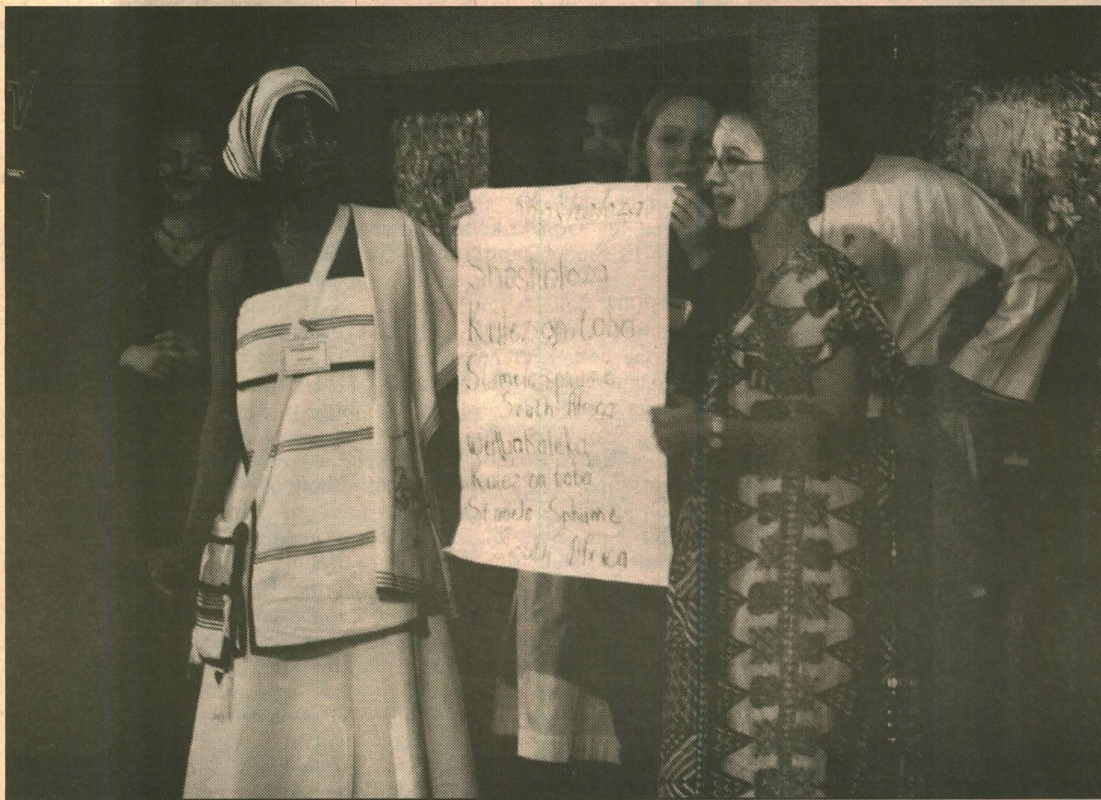
utdeling av studentenes fredspris og en rekke andre aktiviteter. Flere kjente personligheter har tidligere besøkt Isfit, blant andre Dalai Lama, Gro Harlem Brundtland, Terje Rød Larsen og Koigi Wa Wamwere.

To uker før fristen er det over 400 søkere fra Ghana, men kun fire fra Norge.

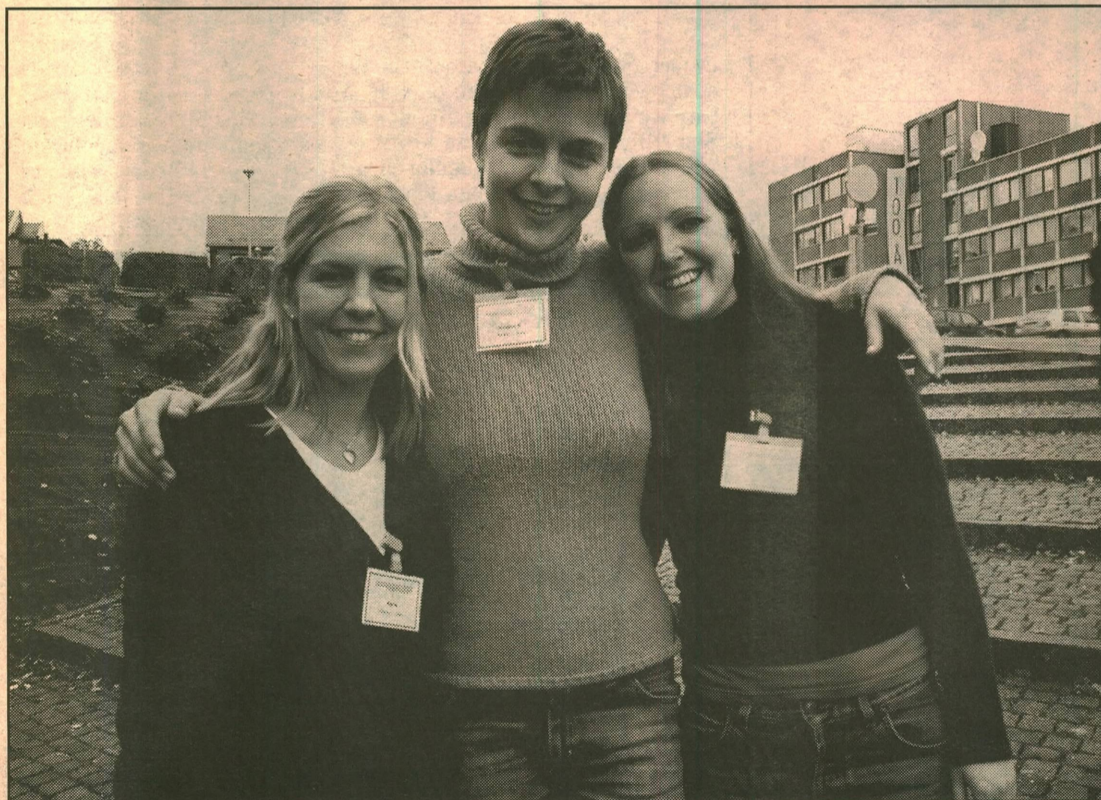
– Vi oppfordrer alle norske

studenter til å delta på Isfit 2003. Dette er en unik mulighet til å diskutere med engasjert ungdom fra hele verden, og til å utfordre egne og andres holdninger, sier festivalleder Øystein Mørch.

– Vi har noe å lære av andre

INTERNASJONAL: 15. oktober var en svært internasjonal ettermiddag i Kulturhuset i Tromsø. Fredskorpsdeltakere fra Kambodsja, Kamerun, Kina, Mali, Nicaragua, Sør-Afrika, Zambia, Zimbabwe og Norge viste fram noe av hva det nye Fredskorpset står for.

REISER TIL INDIA: Marie Svendsen, Kristin Prøytz Narum og Gry Løge Lid reiser i disse dager til India med Fredskorpset ung.

– Vi har innsett at vi har noe å lære av andre. Det handler om å gi og å få, sa ordfører Herman Kristoffersen, og hilste det nye Fredskorpset velkommen.

Tekst RENI WRIGHT
Foto TANIA LOPEZ

15. oktober var en svært internasjonal ettermiddag i Kulturhuset i Tromsø. Fredskorpsdeltakere fra Kambodsja, Kamerun, Kina, Mali, Nicaragua, Sør-Afrika, Zambia, Zimbabwe og Norge viste fram noe av hva det nye Fredskorpset står for.

Ordfører Herman Kristoffersen hilste Fredskorpset velkommen.

– Med det nye Fredskorpset har vi erkjent at vi ikke vet alt, vi vet alt for lite. Vi har innsett at vi har noe å lære av andre. Det handler om å gi og å få, sa Kristoffersen.

Partnerskap

Det gamle Fredskorpset sendte ut ekspertpersonell til den tredje verden for å hjelpe dem. Gjennomsnittsalderen for de som reiste lå på 45 år. Nå har Fredskorpset blitt yngre. Alderen på de som reiser er fra 22 til 35 år, og utveksling av erfaringer er i fokus.

Nå er det ikke Fredskorpset som sender folk ut lenger: Bedrifter og organisasjoner kan inngå avtaler med en partnerbedrift eller organisasjon i Sør og søke midler fra Fredskorpset til utveksling av personell. Deltakerne får lønn som varierer ut i fra hvilken institusjon man blir utsendt fra.

I Tromsø er både Universitets-

sykehuset i Nord-Norge (UNN), Anthropos og Studentstyret i gang med utveksling. For eksempel skal det nå reise to fysioterapeuter og en ergoterapeut fra UNN til Tanzania, og det kommer to fysioterapeuter i retur.

Fredskorpset ung

Kristin Prøytz Narum, Gry Løge Lid og Marie Svendsen reiser i disse dager til Bangalore i Sør-India for å jobbe med prosjekter og undervisning i slummen. De er med i et partnerskap mellom Sund folkehøgskole og Center for social action i Bangalore. Både Narum og Lid har flere samfunnsfag med seg i bagasjen. De var lei av å studere og klare til å ta en utfordring. Svendsen har hovedfag i psykologi med fokus på konfliktløsning. Hun følte hun trengte felterfaring.

– Vi drar til India for å prøve å promotere senteret, skaffe penger til videre drift og ikke minst å åpne opp for muligheten til videre samarbeid i framtiden, sier de tre.

De er idealister og får nesten ingen lønn for arbeidet de skal gjøre, men regner med å lære mye.

– Vi driver med utveksling av kulturverdier. Vi drar til India med vår pakke, får en pakke der og kommer hjem med den.

Bergen for skittent for britene

University College of London har avbrutt Erasmus-samarbeidet med Universitetet i Bergen på grunn av forholdene ved Fantoft studentby, skriver Studvest. Det britiske universitetet har fått flere klager fra sine studenter og er lei av at ingenting har blitt gjort. – Jeg ble sjokkert over den dårlige standarden på rommet. Veggene var dekket med hull og fulle av skitne, svarte flekker. Rommet var generelt skittent og luktet. Det så ut som ingenting var gjort rent. Slik beskriver en kvinnelig utvekslingsstudent fra London forholdene som møtte henne ved Fantoft studentby. – Det stemmer ikke med hva andre studenter oppfatter. Vi sjekket ut det aktuelle rommet, det var rengjort og rent. Det kan imidlertid ha luktet litt innestengt, hevder Ivar Henriksen, boligdirektør i Studentsamskipnaden i Bergen.

Deler ut 2,7 millioner

Tekst AUDUN RUNDBERG

29. oktober delte Studentstyret ut 2,7 millioner kroner av studentenes penger. Millionene kommer fra semesteravgifta som studentene ved Universitetet i Tromsø betaler inn hvert semester. Til sammen elleve søkere har bedt om midler til drift i 2003. Etter at semesteravgifta ble økt med femti kroner høsten 2002 har størrelsen på søknadene økt betraktelig.

Forut for møtet i Studentstyret

har søknadene vært til behandling hos et eget utvalg. Utvalget ønsker ikke å videreføre underskuddsgarantien til Driv. Underskuddsgarantien har siden år 2000 sikret studenthuset 100 kroner per student til å dekke et eventuelt underskudd, og gjelder til og med i år. Både i 2000 og 2001 har Driv måttet benytte seg av garantien, og om studenthuset går med underskudd i år vil de få opptil 635.000 kroner til å hente seg inn. Til neste år ønsker utvalget å sette av 100

kroner per hode i et fond.

– Dette gjør at studentene ved Universitetet i Tromsø har en betydelig egenkapital som kan brukes på fremtidige formål, heter det i utvalgets innstilling.

Da Utopia gikk i trykken var Studentstyrets endelige vedtak ikke klart.

Søker	Søkt om	Innstilling	Tildelt 2002
Driv		50.000	
Internasjonalt seminar	40.000	40.000	35.000
ISU	60.000	50.000	25.000
Jusshjelpa	120.000	75.000	20.000
TSI	440.000	440.000	400.000
Studenthus på Elvenes	50.000	50.000	
Studieringen	25.000	10.000	
UKA	70.000	70.000	45.000
Utopia	500.000	500.000	400.000
Samfunnet	410.000	350.000	360.000
Studentforeninger		150.000	35.000
Studentstyret	250.000	250.000	170.000
Fond		694.000	635.000*

Tabellen viser hva de ulike søkerne har søkt om, utvalgets innstilling, og hva søkerne har fått i år. * I år er disse pengene satt av til underskuddsgaranti for Driv.

Kamp om utdanning

TRAUMER: Daniel E. Johnson frå Sierra Leone fortel norske studentar om kvardagar fulle av traumer og manglande støtte til utdanning.

Krigen i Sierra Leone har laga spor i utdanningssystemet. Dette vil Daniel E. Johnson fortelje Noreg om.

Tekst ARNT V. ARNTSEN
Foto AUDUN RUNDBERG

Operasjon dagsverk (OD) har i år velt Sierra Leone som sitt prosjektland. I samband med dette reiser Daniel E. Johnson, ein student frå Sierra Leone, og fortel vidaregåande skuleelevar om situasjonen mange på deira alder må takle.

Hemmande krigstraumer

– Krig har vore situasjonen i Sierra Leone i elleve år. Dette har fått store konsekvensar for utdanningsmoglegheitene og utviklinga av fattigdomen i landet, fortel han.

Det er stabilt der no, men det finnest ein ny kamp. Kampen gjeld dei som mista sine foreldre i krigen og som ikkje har noko støtteapparat. Det er desse OD, gjennom Plan-Noreg, skal prøve å hjelpe. Prosjektet er eit traume- og utdanningsprosjekt.

– Nokre av desse ungene har gjort grusomme handlingar, dei har blitt dopa og no slit dei med etterverkningane. Dei har det vanskeleg i det daglege livet, og utan eit skikkeleg hjelpeapparat hamnar mange av dei på gata.

– Ingen kan ta vare på ungen sin slik som foreldra og andre slektningar kan, seier Johnson.

Sviktande undervisning

Situasjonen ved universiteta er vanskeleg fordi det finnest lite pengar til å finansiere studiane.

– Dei som studerar ved universiteta har av og til ikkje så mykje som eitt måltid om dagen. No, når eg reiser rundt, ser eg at studentane her kan ete kvar halve time om dei vil det, merkar Johnson.

– Denne turen handlar likevel om dei unge som ikkje går på skule. Pengane som blir innsamla skal gå primært til desse unge. Denne turen er ikkje for meg, men for dei i Sierra Leone.

Ein av hindringane i vegen for større deltaking i skulane er at skulane vart øydelagde av krigen. Eit viktigare problem er at det finnest ikkje mange som vil jobbe innan utdanningssystemet.

– Dei som kan tek andre jobbar. Kanskje det er hos hjelpeorganisasjonar eller liknande. Dei som blir attende er som regel dei utan andre moglegheiter. Dette går sjølvsagt ut over kvaliteten på undervisninga, forklarar Johnson.

Dette blir gjenspegla i eksamensresultata for den vidaregåande skulen som i år er dei verste nokon gong.

Tvinga i arbeid

– Skulepengane er eit problem, men demonstrerar vi er det ingen som lyttar, seier Johnson.

Ut av tre tusen søkjarar er det om lag to hundre som får stipend. Dette stipendet dekkjer berre skulepengar, og difor kan ikkje alle gå på skule. Dei må jobbe for å brødfø seg sjølve og foreldra.

– Då eg byrja å studere vart eg sagt opp. Dette skjer fordi dei som allereie er i stillingar ikkje har hatt universitetsutdanning og difor meiner dei at eg kan true dei. Dette skjer heile tida og gjer situasjonen slik den er i dag for studentane i Sierra Leone, fortel han.

Medan krigen herja var det nokre som utdanna seg i Storbritannia og USA. Sjølv om dei då mista heimane sine i krigen er dei no i gong med å etablere eg. Det er dette som motiverar Johnson og dei andre ungdomane i Sierra Leone. Dei ser at utdanning har hjelpt desse å kome seg på beina att.

Daniel E. Johnson er i Noreg i to veker til og vil saman med dei i OD skape eit finansielt fundament for utdanning av krigsoffera av den lange borgarkrigen.

Markering av motstand

Tradisjonen tro viste studentene sin motstand mot statsbudsjettet, men i år var demonstrasjonstog byttet ut med øl på Jernbanen. Nå gjenstår knallhard lobbyvirksomhet.

Tekst TROND HØIBØ
Foto AUDUN RUNDBERG

– Jeg kunne ikke tro det var sant. Ikke nok med at regjeringen fjerner reisestipendet, de henviser studentene til toget! Tor Arne Morskogen er godt i gang med sin mer eller mindre improviserte tale.

– Så nå drar vi ned til Jernbanestasjonen og drikker opp det vi fortsatt har igjen av reisestipendet! Med buss, avslutter Morskogen og oppfyller det han lovt da han ble valgt til studentstyreleder. I år skulle ikke studentene gå i demonstrasjonstog.

Savnet studenter

Men løftet så ikke ut til å være en stor nok gulrot. Selv om nærmere halvparten av de som studerer i Tromsø kommer fra andre fylker enn Troms, var oppmøtet ganske

beskjedent. Asbjørn Hudø, leder av Studenttinget, var ikke helt fornøyd.

– Det er for få som har møtt opp i dag. Flere burde vise at de er mot fjerning av reisestipendet, som er viktig både for mangfoldet ved studiestedene og for kvalitetsreformen, poengterer Hudø.

Både Hudø og Morskogen mente at det kunne kommet flere om Utopia hadde kommet ut i tide og om de som henge opp Morten Abel-plakatene hadde hatt et snev av plakatkultur.

– Oppmøtet var dårligere enn vi håpet, men ikke verre enn vi fryktet, mente Morskogen og ble mer fornøyd da han kunne konstatere at studentene fylte godt opp inne på Jernbanestasjonen.

Usynlige?

Runa Halsør var en av dem som

lurte på hvorfor det ikke var en markering i byen eller demonstrasjonstog.

– Vi burde være synlige når vi demonstrerer, det føles litt meningsløst å sitte her, sier Halsør.

– Vi kunne selvfølgelig gått i tog, men da er vi veldig avhengige av været. Blir det dårlig risikerer vi at veldig få stiller opp. Dessuten ville vi gjøre noe nytt i år, svarer Morskogen.

– Men er det bedre? spør Halsør

– Det er i hvert fall ikke dårligere. Og generelt bør ikke demonstrasjoner bli en vanesak. Det kan gjøre at folk bare trekker på skuldrene når vi har noe viktig å si, mener Morskogen.

Fremskrittspartiet

Morskogen mener videre en mar-

VANSKELIG: Studentstyreleder Tor Arne Morskogen sier det er vanskelig å vite om reisestipendet blir borte. – Vi vil bruke de kanalene vi har inn i partiene på Stortinget og ungdomspartiene. Også lokalpolitikerne er viktige å påvirke, sier studenttingetsleder Asbjørn Hudø.

kering er viktig for å bevisstgjøre studentmassen, men at den nok ikke påvirker de som tar beslutningene.

Hvordan kan dere påvirke?

– Vi vil bruke de kanalene vi har inn i partiene på Stortinget og ungdomspartiene. Også lokalpolitikerne er viktige å påvirke, sier Hudø.

Blir reisestipendet borte?

– Det er vanskelig å vite. Jeg så en liste over Fremskrittspartiets prioriteringer, og da var ikke våre saker inne. Men det har vi tenkt å gjøre noe med, avslutter Morskogen, som tror på støtte fra venstresiden.

Moderat valgdeltakelse

Ved Universitetet i Oslo har det blitt avholdt urnevalg. Moderat gruppe har gjort et brakvalg, melder Universitas. Moderat gruppe får fem ekstra mandater på bekostning av De radikale og fakultetslistene. – Dette var ganske forventet. Vi har mange engasjerte folk på Mat.net og vi har kommet oss etter nederlaget på Jus i fjor, sier en for-

nøyd parlamentarisk leder for Moderat gruppe Torgeir Tofte Jørgensen. De radikale kom ut som valgets klare taper. – Dette er litt surt, sier leder av den radikale fraksjonen Marte Jørgensen. Hun mener De radikale må profilere seg bedre og bli mer synlige for å kapre de tapte mandatene tilbake til neste år. Omtrent 10 prosent av studentene benyttet seg av stemmeretten.

Økning på ex.phil.

20 prosent flere studenter er påmeldt til undervisning i ex.phil. ved Universitetet i Oslo dette semesteret i forhold til høsten 2001. – Helt enestående, sier NIFU-forsker Per O. Aamodt til Universitas. Økningen tilsvarer 500 studenter, slik at det totale antallet er på 3000. – Dette er svært interessant og samtidig veldig rart, jeg har ingen god forklaring

på hva dette kan skyldes. Det er mulig at dette er en reaksjon på kvalitetsreformen. Noen er kanskje usikre og ønsker å få tatt forberedende før de må starte med et mer forpliktende, lukket utdanningsløp. Likevel er dette helt enestående, og uten sammenheng med tidligere undersøkelser, understreker Aamodt.

BRA DISKUSJONER:

– Det har vært bra diskusjoner, men oppmøtet må kunne sies å ha vært dårlig, sier universitetslektor Marit Allern om seminar- og forelesningsrekkene som Program for læring og praktisk pedagogikk gjennomfører.

Få deltar på seminar

Under temaene vurdering, læring og arbeidsmåter arrangerer Universitetet et program for å skolere faglig og administrativt ansatte i forbindelse med Kvalitetsreformen. Men få deltar.

Tekst KJARTAN HABBESTAD
Foto KJARTAN OTTERÅ

Program for læring og praktisk pedagogikk (PLP) fikk i oppdrag av Universitetet å lage et opplegg for å diskutere pedagogiske konsekvenser av reformen. Det er hentet inn eksterne forelesere fra både Norge og Danmark, samt at man har prøvd å vise noe av den nyskapingen som også foregår i Tromsø.

– Det har vært bra diskusjoner, men oppmøtet må kunne sies å ha vært dårlig, sier universitetslektor ved PLP og medansvarlig for koordinering av opplegget, Marit Allern.

Viktig

Denne høsten er to av tre seminar- og forelesningsrekker gjennomført. Planen har vært å benytte høsten til generelle diskusjoner av reformen, mens PLP i vårsemesteret vil kunne bistå i mer spesifisert utvikling på de enkelte fakultetene. Noen fakulteter har allerede ytret ønske om at opplegget i samarbeid med PLP skal

fortsette, mens andre har vært helt fraværende.

– Folk har det travelt, men med annerledes prioriteringer kunne nok fakultetene sendt noen til å delta, tror Allern.

Hun presiserer at de har mottatt signaler om mangelfull annonsering, men hadde allikevel håpet på bedre oppslutning.

– Kvalitetsreformen krever endring i både lærer- og studentrollen. Vi har fokus på læring, og dette er absolutt relevant for alle.

Studentene mangler

Både forelesningene og seminarene har vært åpne også for studenter. Noen har deltatt, men det har vært få. PLP ønsket i utgangspunktet å få med studentene på opplegget. Her kunne den eksterne kompetansen som er hentet inn bistått studentenes opplegg. Men responsen har vært dårlig.

– Endringene vil influere studentenes egen hverdag. Og større frihet krever større ansvar, avslutter Allern.

Datoene for siste tema, arbeidsmåter, er 6. til 7. november.

Vil ha kvalitet

Professor Viggo Rossvær vil no kvalitetssikre ordninga med innlevering av essays og heimeoppgåver. – Kopiering frå Internett og manglande oppfølging kan gjere heile ordninga til ein parodi, meiner han.

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto AUDUN RUNDBERG

Ein del av intensjonen med den nye Kvalitetsreforma er at studentane skal få større oppfølging frå lærerestaden, og hyppigare tilbakemelding på arbeidet deira undervegs. Det blir samtidig oppfordra til bruk av alternative evalueringsformer som innlevering av essay og heimeeksamen, og mindre bruk av eksamenar. Studentane skal også bli gitt betre vegleing gjennom semesteret.

Ein parodi

Professor Viggo Rossvær ved Institutt for filosofi synes intensjonen eigentleg er bra, men ressursmangel og manglande kreativitet frå lærarane og læringsmiljøet gjer at tilbodet blir for dårleg.

– Så lenge studenten får nok

oppfølging i skriveprosessen kan det løfta han opp på eit høgare nivå. Men slik det er nå ender det berre med at ein leverer inn eit avskrift i frå Internett. Det er klart studentane lærer mindre av dette, og korleis skal ein kunna kontrollera forfalsking og juks i innleveringane, seier Rossvær, og legg til:

– Heile ordninga vil kunne enda i ein rein parodi.

Lærer – ta ansvar

Rossvær meiner først og fremst lærarane har eit viktig ansvar for å heva nivået på undervisninga. Dei må setje av meir tid til studentane.

I staden for å sitja på kontoret åleine og forska, må dei ta med seg forskinga ut til studentane. I det ligg det og ein kritikk til heile ordninga med standardiserte læreplanar.

Etterlyser pengar

Dekan ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, Synnøve Jensen, stiller også spørsmål ved eksamensforma med mappinnlevering (essay, journ.anm.).

– Vi blir nøydd til å drøfte om essay verkeleg er den beste eksamensforma, seier ho. Vi har nok vore veldig flinke til å innføre ordninga med nye eksamens- og evalueringsformer, men har ikkje i same grad sett på innhaldet i ho, seier Jensen.

Større oppfølging

Ei eksamensordning med meir essays og innlevering av heimeoppgåver krev meir oppfølging frå læraren si side, men på grunn

av ressursmangel meiner Jensen at dei ikkje får gjennomført intensjonane i Kvalitetsreforma.

– Reforma skal føra med seg ei større oppfølging i skriveprosessen frå læraren si side, men slik det er i dag har ikkje Universitetet nok midlar til å gjennomføra dette. Departementet meiner vi har pengane, men ikkje er effektive nok. Men Universitetet i Tromsø manglar i dag mange millionar for å kunna gjennomføra Kvalitetsreforma, forklarar ho.

Meir innsats frå studentane

Viggo Rossvær etterlyste fleire seminar og større samarbeid mellom studentar og lærarar. Jensen

– Ein må skapa faget sjølv, i møte mellom lærar og student. Og ikkje slik det er i dag der ein skal følgja ein læreplan som er lik overalt, meiner Rossvær.

Saknar lokal læringskultur

– Den lokale læringskulturen med mellom anna kollokviar (seminar journ.anm.) og diskusjonar vert oversett slik det er i dag, der ein skal følgja ein læreplan som er lik over alt. I dag møtes ein på modulens, og ikkje på faget sine premisser. Innhaldet blir heilt gløymt. Utan lokal kollokviakultur vil innhaldet i faga bli utan liv, seier Rossvær.

– Viss faga blir like over heile landet, kan ein jo berre legge ned heile Universitetet og heller ta eksamen på Internett, avsluttar han.

er delvis einig, men meiner ei slik ordning også er avhengig av studentane sjølv.

– I tidlegare tider hadde vi mykje oppgaveinnleveringar og meir seminar, fortel Jensen. Men då fanst det ikkje Internett og ein hadde større oppfølging av lærar, samtidig som studentane i større grad var heiltdsstudentar.

– Skal ein få til det i dag er ein også avhengig av at studentane gjer ein større innsats. Dei må i større grad bli heiltdsstudentar, og jobba meir. Viss dei ikkje kjem førebudd til seminara får ein ikkje noko utbytte av dei, poengterar Jensen.

Utopia Ledig stilling våren 2003

100 prosent stilling som ansvarlig redaktør og nyhetsredaktør

Stillinga er en fulltidsjobb. Ansvarlig redaktør blir ansatt på åremål for ett år. Utopia søker en person med ledererfaring og journalistisk teft til å overta ansvaret for avisa. Ansvarlig redaktør har det overordnede ansvaret for alle ledd i avisproduksjonen. Erfaring med journalistisk arbeid er ei forutsetning. Som nyhetsredaktør må vedkommende være iderik og ha nese for nyheter, samt ha solid kunnskap om Universitetet og Høgskolen i Tromsø og norsk høyere utdanning generelt. Det forutsettes at redaktøren selv arbeider fram saker. I tillegg er ansvarlig redaktør Utopias administrative leder og styreleder. Organisasjonserfaring er derfor en nødvendighet. Lønnes med 115.000 kroner i året Søknadsfrist: 15. november.

Søknad med CV, attester og arbeidsprøver sendes eller leveres: Utopia v/Audun Rundberg, Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø. Eller e-post: redaktor@utopia.no. Spørsmål om stillingen kan rettes til ansvarlig redaktør Audun Rundberg, telefon 77 64 59 00

Øl for 1.400 kroner

Boligprisene gjør at studenter har lite penger å rutte med, skriver Studvest. – Det må bygges flere studentboliger, mener Aimar Alkholt, velferdsansvarlig i NSU i Bergen. Studentene i Bergen har gjennomsnittlig 3000 kroner i boligutgifter hver måned. I tillegg har studentene forbruksutgifter på rundt 3600 kroner i måneden. Dermed sitter studentene

igjen med kun 1400 kroner til strøm, telefon, øl og medisiner. Lånkassen har beregnet sine satser ut fra Statens institutt for forbruksforskning (SIFO) standardbudsjett. Budsjettet tar sikte på å dekke normale utgifter, vanlige husholdningsartikler og å gi folk muligheten til å delta i sosiale aktiviteter.

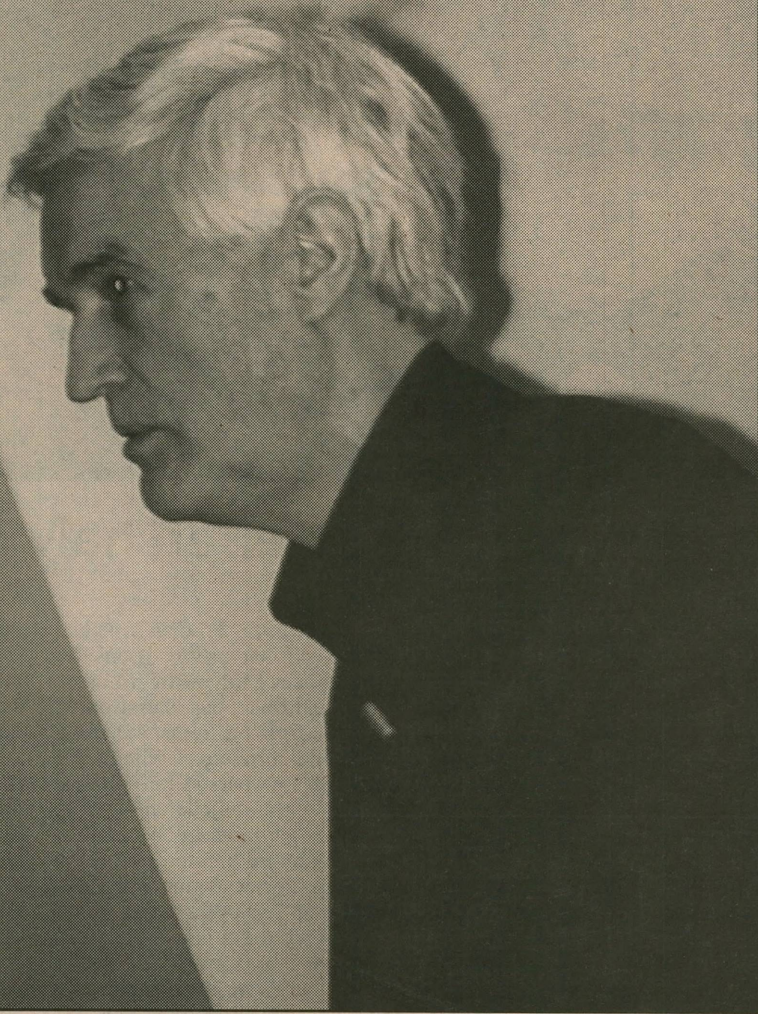
Billige boliger – lav el-sikkerhet

– Med svak økonomi må studenter ofte ta til takke med billige bopeler med lav el-sikkerhet, sier Helge Sjørnsen, tilsynsingeniør i Bergenhalvøens Kommunale Kraftselskap (BKK) til Studvest. Helge Sjørnsen og tilsynsavdelingen i BKK driver for tiden en kampanje for å kartlegge el-sikkerheten blant husstandene i sentrum. Grunnen til at studenter ofte

bor på steder med lav el-sikkerhet, tror Sjørnsen skyldes lav kjøpekraft, men også dårlige holdninger. Når det årlig dør omtrent 30 personer i el-relaterte branner i Norge, mener han studentene i en helt annen grad må være bevisst på de farene som ligger i et dårlig elektrisk anlegg. – Juridisk sett er el-sikkerhet både leietaker og utleiers ansvar, forteller Sjørnsen.

Utsikring – fryktar parodi

KVALITETSSIKRING: Viggo Ross-vær er redd heile ordninga med innlevering av essays og heimeoppgaver kan bli ein parodi viss ein ikkje får ei form for kvalitetssikring.

Kvalitetskritikk frå Oslo

Tore Rem, førsteamanuensis i britisk kulturkunnskap ved Universitetet i Oslo, har i haust komme med sterk kritikk av Kvalitetsreforma og har skapt debatt i utdannings-Noreg.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Rem skreiv i tidsskriftet Prosa tidlegare i haust ein knallhard kritikk av den nye Kvalitetsreforma. Han ser på marknadstankgangen i den nye ordninga som eit trugsmål for kvaliteten i universiteta.

– No får ein pengar per student som står til eksamen, ikkje for kor mange studentar som følgjer undervisning. Så langt ville ikkje ein gong Thatcher drøymt om å gå, seier Rem. I den nye Kvalitetsreforma er det berre vektalsproduksjon som tel.

– For at dei skal få pengar, må institutta slakke på krava. Midlane frå politikarane er nivåsenkande, meiner han. Vi er blitt ein pølsefabrikk, med den forskjell at pøsefabrikkar må rette seg etter klare minstekrav til kvalitet.

Han er sterkt kritisk til den rådande effektivitetsretorikken hos politikarane, og meiner utdanning må vera ein sfære som slepp unna marknadens logikk.

– Utdanning skal vera eit mål i seg sjølv, seier han.

Den nye ordninga inneber òg at dei eksterne sensorane fell vekk. Lærarane blir sitjande som buken til havresekken, meiner Rem. Dei har ansvaret for å sensurere studentane, samtidig som dei skal tenkje på instituttet si inntekt.

– Den slappe sensor er framtidens sensor. Ein vil utdele betre vitnemål enn før, trur Rem.

Rem meiner slik at nivået vil bli senka, og at universitet ikkje i same grad som før blir ein garantist for eit visst kunnskaps- og dugleiksnivå.

Ueinig Sempler

Utdanningspolitisk ansvarleg i Studentstyret, Julia Holte Sempler er ueinig, og noko oppgitt over haldninga til Rem.

– Dette er i seg sjølv ikkje nye synspunkt på Kvalitetsreforma. Dette har vore klarlagt og vedtatt i lang tid, og det er per i dag opp til institusjonane sjølv og nettopp dei vitskapeleg tilsette å gjera dette til ein kvalitetsreform, meiner Sempler.

– Rem seier at vi har blitt ein pøsefabrikk utan noko som helst minstekrav til kvalitet. Eg synes det er synd at han tar dette standpunktet, seier ho. Eg veit ikkje om Rem sjølv er klar over at ein gjennom Kvalitetsreforma oppretter eit organ for akkreditering og kvalitetssikring av institusjonane.

– Dette skal jo nettopp ivareta denne funksjonen, og pålegg universitet og høgskular å opprette gode kvalitetssikringssystem.

Dessutan vil også institutta gjennom den nye finansieringsmodellen vere nøydd til å heva kvaliteten for å lokka studentane til sine fag.

– Det som i denne samanhengen er mest synd er at ein bruker energi på å kritisera allereie vedtekne og debatterte områder i staden for å gjera tiltak som faktisk kan heva kvaliteten ved institusjonane. I staden for å kritisere sensorordninga, burde kanskje Rem ha brukt tida si til å sjå på kva måtar ein under den ordninga ein nå har kan vere med og auka rettstryggleiken til studentane ved å for eksempel sjå på nye eksamensformer og kriteri for karaktersikring.

– Heldigvis er ikkje dette vanlege haldningar ved Universitetet i Tromsø der ein faktisk jobbar intenst for auka kvaliteten, avsluttar ho.

Høgskolen røykfri etter nyttår

Røykekantina i bygget til medisin og helsefag skal legges ned. Det har Høgskolestyret vedtatt.

Tekst AUDUN RUNDBERG

– Saken ble enstemmig vedtatt omtrent uten diskusjon, forteller Ulf Christensen, rektor ved Høgskolen i Tromsø. Han mener vedtaket var uunnngåelig. – På vegne av Høgskolen og styret har jeg lyst til å si at det var nødvendig. Vi kunne ikke leve med å ha et røykerom, sier Christensen.

Høgskolen og Universitetet eier rommet i lag. Universitetet har lenge hatt vedtak om at alle

bygg skal være røykfrie. Høgskolen har ikke hatt noe slikt vedtak. Derfor har studenter og ansatte fått lov til å dampe fritt i lokalet.

Røykekantina er det eneste stedet på Høgskolen der det er tillatt å røyke. Det blir det imidlertid slutt på etter nyttår. Nå diskuterer man hva rommet, som ligger vegg i vegg med kantina på bygget til medisin og helsefag, skal brukes til. En av planene er å etablere en bokhandel. I fjor startet Akademisk kvarter, bokhandelen til

Studentsamskipnaden i Tromsø, en avdeling på Avdeling for lærerutdanning på Høgskolen. Bokhandelen blir omtalt som en suksess.

– Salget øker fortsatt, forteller Christensen.

Nå ønsker rektoren å ta forurensningsproblemet utenfor inngangene på alvor.

– Det er en dårlig signaleffekt at det står en gjeng med mennesker og røyker utenfor inngangene, mener Christensen.

LEGGES NED: Ulf Christensen, rektor ved Høgskolen i Tromsø, inne i røykekantina som skal legges ned etter nyttår. **Foto** AUDUN RUNDBERG

Vel overstått på Høgskolen

Tekst AUDUN RUNDBERG

Studentene ved Høgskolen i Tromsø har avholdt valg til Høgskolestyret og avdelingsstyrene. Gunhild S. Johansen og Thomas E. Nygård ble valgt inn som faste

representanter i Høgskolestyret, med Kjersti Mindeberg og Kristian Weihe som vararepresentanter.

På Avdeling for helsefag ble det ikke avholdt valg fordi det ikke var noen kandidater. På Avdeling for ingeniør- og økonomifag (AFI)

ble Rune W. Monrad og Kristian Weihe valgt inn til avdelingsstyret. Marita Vårdal Igelkjøn og Kristian Paulsen ble valgt inn i avdelingsstyret på Avdeling for kunstutdanning (AFK). Camilla Ekle, Inger Lise Johannesen og

Espen Dypvik ble valgt inn på Avdeling for lærerutdanning (ALU).

I de fire valgene var det til sammen 253 godkjente stemmer. Høgskolen har 2700 studenter. Valgdeltakelsen varierte fra 1,5

prosent på AFI til hele 36 prosent på AFK, den minste avdelinga. Deltakelsen på ALU var på 10 prosent, og ved valget til Høgskolestyret var den 3,3 prosent.

Reagerer på økt avgift

ENIGE: Kristian Weihe, Asbjørn Hudø og Ingvild Nyheim er enige om at de ikke trenger datasystemet Classfronter for å stå på eksamen.

Foto AUDUN RUNDBERG

I høst økte materialavgifta for over 1000 studenter på Høgskolen i Tromsø. Den ekstra hundrelappen brukes til å finansiere datasystemet Classfronter.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Materialavgifta kreves inn samtidig som semesteravgifta, og dekker utgifter til kopisamlinger, kopier, utskrifter og nøkkeltkort. I høst økte avgifta fra 450 kroner til 550 kroner. Den ekstra hundrelappen, som brukes til å dekke deler av lisensen til det vevbaserte datasystemet Classfronter, kreves inn én gang i året. Foreløpig gjelder ekstraavgiften de studentene som tar fag der systemet i følge Høgskolen er tatt i bruk.

Classfronter er i følge utviklerne et "ypperlig rammeverk for nettbasert læring. Classfronter er effektivt og fleksibelt fordi læringen skjer på kursdeltakerens premisser." På Høgskolen i Tromsø er systemet tilrettelagt for deling av beskjeder og filer mellom forelesere og studenter.

– Bra produkt

Studentene Ingvild Nyheim, Kristian Weihe og Asbjørn Hudø, sistnevnte leder av Studenttinget ved Høgskolen i Tromsø, reagerer på at studentene må betale for tilgang til Classfronter. I følge de tre brukes Classfronter kun av enkelte forelesere. I tillegg utnyttes ikke

systemet så godt som mulig.

– Det virker som om det er et skikkelig bra produkt, bemerkter Hudø. I følge han brukes Classfronter ofte på enkelte studieretninger på Avdeling for lærerutdanning.

Nyheim og Weihe, som begge studerer på Avdeling for ingeniør- og økonomifag, har blandede erfaringer.

Brukes ikke

– Enkelte forelesere bruker Classfronter, mens andre ikke bruker det i det hele tatt, forteller Weihe. Han mener man burde kreve at foreleserne bruker produktet når studentene betaler for det. Weihe viser frem et tjukt, håndskrevet hefte han har fått utdelt fra en av foreleserne.

– Slikt som dette burde vært lagt ut på nettet, mener Hudø. Hadde kopiheftene ligget på nettet kunne man ha sluppet å skrive dem ut.

– Om poenget er at man skal bruke mindre papir bør materialavgifta gå ned, sier han.

Samme som før

Enkelte forelesere som har tatt i bruk Classfronter har i følge de tre

ikke utnyttet systemet så godt som de burde. Weihe har merket seg at flere forelesere legger inn linker til deres vanlige hjemmesider i Classfronter, og fortsetter å legge ut forelesningsnotater og oppgaver der de alltid har gjort det.

– Det fungerer stort sett på samme måte som i vår. Nå leverer vi innleveringene via Classfronter. Før gjorde vi det via e-post, og det gikk raskere, sier Nyheim.

– Studentene har ikke fått noen bedre tjeneste. Man kan kanskje forsvare at blir tatt avgift om den blir brukt slik det kan brukes. Det blir den ikke, sier Hudø.

– Trenger dere Classfronter for å stå på eksamen?

– Overhodet ikke, svarer studentingslederen. Nyheim og Weihe er enige.

I følge Weihe er enkelte forelesere flinke til å bruke Classfronter og sørge for at studentene også bruker det.

Prinsipp

– Det beste er om Høgskolen får systemet opp og gå, men jeg synes fremdeles det er de som skal betale for det, mener Nyheim. Hun ser på Classfronter som vanlig programvare, og spør hva Høgskolen skal ta betalt for neste gang.

– De har jo aldri tatt betalt for programvare tidligere, bemerkter Hudø. Han mener Classfronter er infrastruktur, og kan sammenlignes med undervisningslokaler.

Koster en halv million i året

Høgskolen i Tromsø betaler 277.000 kroner årlig i lisens for Classfronter. I følge Roger Larsen i Fronter, firmaet bak Classfronter, er prisen først og fremst avhengig av antallet brukere. I tillegg har Høgskolen en person i 50 prosent stilling for å veilede ansatte og studenter i bruken av systemet. I følge økonomidirektør Britt Elin Steinveg koster denne stillingen Høgskolen 250.000 kroner.

– Vi vet at det ikke er blitt tatt like mye i bruk over alt. Det er veldig avhengig av foreleserne hvordan det blir brukt, sier IT-direktør Kai Mathisen. For å få råd til systemet måtte vi skaffe finansiering. Vi har valgt å hente inn en hundrelapp fra de vi antok ville ta i bruk systemet i bruk i løpet av året, forteller Mathisen.

Mathisen sier Høgskolen er avhengig av at foreleserne skolerer i Classfronter, og at de kjører

utstrakt skoling nå og framover. – Ikke alle har like forutsetninger for å lære seg systemet. Det er en liten terskel man må over, uttaler han.

– Jeg er den første til å innrømme at vi har litt igjen før vi når målet, avslutter Mathisen.

Universitetet i Tromsø har samarbeidet med Fronter om utvikling av Classfronter siden 1998. I dag koster systemet Universitetet noen hundre tusen kroner i året.

– Det er i og for seg store kostnader, men det er satt av penger til dette i budsjettet, sier Stig Wennewold ved Student IT-prosjektet.

Trondheimstyver

Teknisk utstyr for flere hundre tusen forsvinner hvert år fra Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), men i den senere tid har det vært den reneste tyveriboom, melder Under dusken – Det har blitt stjålet for nærmere én million kroner hittil i år, forteller avdelingsleder Geir Magne Rotabakk ved Seksjon for bygningstjenester, og nevner at det for kort tid siden ble stjålet to dyre videoprojektører til en totalverdi av 200 000 kroner. NTNU er selvsassurandør, noe som medfører at de må dekke alle tap selv.

Fire parti til val

VALURNE: Her kan du putte stemma di 30. og 31. oktober.
Arkivfoto JON TERJE EITERÅ

30. og 31. oktober er det urneval på Universitetet i Tromsø. Men kva er no egentlig det?

Tekst AUDUN RUNDBERG OG ARNT V. ARNTSEN

Studentstyret er det øvste valde organet for studentar ved Universitetet. Representantane i Studentstyret veljast for eit år om gongen, og det er nettopp no du har sjansen til å påverke kven som skal få ein plass. Alle som studerer ved Universitetet og har betalt semesteravgift i haust har rett til å stemme.

– Vi håper så mange som mulig bruker stemmeretten sin, seier Tor Arne Morskogen, leiar av Studentstyret. Morskogen minnar på at du må ta med deg studentbeviset og semesterkortet for å få lov til å stemme.

Under valet kjem du til å finne fleire valurner rundt om kring på universitetsområdet, blant anna på Universitetsbiblioteket, Hovedgården og alle fakultetsbygga.

Dette vil partia arbeide for

VIP

Skikkeleg kantinetilbod
Lesesalplass og skapplass til alle
Tilgong til fakultet med nøkkelkort
Gratis parkeringsplassar til registrerte studentar
Betre kår for handikappa
Fakultetsbasert fadderordning
Nord-Sør fokus
Krig/Fred utarbeiding av fredsstudiet

SSL

Billegare mat
Kafé på campus
Evaluering av studie bør skje undervegs
Praktisk relaterte undervisningsmetodar
Naturleg bindeledd mellom universitet og samfunn
Parkeringsavgift for å finansiere gratis busser i rush tida
Støtte studentar i kamp for fridom
Integrere internasjonale studentar betre

Moderat liste

Karrieresenter på campus
Lavpriskjede på campus
Meir praktiske opningstider på UB
Betre parkeringsforhold på campus
Integrere fleire funksjoner i dagens studentkort
Breiband til alle studenthyblar
Forbetra integrering av internasjonale studentar
Arrangement av sentral arbeidslivsmesse

Sosialdemokratisk liste

Fleksibelt utdanningstilbod
Auka omstillingsevne ved universitetet
Nye læringsmetodar og evalueringssystem
Arbeidsmiljøvern
Klageinstans for studentars HMS-forhold
Løysing av problemet på bustadmarknaden
Forskingsbasert undervisning
Ingen eksamensavgifter i høgare utdanning

Husk ny
søknadsfrist
for stipend
og lån*

www.lanekassen.no

*Gjelder høsten 2002. Frist for vårsemesteret er 15. mars.

Lånkassen

Centrum * Libris

Fagbøker

Vi har bøkene og materiellet du trenger

Posters

Multimedia

Skolerekvisita

Video

Stor fagbokavdeling i 2. etg med fagbøker, tidsplanleggere og gode tilbud på skolerekvisita, posters, multimedieavdeling, video etc.

1. etg: Velassorterte bokavdelinger, engelske bøker, turkart etc.

Vi bestiller prompte de fagbøker som trengs uten ekstra omkostninger.

Postboks 533, 9256 Tromsø
Bok og papirhandelen i Sjøgata

Telefonnr: 77667200
Telefaksnr: 77685301
E-post: erik@centrumlibris.no
Internett: www.centrumlibris.no

A velge seg et liv

hvordan få plass til alt i bare ett liv; alle ansiktene, alle tankene, alle fjelltoppene, alle bøkene, alle drømmene?

vi skulle hatt tusen liv med tusen framtid, tatt tusen utdanninger og arbeidet i tusen yrker da kunne vi bodd på alle stedene, prøvd ut alle mulighetene, tenkt alle tankene, truffet alle vennene

alt det vi går glipp av fordi vi ikke leste den neste boka ikke var på den andre festen ikke klatra det nest høyeste fjellet ikke flytta nordover eller sørøver ikke skrev det brevet

en skulle hatt tusen dager hver dag og fått plass til alt og alle

mer er vi ikke enn dette lille en dag og ett li

med Studentpresten

kan du snakke om alt som hører livet til... Følelser, hendelser, viten, standpunkter og tro hører med i en studiehverdag, og det er ikke dumt å ha noen å snakke med! Studentprest Tor Stranda er en voksen fagperson ansatt i Den norske kirke. Han har lang erfaring fra samtaler med unge mennesker.

Tlf: 77 64 40 97 / 91 34 20 23

tor.stranda@adm.uit.no

www.uit.no/studentprest

Professor uten grenser

BEREIST: – Å reise ut er mulig for alle yrkesgrupper, og ikke bare en hobby for toppakademikere, sier professor Ørjan Olsvik.

Ørjan Olsvik har jobbet i Zimbabwe, Sør-Amerika, USA og på cruiseskip. Men hvordan havnet en heimfodd nordlending fra Senja i Kenya?

Tekst AUDUN RUNDBERG
Foto ANDERS HOLM

I dag er Ørjan Olsvik professor ved Institutt for medisinsk biologi ved Universitetet i Tromsø. I 1980, da han var 27 år gammel, fikk Olsvik sin første jobb for Norad i utlandet. Norad er det norske direktoratet for utviklings-samarbeid. Gjennom finansiering av tiltak som utviklingslanda selv prioriterer, investerer Norad i menneskeretter, demokrati, miljø, økonomisk vekst, utdanning, helse, velferd og likeverd.

I Kenya fantes det 80 veterinærer som ingen hadde råd til å bruke. Olsvik var med og laget et program for å gjøre dem om til noe mer nyttig, hygieneoffiserer. I 1982 ble det revolusjon i Kenya, og situasjonen ble i følge Olsvik opphetet.

– Vi holdt på helt til vi ble kasta ut i 1990, forteller Olsvik.

Atlanta

I 1982 fikk han jobb i Center for disease control and prevention (CDC) i Atlanta, USA. Her jobbet Olsvik blant annet med helsepolitikk og helsejuss.

På starten av 90-tallet var Olsvik i Sør-Amerika for å sjekke en type kolera, som dukket opp midt i en stor koleraepidemi. Man fryktet at den peruanske terrororganisasjonen Lysende sti sto bak. Kanskje hadde de laget en egen avart av bakterien som tok livet av

minst 370.000 mennesker i India fra 1898 til 1907.

– Det viste seg at det bare var en mutasjon, forteller Olsvik.

Fram til i dag har Olsvik vært med på forskjellige oppdrag for blant annet CDC og Verdens helseorganisasjon, WHO. I tillegg har Olsvik blant annet undersøkt epidemier som har brutt ut om bord på cruiseskip.

Senja

Før Olsvik dro til Kenya hadde han bare reist på ryggsekkture. Selv omtaler han seg som en heimfodd nordlending fra Senja.

– Jeg grudde meg første gang. Jeg var redd for at jeg ikke var flink nok, og at jeg ikke kunne godt nok engelsk, forteller Olsvik. Jo tidligere man kommer ut, jo større sjanse er det for å reise ut senere, tror Olsvik. Han mener det er viktig å reise ut for å få perspektiv.

– Norge har masse ressurser. Vi har mer penger og leger enn noe annet land, og så klager vi over mangel på leger og penger, utbryter han.

Hvordan få jobb i FN?

Utenriksdepartementet og NORAD inviterer til seminar om hvordan du kan søke jobb i FN og FNs organisasjoner, norsk utenrikstjeneste og NORAD. Etter en orientering om hvorfor Norge ønsker å profilere seg sterkere i FN og FNs organisasjoner, vil det bli orientert om de respektive arbeidsområdene og om hvordan du søker stillinger der. Møtet finner sted på auditorium Tablett i Farmasibygget, torsdag 7. november kl. 17.00.

– Når du velger å studere i et av verdens minste land og i tillegg i en av de minste byene er det ikke dumt om du bruker ett år på å være i utlandet. Du får mye mer igjen enn du gir, mener Olsvik.

For hans egen del har utenlandsoppholdene gitt han mulighet til å møte sykdommer som ikke finnes i Norge. Olsvik mener vi trenger slik internasjonal kompetanse og erfaring.

Åpen holdning

– Jeg tror man bør ha en åpen holdning til alt man ikke kan, sier Olsvik. Man må lære andre kulturer å kjenne, og respektere andre kulturer.

– Det å oppleve å være en minoritet i en annen kultur er ikke så dumt, mener han.

Spennende arbeidsoppgaver og store lønningposer til tross:

– Mest av alt er det viktig å ha det artig. Når du en gang sitter på Hvilhaug aldersheim, ville det ikke vært flott å tenke tilbake på et utenlandsopphold, spør professoren.

NIERRADAKTI

Samisk nasjonalfilm kåret

Ut av en kappestrid av de sjeldne, en kamp om folkets gunst og følelser, hvori to filmer utmerket seg særlig, kom en ung pike med æren i behold.

Tekst THOMAS E. NYGÅRD

Personlig søken etter mening og opphav og samisk filmdogme vant

over sjøloppholdende nasjonalromantisisme. Begunstiget med folkets respekt vant *Lájla*, historien om en livsbejaende ungpikes

skjebne. Med nesten 40 prosent av de innmeldte stemmene ble det tidlig klart at historien er en favoritt blant mange. Med bok,

Strøket etter karakterklage

Inga Karoline Bjørge fikk B på eksamen, og klagde for å ha mulighet til å komme inn på profesjonsstudiet. Da hun fikk oppgaven tilbake hadde sensorene strøket henne. – Litt sprik i karaktergivingen må man vel regne med, men B til F, det er bare latterlig, sier Bjørge til Under dusken. Hun var i utgangspunktet fornøyd med en B på eksamen, men trengte en A for å komme inn på

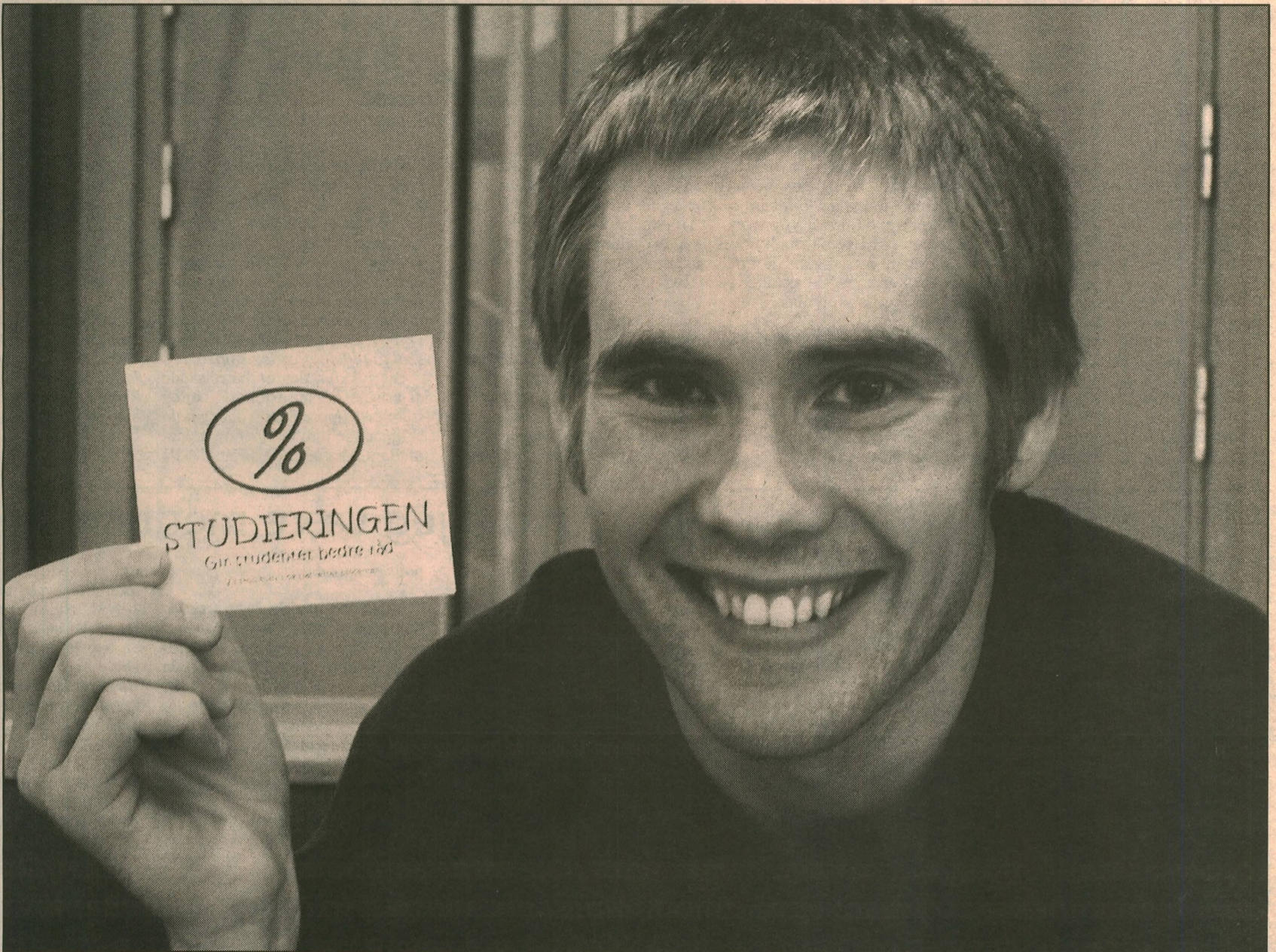
profesjonsstudiet. Da hun oppdaget at B var blitt til F, reagerte hun med sjokk. Begrunnelsen var basert på at hun hadde avgrenset seg fra et tema som var for uvesentlig til at oppgaven kunne få bestått. – Slik skal ikke skje. Dette er et uheldig utslag av den mest uheldige siden med eksamensformen, innrømmer førsteamanuensis Hroar Klempe ved psykologisk institutt.

Gammelt narkopproblem

Universitetet i Bergen har lenge slitt med at narkomane bruker Universitetets toaletter til å sette sprøyter. – Narkoprobmet er gammelt, men jeg føler at det har blitt en gradvis forverring. Om sommeren er de narkomane stort sett ute, men når vinteren kommer trekker de inn for å sette sprøyter, sier Gunnar Mikkelsen, områdeleder for mange av universitetets bygninger på Høyden.

– Studentsenteret er en offentlig bygning, og det skal derfor ikke lukkes. Resten av Universitetets bygninger skal forberedes slik at hvis trykket fra de narkomane blir for stort, skal vi ha muligheten for å begrense adgangen, sier Sverre Spildo, assisterende universitetsdirektør til Studvest.

Skaffer studenter rabatter

SKAFFER DEG RABATT: – Om studenter hadde vært flinkere til å spørre etter rabatter på forskjellige steder i og omkring byen tror jeg også det kunne hjulpet oss til å få et billigere Tromsø for studentene, sier Dag Helge Rønnevik, leder av Studieringen i Tromsø.

Foto PER JOSEF KR. INSULÁN

Studieringen jobber til stadighet med å skaffe deg rabatter, og de har ingen planer om å gi seg med det første.

Tekst PER JOSEF KR. INSULÁN

En ordning med studentrabatt har eksistert i Tromsø siden høstsemesteret 1995 da privatpersonen Ketil Øynes introduserte Ishavskortet. Ishavskortet skulle gi rabatt hos utvalgte bedrifter i Tromsø. Han gjorde dette med profitt i tankene, noe som Studentstyret ikke var videre begeistret for. Som et mottrekk til Øynes' påfunn startet de opp *Aksjon stu-*

dentrabatt i Tromsø. Overskuddet fra dette skulle gå inn i et fond som skulle sørge for ny idrettshall.

TSI tok over

Kort tid etter at Studentstyret vedtok å starte opp en slik rabattordning, bestemte de seg for å overføre ansvaret til en av de andre studentforeningene i Tromsø. Valget falt på Tromsøstudentenes idrettslag (TSI), og der har det ligget siden.

– Overskuddet fra ordningen skulle først gå inn i et fond for å finansiere en idrettshall, men etter at Kraft ble oppført går overskuddet til driften av TSIs omlag 20 undergrupper, forteller Dag Helge Rønnevik, leder for Studieringen.

For tiden er det 25 bedrifter som er med i Studieringen, men Rønnevik håper at det skal bli flere etter hvert.

– Til nå har vi prøvd å skape litt konkurranse i markedet ved kun å ha en bedrift for hver bransje i Studieringen, men det er nå en pågående debatt om dette skal fjernes til vårsemesteret. Tatt i betraktning at en stor del av Trom-

søs befolkning er studenter vil vi gjøre vårt beste for å få byen billigere. Å kun ha kun en bedrift for hver bransje betyr at det ikke er så mange alternativer å velge mellom som vi skulle ønske, forklarer Rønnevik.

Følg med

– Vi kommer etter hvert til å bli litt mer aggressive på markedsføringsfronten, slik at flere bedrifter og studenter blir gjort oppmerksomme på at vi eksisterer. Annonsering på kino, i bussene og på lokal-TV er bare noen av virkemidlene vi vurderer, fortsetter han.

Alle bedriftene som har blitt med på lasset til nå har fått et klistremerke med Studieringens logo til å sette på et synlig sted slik at det skal være lett for studenter å se hvor de kan få rabatt.

– Om studenter hadde vært flinkere til å spørre etter rabatter på forskjellige steder i og omkring byen tror jeg også det kunne hjulpet oss til å få et billigere Tromsø for studentene, sier Rønnevik.

– Som en liten appell til alle studenter med dårlig råd til slutt: Vær observant, og spør etter rabatt, avslutter han.

tre filminnspillinger, radioinnspilling og opera- og teateroppsetting i ryggen var det Rolf Husbergs versjon som fikk æren av å fronte dette samiske eposets tids- og generasjonsløse kunsthierarki. Som en god nummer to kom Per Skådens obskuriteter med i overkant av 30% av stemmene. Nils Gaups *Veiviseren* ble nummer tre. Han har mottatt hedersbevisninger for sin filmkunst tidligere.

Ydmyk runner-up

Det lyktes ikke Nierradåkti å komme i kontakt med noen i Husbergs stab. Dog fikk vi Per Skå-

den, regissør av Márkomeannu99 i tale. Skåden blir ydmyk når vi gratulerer med andreplassen.

– Å bli nevnt i samme ånde-drag som klassikere som disse er en stor ære, og å få konkurrere jevnt med dem er nesten skremmende, sier Skåden. Han er glad for at alternativ filmkunst også kan engasjere.

– Andreplassen var svært uventet og gledelig, men jeg er glad jeg ikke vant. Det ville jeg føle som uførtjent. Min plassering viser imidlertid at det er rom hos folket for å stemme på særpregede og selvegne filmer, og det i seg selv

er svært oppløftende. Jeg er svært fornøyd, avslutter Per Skåden.

Popkorn

Lájla som institusjon skal hedres behørig, og da i særdeleshet regissør Husberg. Sámi Studeantaid Searvi Romssas arbeider hardt for å få til en visning av vinneren. Nierradåkti gratulerer så mye til en film hvis form og fremtreden vi føler godt kan beskrives som *Gone With The Wind* i samisk drakt.

SiO kan tape på aksjekjøp

Samskipnaden i Oslo (SiO) har investert 9,13 millioner kroner i mobilselskapet Sense. I dag er aksjene verdt 3,4 millioner kroner. – Nå kan vi enten selge og realisere et tap, eller vente til verdien stiger. I øyeblikket vil vi se hvordan markedet utvikler seg, sier økonomisk direktør i SiO, Odd Wilhelmsen til Universitas. I løpet av de siste to årene har aksjeverdien i mobilleverandørselskapet Sense sunket fra rundt åtte kroner til i overkant av tre kroner. Wilhelmsen bekymrer seg ikke for den lave aksjekursen. – Aksjespekulasjon inngår ikke i SiOs politikk. Det var tilfeldigheter som førte til at vi nå sitter med aksjer i Sense, sier Wilhelmsen. Aksjespekulant i Pareto Security A/S Nils Kasper Lodden tror ikke at Samskipnaden er tjent med å spekulere i aksjer. – Markedet svinger, og Studentsamskipnaden bør derfor ikke ta like store sjanser som andre selskaper. De skal jo være der for studentenes beste, sier Lodden.

Antirasistisk sone?

Utrop INGJERD HELENE
JØSSANG, leiar i Tromsø
Kristelige Studentforbund

I Utopia nr. 12 2002 kunne vi lesa at det no er 10 år sidan Universitetet i Tromsø erklærte seg som antirasistisk sone. All honnør til Tromsø som var tidleg ute! Men korleis er stoda ved universitetet vårt når det gjeld diskriminering i dag?

Her i Tromsø har vi tre kristne studentorganisasjonar. Desse er Ny Generasjon, Tromsø Kristelige Studentlag (Laget) og Tromsø Kristelige Studentforbund (Forbundet). Vi deler same trua, men vi har svært ulike måtar å arbeide på. Vi har ulike fokus, og vi har ulikt syn i fleire saker. Dette er i utgangspunktet sunt for organisasjonar av vårt slag. Det dannar grunnlag for diskusjonar som kan vera fruktbare, og det kan gje oss moglegheiter til å utvikla trua vår. Men, erfaringar frå andre stader i landet, og frå samarbeid med dei andre kristne studentorganisasjonane her i Tromsø, viser at det finst grunnleggjande forskjellar som vi i Tromsø Kristelige Studentforbund tykkjer er skremmande.

Norges Kristelige Studentforbund har i mange år kjempa for

rettane til undertrykte grupper i samfunnet. Sentralt i Forbundet sitt ideologiske grunnlag står det blant anna at vi vil gjera ein innsats for fred, rettferd og for likestilling. Vi har i fleire år hatt eit sterkt engasjement for Palestina, vi driv eit prosjekt blant kvinner og teplantasje - arbeiderar på Sri Lanka, og i vinter arrangerte vi ein dialogkonferanse saman med Muslimske Studentsamfunn i Oslo. Dessutan tykkjer vi det er svært uheldig at kyrkja har fått ein ny biskop (Laila Riksaasen Dahl, Tunsberg) som har svært konservative standpunkt blant anna i homofilisaka. Dette fører berre til ei endå meir lukka kyrkje. Vi i Forbundet vil arbeida for å få likestillingslova til å gjelda innfor Den norske kyrkja. Ein kan jo seia det er vel og bra at vi prøver å engasjera oss i verda rundt oss. Men av og til er det kanskje lurt å sjå etter kva som faktisk skjer i nærleiken av oss sjølv, her i studentkvardagen.

Studentavisa i Trondheim (Under Dusken) hadde tidlegare i år nokre store oppslag rundt utsegn frå ein prest i Laget, Per Christian Strand, som klårt og tydeleg seier at han ikkje godtek kvinnelege prestar. Han meiner og

ANTIRASISTISK: Universitetet ble erklært antirasistisk sone for ti år siden.

at homofile ikkje får ha same rettane som heterofile, og at dette er Laget sin offisielle politikk. Laget i Trondheim vart etter dette nøydd til å forklara kva dei meinte i desse sakene (Under Dusken, nr 3 og nr 4 2002).

Norges Kristelige Studentforbund kom på landsmøtet i oktober fram til ein resolusjon med tittelen "Offentleg støtte til diskriminering?". I denne resolusjonen står det:

"Studentorganisasjonar som diskriminerer andre menneske på grunnlag av hudfarge ville ikkje

fått tildelt offentlig støtte i dag. Men kva med andre grupper i samfunnet? Det er diverre framleis slik at fleire kristne organisasjonar ikkje vil godta homofili eller kvinnelege prestar. NKS meiner at desse organisasjonane utøver ein diskriminerande praksis. Vi stiller derfor spørsmålsteikn ved om det er rett at desse organisasjonane skal få tildelt offentlig støtte."

Vi tykkjer det er hårreisande at kristne organisasjonar i Noreg framleis opprettheld dei gamle skiljene mellom kvinner og menn, mellom heterofile og homofile. På

Etterlysning

Utrop MARIANNE DOBAK
JENSEN OG JULIA
HOLTE SEMPLER

Etter en fuktig kveld på byen var vi så uheldig at vi mistet vår lille Audun.

Lille Audun er liten av vekst, født i 1981. Noen ganger kan han vokse litt, men kun når man viser omsorg og kjærlighet. Han er ikke særlig tykk, men myk og god, og prøver å stille opp når man trenger noe godt.

Vi er redd for at kan ha skjedd han noe, da ingen av oss (eller noen andre) har sett han på lenge. Uansett hva du har gjort lille Audun...så kom hjem; her er det fortsatt vakkert og godt.

Vennligst ta kontakt hvis du vet noe.

denne måten seier ein at nokre menneske har fleire rettar enn andre. Vi vil difor med dette be Laget og Ny Generasjon her i Tromsø om å gjera klårt greie for sine syn på kvinnelege prestar og homofili.

Hvorfor må jeg være medlem av NSU?

Utrop FRED JOHANSEN

politisk agenda.

Norsk Student Union (NSU) er landets største studentorganisasjon som utgitt representant for 80 000 studenter. NSU har bygget seg opp en stor tyngde i utdanningsdepartementet de siste årene ved tilsynelatende å representere et flertall av studentene og ved å føre en sosialdemokratisk linje i sitt arbeide. Men jeg er ikke sosial demokrat og jeg vil ikke representeres ovenfor sortingen av sosialdemokrater med en klar

Kan jeg melde meg ut?

Som registrert student ved en utdanningsinstitusjon som representeres av NSU er man også påtvunget en kollektiv representasjon av NSU. Det er svært alvorlig at studenter ikke har mulighet til å velge sine øverste representanter og å kunne ta demokratisk avstand til deres politikk ved å melde seg ut av NSU.

Lite representativt

Valgene til studentorganene ved

utdanningsinstitusjonene avgjør indirekte hvem som blir sittende i NSU fordi dette konstitueres innad. Disse valgene har som regel en oppslutning på 5 - 10 prosent. Dette er svært lite representativt. Enda mindre representativt blir da konstitueringen til NSU. Det blir aldri ved valg til studentorganer opplyst om at disse også er valg til NSU. Studentene har da liten innflytelse på hvilke personer og hvilken politikk som representerer dem i rikspolitikken.

Alle leste så svetten silte,
unntatt Vick.

Hun hadde lært seg
riktig studieteknikk!

AVANSERT SØK

Tittel ISBN Forfatter

studieteknikk

SØK

Fraktfri levering!

gnist.no

Fagbokhandelen på Internett

Ung og sulten?

Hakon gruppen søker kandidater til neste års traineeprogram som ønsker en fremtidig karriere innen dagligvarebransjen.

Søknadsfrist 1. desember.

For mer informasjon se vår hjemmeside www.hakon.no

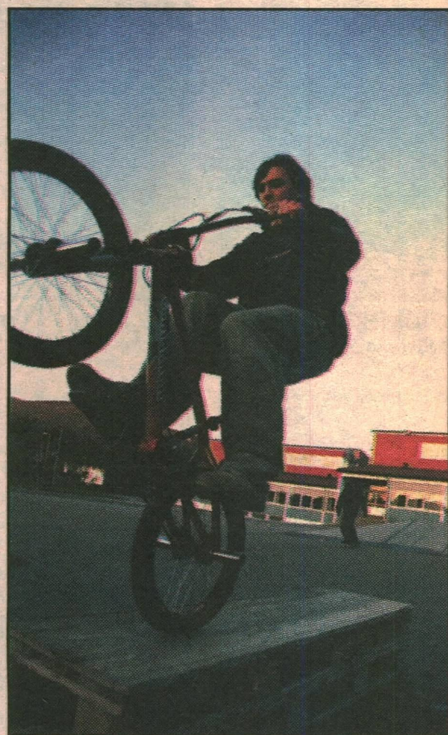
Med to hjul i lufta

SVEVENDE: Philipp Lindtner svever høyt over bakken på Sommerlyst.

HØYT: Høytsevende sykling krever konsentrasjon og guts.

TRIKS: Philipp gjør kule triks, til tross for at rampene er dårlig.

Alle foto HALVOR DANNEVIG

parentes

En trenger ikke skateboard for å ha glede av skateramper. På Sommerlyst kan du se en gutt ta høye sjev over asfalten på sin lille BMX-sykkel.

Philipp Lindtner trækker på det han klarer, treffer rampen og fyker opp i lufta, begge beina ut fra pedalene, dette kan da umulig gå bra. Høyt opp i lufta, fallhøyden er stor og asfalten hard. Der går han inn for landing, fremdeles sittende på sykkelen. Både sykkel og syklist er like hele. Sykkelen ser ut som en liten lekesykkel for småunger.

– BMX sykkelen er svært solid, sier Philipp.

Ved nærmere ettersyn ser man rakst at dette ikke er noe rask. Alle delene er skikkelig kraftige, og sykkelen er ganske tung.

Masse skrubbsår

Men det må da være fort gjort å skade seg stygt, lurert undertegnede på.

– Jeg har aldri skadet meg noe sær-

lig, men det er klart det synes på leggene etter hvert, sier Philipp og drar opp buksebeinet og viser frem en hårete legg med masse skrubbsår.

– Det er en del folk som har sykler her i Tromsø, men det er alt for dårlige ramper å sykle på her. Hvis det ble bedre ramper er jeg sikker på at flere av dem hadde blitt med å sykle, sier Philipp og etterlyser flere BMX-entusiaster og bedre anlegg for BMX sykling.

Selv bruker han å øve et par ganger i uka her ved rampene ved Sommerlyst skole. Her er det et par ramper, en liten av betong, og en litt større av finer.

Ikke særlig flink

– Det er veldig lett å lære seg å gjøre noen tricks, påstår Philipp.

Etter selv å ha gjort et par pate-

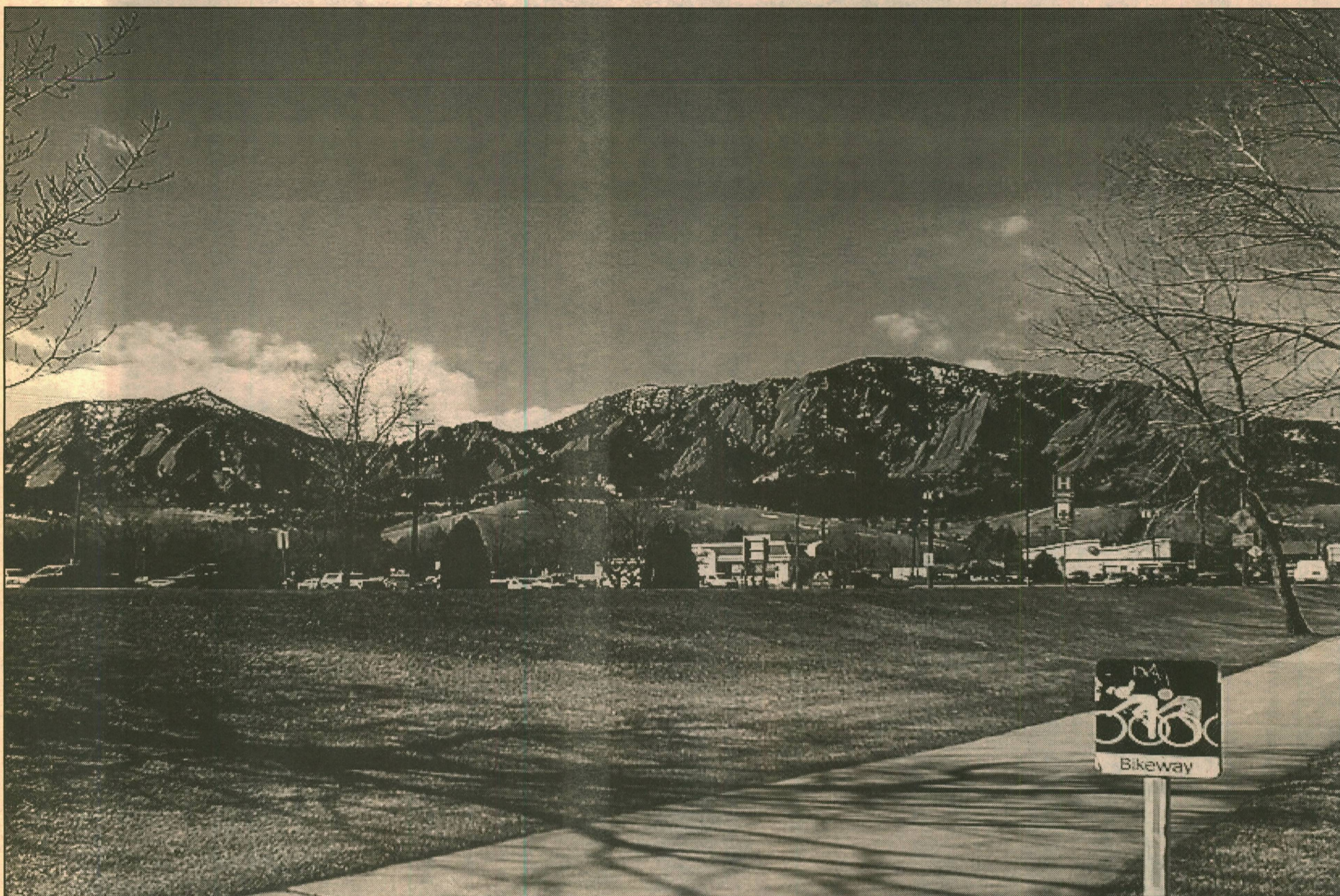
tiske forsøk på rampen er undertegnede litt i tvil om det er helt riktig. Frykten for ublide møter med asfalten er større en lysten på høye hopp. Selv har Philipp syklet BMX i nesten åtte år. Han kan hoppe med sykkelen og ta beina vekk fra pedalene, såkalt "nofoot", balansere på et hjul og mange andre triks. Nå prøver han å få til å slippe rattet helt mens han hopper, såkalt "nohands".

– Men jeg er ikke noe særlig flink, så du behøver ikke å skrive noe om meg, sier han.

Når Philipp ikke hopper på sykkel studerer han samfunnsøkonomi. Og om vinteren finner du han mest sannsynlig med snowboard i Kroken.

Tekst HALVOR DANNEVIG

Arktis og atter en gang Arktis

BOULDER, COLORADO: Ligger ca. 1600 meter over havet ettersom man befinner seg i den vestlige delen av *Great plains* er det forholdsvis flatt. I bakgrunnen ser man deler av den 4500 m høye *Front range*-delen av Rocky mountains.

Hvert år arrangeres International Arctic Workshop hvor studenter som driver med forskning på høye breddegrader får muligheten til å presentere sine resultater. Årets Arctic workshop ble avholdt i USA, men neste års arrangement blir i Tromsø.

I mars ble den 32. International arctic workshop arrangert ved INSTAAR (*Institute of arctic and alpine research*) i Boulder, Colorado i USA). På Arctic workshop presenterer studenter og forskere resultater fra all tenkelig og utenkkelig forskning i polare strøk. Studenter står i fokus på dette arrangementet slik at møtet danner en utmerket mulighet for å presentere egne resultater, samt å få tilbakemelding fra erfarne fagfolk. De siste årene har flere studenter og ansatte fra Institutt for geologi deltatt på Arctic workshop, som annet hvert år arrangeres i Boulder. I 2003 blir møtet arrangert her i Tromsø – for andre gang.

Internasjonalt og vidtfavnende

På årets Arctic workshop deltok mer enn hundre deltakere fra ni land, blant dem to deltakere fra Institutt for geologi. Også denne gangen var det stor geografisk spredning. Hovedforskningsområdene var selvfølgelig Arktis, dvs. Grønland, Island, Skandinavia, Svalbard, nordlige Russland, Alaska og Kanada, samt Polhavet, men enkelte resultater fra forskning i Antarktis ble også presentert.

Mye geologi..

Resultater fra forskning både til

lands og til vanns ble presentert. For eksempel holder noen forskere (glasiologer) på å studere breer i Alaska – hvordan beveger disse seg og hva slags landformer etterlater de? Ved å bruke slike resultater kan geologer rekonstruere tidligere isbevegelser og kan på denne måten si noe om fortidens klima. Opplysninger om fortidens klima er nemlig uerstattelig for å kunne forutsi noe om fremtidens klimautvikling. En annen måte å rekonstruere fortidens klima på er å undersøke avsetninger på havbunnen eller innsjøer, bl.a. rundt Island, Grønland, Svalbard og langs Norskekysten. Ved å analysere avsetningenes sammensetning, f.eks. størrelsen og opprinnelsen til sedimentene eller hvilke organismer man finner i disse, kan geologer ikke bare si noe om klimaforandringer i fortiden, men også om variasjoner av havstrømmer.

Det er generelt kjent at klimaet og havstrømmer har variert nokså betydelig gjennom tiden, og man kjenner også til ulike årsaker til disse forandringene. Men det er fremdeles mange ubesvarte spørsmål, og derfor danner Arctic workshop et godt utgangspunkt hvor geologer og glasiologer utveksler sine resultater. Arrangementet danner et utmerket utstillingsvindu for studenter og for-

skere fra Institutt for geologi, fordi de er svært aktive når det gjelder å rekonstruere tidligere miljøforandringer på høye breddegrader, basert på undersøkelser både på land og i havet.

... men også tverrfaglig

En stor fordel med Arctic workshop er at man får mange nye ideer til bruk i egen forskning, men at man også lærer mye om andre fagfelt. Under dette møtet fantes det f.eks. også en egen sesjon med tittel *Human dimensions of the arctic system*. Her ble det bl.a. diskutert hvordan samfunnet i Arktis har forandret seg i løpet av historisk tid, og hva som er årsak til det. Et foredrag diskuterte f.eks. problemene for fiskere på Island som følge av variasjon i fiskebestanden som igjen er relatert til klimatiske forandringer. Under en av biologisesjonene ble de fleste deltager nokså overrasket da en fransk forsker fortalte at han faktisk hadde funnet oliven- og vinpollen på vest Grønland! Pollenet er nok vindtransportert fra Nord-Amerika, og det er vel fremdeles litt for kjølig til å opprette vingård på Grønland.

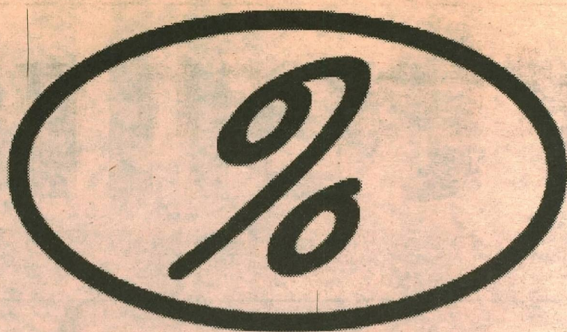
Neste år Tromsø

Neste års Arctic workshop vil bli

avholdt i Tromsø i begynnelsen av april 2003. Norsk Polarinstitutt og Institutt for geologi, som arrangerer møtet, håper at minst like mange deltagere som i år finner veien til Tromsø og at programmet igjen kan vise stort tverrfaglig spekter. Den faglige bredden av Arctic workshop burde vel også være tiltalende for studenter og forskere fra flere institutt ved Universitetet i Tromsø.

Dersom du er interessert i opplysninger fra årets "Arctic Workshop", kan du sjekke denne hjemmesiden: <http://instaar.colorado.edu/meetings/aw2002/index.html>. Der finner du også en link til neste års Arctic workshop.

Tekst MATTHIAS FORWICK
Foto HELENA ALEXANDERSSON

STUDIERINGEN

Gir studenter bedre råd

**BRØDRENE
JOHANNESSEN A/S**
HERRE- OG UNGDOMSKLÆR
v/brua - Tlf. 77 68 35 41 - Tromsø

10 % rabatt på alle varer til ordinær pris
når du handler for over 400,-

NB
Nordlands Banken

Fr. Langesgt. 14 - Tlf. 77 66 30 00
www.nordlandsbanken.no

Gunstige betingelser
for studenter, bl.a. halvt
årsgebyr og mobilbank

J.M.HANSEN

www.jmhansen.no
Telefon: 77 66 55 00

expert

Din ekspert butik i sentrum

Gratis hjem-
kjøring ved kjøp
av kapitalvarer

Ha det gøy!

20-33% rabatt før klokka
17. etter klokka 22, samt
hele lørdag og søndag!

Bowling & Squash Stakkevollv. 51, Tlf 77 61 97 70

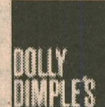
Urmester Noralf Andersen

Stortorget 3 - Tlf: 77 68 26 55

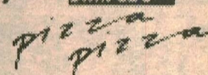

10 % rabatt på alle varer til ordinær pris

10 % rabatt på hele pizzaer,
både inhouse og take away

Nerstranda, Workinntunet, Tromsdalen,
Pyramiden. www.dolly.no
Telefon 77 63 71 11

Brillehuset as

Storgata 88 • Postboks 778, 9258 TROMSØ

10 % rabatt på briller
og kontaktlinser
20 % på halvårs-
pakker med linser

**Britt's
BOUTIQUE**

Storgt. 89 Telefon: 77 60 19 80
Jekta Telefon: 77 60 71 90

10 % rabatt på alle
varer til ordinær
pris når du handler
for over 50,-

Statoil

STATOIL ISRENNA, Stakkevollv. 328, Tlf. 77 67 05 43

20 % rabatt på bilrekvisita og service,
10 % på dagligvarer

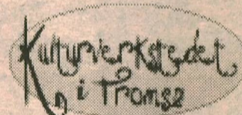
Taras gir deg
10% rabatt på
kaffe og te i
løsvekt

Markedsplassen - Telefon 77 68 22 54

INTERSPORT

SPORTSHUSET A/S

10 % rabatt på alle varer til ordinær pris når du handler for
over 300,- (gjelder ikke sykler, sykkel-, klatre- og fiskeutstyr)

Opptil 27 % rabatt på
opplevelser for kropp
og sinn

Bankgt. 1 (rødt hus bak SAS-hotellet)
www.kulturverkstedet.no
776 80 390

Studentdrikke
til 45,-

Dagens
husmannskost
til 69,-

Sjøgata 12, 9008 Tromsø
Telefon: 77 68 20 85

10 % rabatt på reparasjon
av lærprodukter samt
"joggebrodden Spiky"

Strandgt. 34
vis - a - vis postkontoret
Telefon: 77 68 46 82

Årlig festival 23.-26. januar.
Store rabatter til studenter

www.nordlysfestivalen.no

Tromsø Gullmedforretning
Storgt. 51, 9008 Tromsø. Tlf. 77 68 32 66

10% rabatt
på alle ordinære
priser ved kjøp
over 150,-

NYE VINLEGGEREN A/S

Strandgata 34, vis - a - vis postkontoret, Tlf. 77 65 68 70

10 % rabatt på alle varer til
ordinær pris

SOMMARØY
Kurs & Feriesenter

www.sommaroy.no
Telefon 77 66 40 00

20 % rabatt på
overnatting.
Gode priser på
mat og drikke

15% rabatt på CD'er
til ordinær pris

STORGT. 32, TELEFON: 77 61 00 33

**MADRASS
HUSET AS**

TROMSØ
Hulderveien 8 (ICA-senteret)
Tlf. 77 65 84 00

15 % rabatt
på alle varer
til ordinær
pris

Sommarøy Cruise A/S

Sommarøyveien 61, 9110 Sommarøy
(+47) 917 41 378, www.sommaroy-cruise.no

25 % rabatt på utleie av båter

NOR-CARGO

45 % rabatt på flytting og transport

P.b. 1053, 9261 Tromsø, Telefon 77 64 80 90

IVAR'S MUSIKK

Skippergt. 13 (v/bruhodet) - www.ivarsmusikk.no

Opptil 15 % rabatt på instrumenter og rekvisita

Gode studentrabatter på aktiviteter og leie
av lavo på Sommarøy

**NATUR OG
UTFORDRING**

www.naturogutfordring.no
Telefon 77 63 26 66

TROMSØ FARVEHANDEL A.S
10% rabatt på alle
varer til ordinær pris.
5% rabatt på parfyme

Storgt. 79-83, Tlf. 77 68 24 51

TC Parfumeri

STUDENTRABATT/ STUDENT DISCOUNT!
Studieringen administreres av Tromsøstudentenes
Idrettslag (TSI). Rabatten er personlig og innrømmes
ved visning av gyldig studentbevis og betalt semesterav-
gift. Interesserte bedrifter bes ta kontakt med TSI-kontoret.

TSI Hovedgården, 9037 Tromsø.
Telefon 776 44579
E-mail tsi@tsi.org.uit.no.
Hjemmeside http://tsi.org.uit.no

STUDENTRABATT HØSTEN 2002

En fortelling fra

GRILLING: Bind høna fast til pinnen, rak glørne ut fra bålet, og snurr sakte i to til tre timer. Mirko og Daniell vet hvordan det skal gjøres. Milena og Aleksander følger med.

Et kort hjem til Tromsø:

“Bosnia er et land hvor alt går sakte, så de rekker bare å spise to ganger om dagen. Da spiser de til gjengjeld masse, og alltid kjøtt som er grilla på pinne. Men det er framgang i landet, så nå kommer de elektriske grillpinnene for fullt. Bosniere bygger tre etasjers hus og innreder første etasje. Ellers snakker de med hverandre og drikker slivovitsj.”

Denne historien handler om å møte familien sin for første gang på lenge. Og litt om hvor bra det er å være norsk turist i et land en forbinder med økonomiske problemer, krig og etniske konflikter. Særlig hvis en kan bo hos en norsktalende bosnisk pensjonist som så godt som aldri er i det seriøse hjørnet. Denne mannen heter Vojo Tevanovic, og har bodd i Norge store deler av sitt voksne liv. For tre år siden reiste han tilbake til Omarska, et tettsted nordvest i den serbiske delen av Bosnia. Der ventet et så vidt påbegynt hus.

Mye å feire

Å bygge hus i Bosnia er en langvarig prosess. Ingen tvil om at man fortjener å feire når prosjektet er ferdig – eller halvferdig. Etter krigen var kirka i Omarska en av de første bygningene som ble gjenreist, og allerede da grunnmuren var på plass ble alle invitert på slivovitsj (plommebrennevin) og grilling av hele dyr. Fest på bosnisk vis med andre ord. Det la heller ikke noen demper på stemningen at det lokale bryggeriet spanderte tusen liter øl. Vi kan bare drømme om lignende påfunn fra Mack sin side dersom klokka på Domkirka i Tromsø noen gang skulle bli reparert.

Det vites ikke hvor mange ganger Vojo sitt hus har forårsaket fester, men det er nok ikke få. I sommer ble han ferdig med stua, og dermed det siste rommet i første etasje. Å bare innrede én etasje ser ut til å være måten å gjøre det på. Man bygger så langt pengene rekker, og tar neste rom når man får råd. Uansett har det ingen hast.

– Neste år.., sier Vojo når vi spør om huset noen gang blir ferdig. Til vanlig bor han alene, men da fetteren Milan Tevanovic kom på besøk sammen med kona Helga, sønnen Aleksander og datteren Milena med kjæreste, i tillegg til Bosnia-debutantene Trond og Tone, var det ikke noe problem å få plass til sju mennesker til.

Tilbake etter mange år

Milan vokste opp på landsbygda i Krivaja, 11 kilometer utenfor Omarska, men flyttet til Norge som ung. Broren Mirko og den ene søsteren hans bor der fortsatt. Det er fjorten år siden Milan og familien var på besøk.

– Jeg gleder meg masse, men er veldig spent også, sier Milena. Hun var fjorten år sist hun så familien i Krivaja. I mellom ligger en krig og vanskelige år. Vanskelig også for dem som satt i trygge hus i Norge og

måtte være tilskuere gjennom vestlig medias krigslinser.

Vi er på vei mot Krivaja. Stemningen i bilen er spent før det første møtet med Mirko og familien. Vi kjører av asfalten og inn på en humpete grusvei. Husene her ute er litt mer falleferdige og det er færre nye bygninger enn i Omarska.

– Jeg kjenner meg ikke igjen! Milena høres fortvilt ut. Vi passerer flere hus. Menneskene vi møter snur seg etter de utenlandske bilene. Noen hilser.

– I det huset var den gamle butikken! Helga peker opprømt.

– Og der er kirka, sier Milena. Snart slutter veien, og vi går de siste meterne ned til huset til Mirko. Vi ser et lite trehus, et gårdstun med hønsegård og et skyggetak av drueplanter. Og foran huset: en familie på fire som har venta lenge på besøket fra Norge.

Fotball og krigen

Omfavnelser. Og nervøse smil og blanke øyne. Ikke mange ord, men det er kanskje ikke nødvendig. På kjøkkenet venter nykverna kaffe fra vedovnen, småkaker og slivovitsj. Praten går livligere. Mirkos 16 år gamle sønn Daniell viser fram Røde Stjerne

–merket på genseren.

– Fy faen, ta den av! Aleksander holder med Partisan, den andre store fotballklubben. Mira knuger hånda hans og gråter av glede. Vi flytter oss over i stua og maten kommer på bordet, de har grillt gris. Milan og Vojo snakker norsk og serbisk om hverandre, oversetter og forklarer. Bare en gang blir det stille rundt bordet. Dragolja, Mirkos kone, er den eneste som snakker. Milan oversetter:

– De liker ikke å snakke om krigen, men hun forteller om hvordan de måtte flykte fra huset og gjemme seg i en kjeller i nærheten. De kunne se tanksene som rullet ned fra åsene, uten å vite om det var fienden eller deres egne.

Dragolja blir stille. Milan snakker til oss:

– Det er bra å reise rundt og ha det fint og oppleve positive ting. Men det er viktig å oppleve og se ting som dette også. Da kan man lære noe. Når man hører i nyhetene om folk som blir drept i Afganistan, Irak eller et annet land kan man skjønne litt mer av hva som ligger bak.

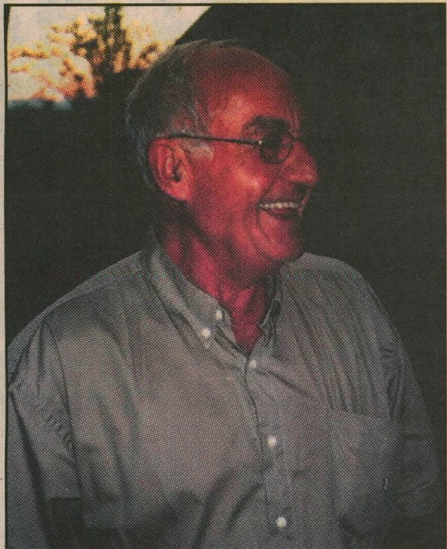
Han tar en pause før han fortsetter.

– Men nå går det an å leve her, se bare på maten på bordet. Mennesker

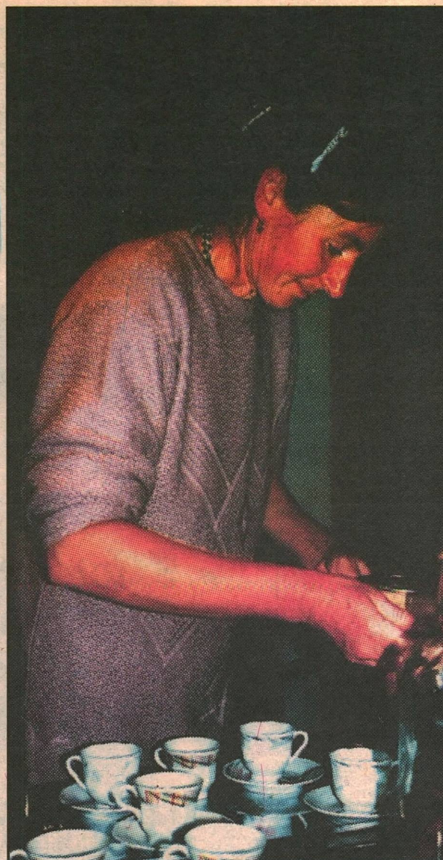
Bosnia

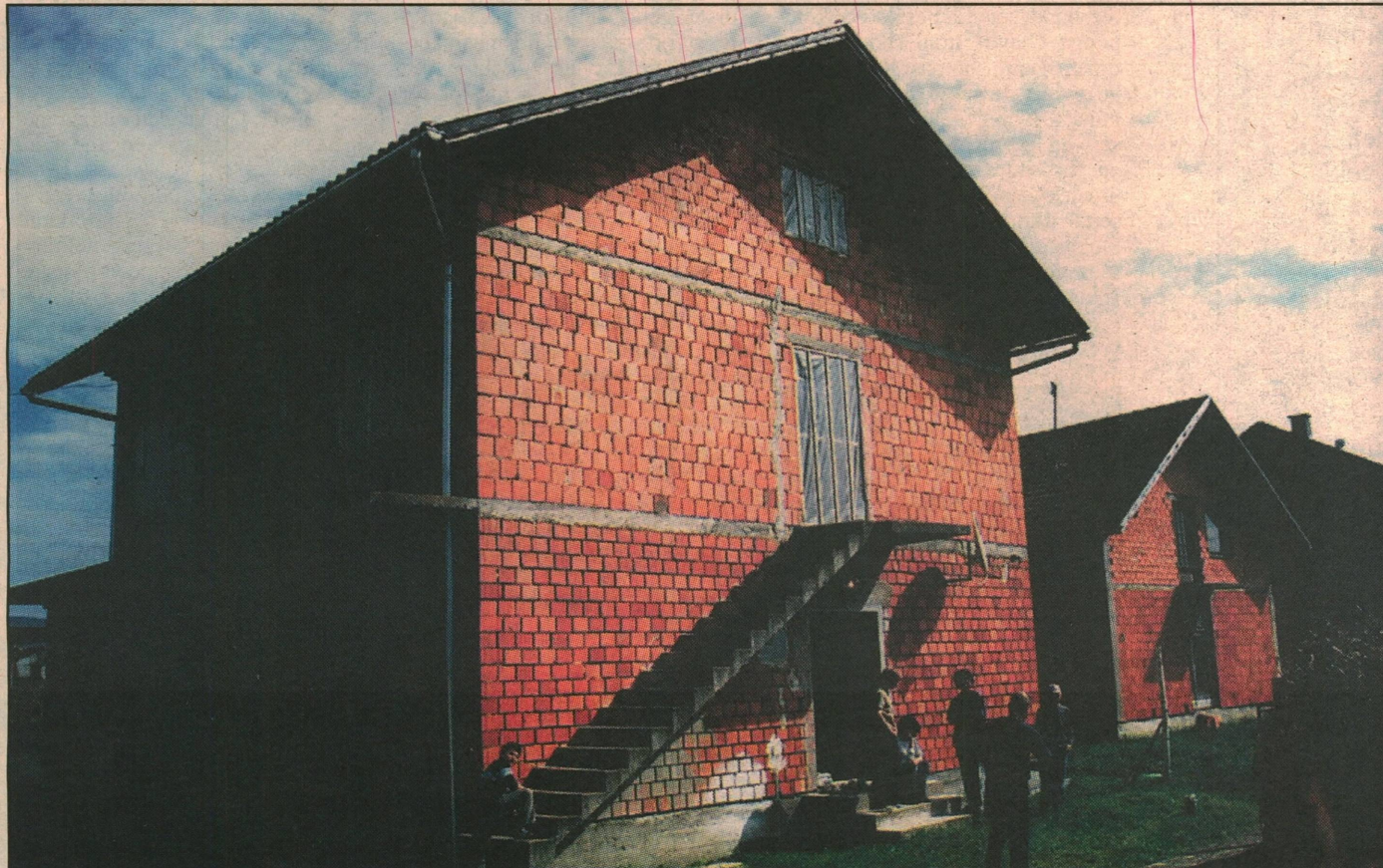
BRØDRE: Mirko og Milan.

VOJO: Som regel i godt humør.

VELKOMST: Dragolja gjør i stand kaffen. Hjemmelaget slivovitsj hører også med.

TYPISK: Vojos hus ser ut som de fleste andre nye hus vi så; rød murstein, bare en innredet etasje og med planer om en gråhvit fasade.

er sterke som kan komme seg igjen- nom noe slikt. Nå er det ikke krig – da går det an å være menneske.

Alle er stille. Så begynner ordene å falle tettere igjen.

– De snakker om basket, forklarer Milan. Jugoslavia har nettopp slått USA og blitt verdensmester. Stort bedre kan det ikke bli.

– Slivovitsj! forlanger Vojo. Helga forteller om da hun prøvde å kjøpe Jarsbergost, men ble nekta av Milan: – Det ser jo ut som den har vært i Bosnia.

Alle prater i munnen på hverandre igjen og det skåles så ofte som mulig.

Full kontroll, ingen kontroll

Vi kommer oss hjem på et vis. Verken bekmørke, tåke eller sjåfører med promille hindrer det. Politikontroll er det i hvert fall liten grunn til å frykte. For når det gjelder alkohol og bilkjøring er lovens lange arm ikke fullt så lang som i Norge. Aleksander forteller om en fyr som ble stoppet av politiet en sein lørdagsnatt på vei hjem fra et utested. Selvfølgelig kjørte han bil og selvfølgelig var han full. Politimennene ba ham komme ut. Da han kom tilbake noen minutter senere hadde han med seg en bot pålydende

to mark (åtte norske kroner). Ikke for fyllekjøring, men for å ha kjørt med bare én lykt i mørket.

Det er i det hele tatt stor forskjell mellom Norge og Bosnia når det gjelder lover og regler. Skal du bygge et hus er det ikke mye snakk om dokumentavgift og byggetillatelse. Har du penger og en tomt er det bare å brette opp ermene og sette igang. Og skal du se mesterligaen eller VM hjemme i stua er det bare å skru på TV'en. Det er ikke noe problem at Bosnias TV-kanaler bare har en brøkdel av for eksempel NRKs budsjett til rådighet. Her går det meste direkte. Og når de ikke har egne programmer å vise, kommer det musikkvideoer med MTV-logo i hjørnet.

Men musikkvideoer og fotballkamper er en mager trøst hvis en ikke har en jobb å gå til, eller hvis pensjonen en forventer ikke kommer. Det er stor arbeidsløshet og støtten fra staten er liten og upålitelig. En kan ikke overse de mange baksidene ved et samfunn hvor styresettet enda ikke fungerer. Samtidig er det gjerne problemene man hører mest om. Det kan påvirke forventninger man møter landet med. Som med oss da det første vi gjorde i Bosnia var å stå i bilkø på en vanlig søndag: hva er det som skjer?

Er veien borte eller er det politiet som leter etter våpen? Litt senere fikk vi svar på hva som egentlig foregikk: en ganske vanlig fotballkamp.

Ny morgen, samme hode

Dagen etter at vi besøkte Mirko våkner enkelte opp med vondt i hodet.

– Da har du i alle fall et hode! gliser Vojo, og annonserer at frokosten skal inntas på en av de lokale kafeene. Vi skal bare ta en kopp kaffe først. Og stikke innom naboen en tur. Og slappe av litt. Vojos livsholdning har på ingen måte tatt skade av et lengre opphold i jag-og-mas-landet Norge. Tre timer seinere setter vi tennene i hver vår cevapi (et slags stort friterstekt pitabrød fylt med masse kjøtt og hvitløk), og blir så mette at det ikke gjør noe om neste måltid spises på kvelden en gang. Det slår oss at vi kanskje burde sende et kort hjem snart. Men ved nærmere ettertanke kan det godt vente. Vi er jo tross alt i Bosnia.

Tekst TONE NJØLSTAD SLOTSVIK OG TROND HØIBØ
Foto TONE NJØLSTAD SLOTSVIK

studenten

Hvordan er det egentlig å være student? Hva gjør en student? Utopia presenterer en for deg. Så får du se om din egen studenttilværelse er på samme måte som andre har det.

Foto GLENN FAGERVIK

Navn: Kamilla Fossem
Alder: 20 år
Studerer: Ex.phil. og Ex. fac.

Min siste uke

– Jeg var på konsert med Rocketboyz på onsdag. Det var en bra og stemningsfull konsert på en rocka måte. Pensum er også stemningsfullt, men på et helt annet plan. Ellers har jeg grublet mye på hva jeg skal være på Halloween.

– Hva har du kommet fram til?

– Etter dyp filosofering har jeg kommet fram til at jeg skal være ei som har blitt bitt av en vampyr.

– Hvorfor det?

– Det er veldig enkelt å bli det.

– ????????

– Neste spørsmål.

– Har du gjort noe pensumrelevant?

– Jeg har jobbet hardt og grundig med semesteroppgaven i Ex.phil. Den tar for seg Aristoteles og Kants etikk. Jeg har også tenkt mye på alt jeg skulle ha gjort som jeg ikke får tid til. Som for eksempel i går hadde jeg lyst til å spise is i måneskinnet mens jeg betraktet nordlyset. Det gikk jeg glipp av.

Min siste dag

– Jeg har spist is hos en venninne mens vi så på Beat for beat. Og så har jeg tenkt mer på Halloween. Jeg var i byen i dag og gikk frem og tilbake mens jeg irriterte meg over alle folkene som var der.

Min siste time

– Jeg har vært i SV-kjelleren og gjort forsøk på å ha kollokvie i Ex.phil. Men vi fant ut at det var mer interessant å gjøre oss klar til kveldens fest.

Tekst GLENN FAGERVIK

Kultur

Kulturkommentar

Utkultur

Nord-Noreg har dei siste 25 åra vore ein kulturell utpost i det norske landskapet. I alle fall sett med økonomiske og institusjonsretta auge. I staden for å vera moglegheita Nord-Noreg, har regionen vore problemet Nord-Noreg. Sidan etter krigen har norsk politikk ovanfor landsdelen dreidd seg om å heva produksjon og effektivitet, og å la den nasjonale belastninga av regionens lave produktivitet bli minimal. Oppskrifta har vore industrialisering og effektivisering av fiskerieringa, med sentralisering og utbygging av offentlege tenester som resultat.

Eit slikt bilete får naturleg nok eit så unyttig og ineffektivt felt som kunst- og kultur liten plass. Ein har riktig nok hatt blomstringsperiodar. Mot slutten av 60- og slutten av 70-talet fekk kunst-, kultur- og åndelig føde gjennomslagskraft i landsdelen. Det vart bygd opp institusjonar og ein fekk eit kulturliv med regionalt preg. Hålogaland teaterlag vart stifta, dei skulle jobba for å få eit eiga teaterhus (historia kjenner dykk), ein fekk nordnorsk festspel, og ei nordnorsk forvaltning i Nordnorsk kulturråd.

På seminaret *De som forvaltar Nord-Noreg* på Universitet 24.10 heldt Jens Halvdan Mosli, leiar i Nordnorsk kulturråd innlegget *Nordnorsk kultur – på tvers og på tross?*. Her fokuserte han blant anna på kva som øydela den fine trenden for nokre tiår sida. Han meinte ei desentralisering av forvaltninga og eit utvida kulturomgrep har litt av skylda. Når kommunane med sine få midlar skulle føre idrett og unge inn i kulturbudsjettet, vart det lite igjen til kunst og kultur elles. Samtidig var jantelova eit hinder for innovasjon og utvikling i dei lokale miljøa som ville satse litt ekstra. Sist, men ikkje minst, trykte nyliberalistiske strømningar på 80-talet marknadens harde røyndom ned over det uproduktive kunst-Noreg og Nord-Noreg spesielt. I dag er det internasjonal kunst som blir satsa på, meier Mosli. Kunst definert frå Oslo, slik han er i Paris, London og Lyon. Mari Boine er internasjonal, og god butikk. Friteatergruppe i Kroken er uinteressant. I dag får Nord-Noreg, som er 10 prosent av Noregs folkesetnad, 3,5 prosent av heile kulturpakka. I dag klagar heile kultur-Noreg over dei økonomiske rammene. Nord-Noreg klagar kanskje mest. Dei har kjent følgjene av økonomiske grep, eller mangel på økonomiske grep frå staten, på kroppen sida landsdelen skulle få den økonomiske vitaliseringa etter krigen. Landsdelen vart omtalt som problemet Nord-Noreg, for politikarane er dei framleis det. I dag er kunst- og kultur blitt problemet kunst- og kultur. For Nord-Noreg betyr det negativ synergi der teater, biletkunst, handverk, musikk og fritidstilbod for ungdom blir liggande i økonomisk kvilemodus. Og der nyskaping og aktivitet heller er på tross av, enn på grunn av politikken og systemets usynlege hand.

Samtidsmusikk

Samtidsmusikk er eit spanande område få har kjennskap til. Veke 42 får musikklivet i Tromsø eit friskt, nyskapande pust, frå nasjonale autoritetar innan sjangeren og frå Musikkonservatoriet.

Tekst ARNT ARNTSEN
Foto ANDERS KALSKÅS

I fleire veker har studentane ved Musikkonservatoriet i Tromsø førebudd seg til besøk frå komponist Olav Anton Thommessen og dirigent Thomas Rimul. I ei veke har desse to autoritetane i musikk-Noreg halde meisterklasser og seminar for studentane og for andre interesserte. Denne prosjektveka kulminerer i to konsertar. Ein på torsdag 31. oktober klokka 20:30 på Driv og fredag 1. november i Grønnåsen kyrkje. I hovudsak er det verk av Thommessen som blir framførte, og verk komponerte av studentar ved

SAMLANDE: Geir Davidsen meiner at eit slikt prosjekt verkar samlande på musikarane og fakultetet ved høgskulen.

konservatoriet.

Brennande engasjement

– Det er eit stort prosjekt i regi av Musikkonservatoriet og det er første gong det blir konsentrert så sterkt på samtidsmusikken, seier Geir Davidsen, lektor ved konservatoriet og organisator for prosjektveka. Det er gjort lite av denne typen musikk tidlegare, men denne veka er viktig for at studentane skal få utvikle seg.

– Det vil få fram mange nye aspekt i dei utøvande musikarane, meiner han. Thommessen og Rimul har gjort mykje i musikk livet i Noreg. Thommessen starta komponistutdanninga ved Noregs musikkhøgskule der han også i dag underviser. Rimul har tju urframføringar bak seg.

Verkar samlande

Han har òg starta sinfoniettaorkesteret Ensemble Ernst. Ernst er altså ikkje Ernst, men alvor, legg han til.

Han har gjerne lyst å gjere eit slikt prosjekt kvart år.

– Eg brenn jo for det, seier han.

Davidsen meiner at eit slikt prosjekt verkar samlande på musikarane og fakultetet ved høgskulen. Han oppfordrar alle til å kome til musikkonservatoriet i løpet av veka der det blir ope hus for å gje publikum sjansen til å oppleve desse to personlegdomane.

Snakkesynging

Det blir to vokalstykker i løpet av konsertprogrammet og mezzoso-

pranen Annika Lisa Belisle er med i eitt av desse. Ho fortel at musikken er artig men at den til tider er ganske rar.

– Stykket har rare tekstar og rar rytme, noko som gjer det vanskeleg å lære. Stykket eg er med på er veldig teatralisk med tilnærma snakkesynging, fortel ho.

I løpet av veka skal songarane og ha undervisning i samband med dette prosjektet.

– I stykket eg skal syngje er tekst det viktigaste og det publikum bør lytte til for å få mest meining ut av det. Men tekstane er ganske rare, og etter ei lita prøvesmaking vil nok tilhøyrarane seie seg einigje i nett det.

Heavy saker

– Det er lett å like gammal wiennerklassisk musikk fordi ein er van med den typen. Det skal ein viss tilvenningsprosess til før ein forstår samtidsmusikken. Av og til er rytmen viktigare enn tonane, fortel ho.

Der songarane kanskje har lite å gjere, har til gjengjeld blåsarane mykje dei skal vere med på.

– På fredag skal eg vere med på eit stykke for korps som heiter *Stab's Arabesque*. Det er rett og slett heavy rock, fortel John Arne Pettersen, solo trompetist ved musikkonservatoriet i Tromsø. Det er kjempesterkt og det er mykje trompet.

– Stykket er skriva for profesjonelle musikarar og krev mykje frå trompetane når heile registeret, og litt til, blir brukt. Det er likevel artig å spele, men notebilete

Fire poeng i seriestarten

Etter å ha tatt bronse i forrige sesong satser herrelaget til TSI Innebandy på å komme enda høgere opp på tabellen i år.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Lørdag 19. oktober startet innebandyserien i herrenes 1. divisjon Nord-Norge med seriehelg i Hammerfest. Etter å ha tatt bronse i forrige sesong satser herrelaget til TSI Innebandy på å komme enda høgere opp på tabellen i år, og utfordrer de regjerende mestrene Karasjok. Det er definitivt en utfordring da Karasjok i år stiller med enda flere finske innebandyspillere enn tidligere.

Trenerteamet til TSI Innebandy består av leder Ole Åsli, Bjørn Immonen og Pål Langseth. Langseth har tidligere spilt i eliteserien i innebandy. Alle de tre er spillende trenere.

I de tre kampene i Hammerfest skaffet TSI Innebandy seg til sammen fire poeng, etter to seire og ett tap. Ove Kristian Bergvoll mener laget må være fornøyd.

– Vi slo de lagene vi måtte slå for å henge med i toppen. Vi hadde også et lite håp mot Karasjok, men selv om vi tapte tror vi at vi har gode muligheter til å slå dem i de neste kampene, sier Bergvoll.

Neste seriehelg går av stabelen 2. november. Da møtes TSI Innebandy, Tromsø innebandyklubb

og Harstad innebandyklubb i Kraft. Samme dag starter spiller damelaget til TSI Innebandy sin første kamp for sesongen, mot Tromsø IBK.

BANDY: TSI's herreinnebandylag tok fire poeng i seriestarten.

Arkivfoto AUDUN RUNDBERG

Resultatliste

HF Innebandy - TSI Innebandy 1 - 3
Havøysund IBK - TSI Innebandy 1 - 4
TSI Innebandy - Karasjok IBK 7 - 11

Sjekk finger'n

Glem føttene. Det er mannens pekefinger som kan fortelle mest presist om størrelsen på hans penis, hevder en ny studie foretatt av greske forskere, ifølge nyhetsbyrået Reuters. Forskerne har målt og gransket

både penis og andre kroppsdeler inngående hos 52 friske menn mellom 19 og 32 år. Den eneste kroppsdelen som viste systematisk samvariasjon med penisstørrelsen var pekefingeren. Ifølge grekerne kan faktisk lengden på mannens

pekefinger si nøyaktig hvor stor penis er. Det er i slapp, men maksimalt utstrukket, tilstand penisene har blitt målt. Men denne tilstanden henger igjen statistisk sammen med erigert penisstørrelse, ifølge forskerne.

ken til Tromsø

KONSERTAR: Prosjektveka kulminerer i to konsertar. Ein på torsdag 31. oktober klokka 20:30 på Driv og fredag 1. november i Grønnåsen kyrkje.

er vanskeleg å skjønne ettersom notane er handskrivne. Men når vi får det på plass blir det skikkeleg bra.

Stor forskjell

Pettersen meiner eit slikt prosjekt er viktig for dei framtidige musikanerane.

– I musikkbransjen må ein vere veldig allsidig, fortel han. I ei distriktsmusikarstilling må ein kunne gjere alt mogleg. Det er òg mange som dannar samtidsmusikalske ensemble sidan det er så stor konkurranse om jobbane.

– Ny musikk er heavy, konkluderer Pettersen.

Ola Asdahl Rokkones går på det saksofonutøvande studiet ved Konservatoriet. Men han skal også ha eit stykke framført på kammermusikkonserten på torsdag. – Det er stor forskjell på å høyre samtidsmusikk på cd og i ein konsertsal.

FØREBUDD:

I fleire veker har studentane ved Musikkonservatoriet i Tromsø førebudd seg til besøk frå komponist Olav Anton Thommessen og dirigent Thomas Rimul.

Provoserande

– På cd høyrst det litt rotete ut, seier han, og oppfordrar folk til å finne vegen til Driv på torsdag. Det blir lærerikt å høyre eige stykke framført. Mora mi høyrte ei tidlegare framføring og vart kjempeprovosert, fortel han.

Stykket hans heiter *Ein liten kvintett* og er tilfeldigheitsmusikk, med ei besetning av saksofon,

fløyte, trompet, bratsj og cello.

Torsdag og fredag blir det i alle fall nyskapande tonar frå studentane ved konservatoriet som tek opp kampen med dei andre tallause notane frå konsertscenen i byen.

Kunsten å formidle

Kunne du tenke deg å jobbe i kulturbransjen ein gong i framtida? Då er grunnfag i kunst- og kulturformidling studiet for deg.

Tekst TONE SLOTSVIK

Denne hausten starta eit nytt grunnfag på Høgskolen i Tromsø: Kunst- og kulturformidling. Studiet er retta mot personar som jobbar ved forskjellige kulturinstitusjonar, lærarar og andre som kan ha interesse av å lære korleis ein formidlar kunst og kultur til publikum.

– Ein del av våre studentar tar grunnfaget som fjerde året i ein lærarutdanning. Andre har jobba til dømes med teater eller ved kulturhus, eller dei har ein fagleg bakgrunn innan kunstfag, fortel Tove Haugerudsbråten, som er

undervisningsleiar på Kunstfag. Ho understrekar at det er viktig at folk som jobbar innan kultursektoren har ein fagleg kompetanse.

Fjernundervisning og gruppearbeid

Grunnfaget består av fire modullar som kvar er på 5 vektal (15 studiepoeng). Modul 1, *Om kunst- og kulturformidling*, er obligatorisk. Dei andre tre modulane kan studentane sjølv velje blant fire moglege. Studiet bygger på fjernundervisning, samlingar og gruppearbeid. Den første modulen, som har gått i haust, har høgskulelektor Torbjørn Isaksen hatt

ansvar for.

– Men på sikt hadde det vore spennande å få tak i eksterne forelesarar i tillegg til våre egne, seier Haugerudsbråten.

Stor interesse

Kunst- og kulturformidling kan ha ei klasse på rundt 25 personar. I august var det 16 studentar som begynte på grunnfaget, men utover hausten har fleire vist interesse.

– *Kva slags respons har de fått frå studentane?*

– Dei har berre vore på ei samling så langt, så det er ikkje lett å gi deg eit grundig svar. Men eg har aldri høyrte at dei har gitt anna enn positive tilbakemeldingar. Det verkar som om mange meiner at det er bra at eit slikt studie har komme i gang.

2 for 222

VELG SELV • BLAND FRITT OVER 80 UTVALGTE TITLER!

2 FOR 222 – 80 TITLER

Ved kjøp av 2 stk.:

- ADAMS, RYAN / Demolition..... 111⁰⁰
- APPLES IN STEREO / Velocity Of Sound 111⁰⁰
- ASHCROFT, RICHARD / Human Conditions 111⁰⁰
- BECK / Sea Change 111⁰⁰
- BON JOVI / Bounce..... 111⁰⁰
- CASSIDY, EVA / Imagine 111⁰⁰
- DIXIE CHICKS / Home..... 111⁰⁰
- DYBDAHL, THOMAS / That Great October Sound..... 111⁰⁰
- EVE / Eve-Olution..... 111⁰⁰
- FLAATA, PAAL / In Demand 111⁰⁰
- GOTAN PROJECT / La Revancha Del Tango 111⁰⁰
- GRAY, DAVID / White Ladder 111⁰⁰
- GÅTE / Jygri 111⁰⁰
- HELLACOPTERS / By The Grace Of God..... 111⁰⁰
- HILL, FAITH / Cry 111⁰⁰
- INDIA ARIE / Voyage To India 111⁰⁰
- JAGA JAZZIST / The Stix 111⁰⁰
- KEYS, ALICIA / Songs In A Minor (2CD)..... 111⁰⁰
- KRALL, DIANA / The Look Of Love..... 111⁰⁰
- KROHN & CO / Fordi du fortjener det 111⁰⁰
- LAVIGNE, AVRIL / Let Go 111⁰⁰
- LOW / Trust 111⁰⁰
- MANU CHAO / Radio Bemba Sound System – Live... 111⁰⁰
- NAZARETH / The Very Best Of Nazareth..... 111⁰⁰
- O'CONNOR, SINEAD / Sean-Nos Nua 111⁰⁰
- PAPERBOYS / No Cure For Life 111⁰⁰
- QUEENS OF THE STONE AGE / Songs For The Deaf 111⁰⁰
- RIMES, LEANN / Twisted Angel..... 111⁰⁰
- ROYKSOPP / Melody A. M. – Limited Edition (2CD) . 111⁰⁰
- SAINT ETIENNE / Finisterre 111⁰⁰
- SATYRICON / Volcano..... 111⁰⁰
- SIGUR ROS / Agætis Byrjun 111⁰⁰
- SOUNDTRACK / O' Brother, Where Art Thou? 111⁰⁰
- SPRINGSTEEN, BRUCE / The Rising – Special Limited Edition . 111⁰⁰
- SUGABABES / Angels With Dirty Faces 111⁰⁰
- SUPERGRASS / Life On Other Planets 111⁰⁰
- t.A.T.U. / 200Km/h In The Wrong Lane..... 111⁰⁰
- UGRESS / Resound 111⁰⁰
- VANG, VIDAR / Rodeo 111⁰⁰
- XZIBIT / Man Vs Machine 111⁰⁰
- + MANGE FLERE TITLER!

PLATEKOMPANIETS TOPP 15

149⁵⁰ / 159⁵⁰

1. HÅKAN HELLSTRÖM / Det Är Så Jag Säger Det 149⁵⁰
2. DE LILLOS / Midt i begynnelsen (m/ 2 spors single) .. 149⁵⁰
3. SIGUR ROS / () 149⁵⁰
4. NIRVANA / Nirvana..... 149⁵⁰
5. BJØRN EIDSVÅG / Tålt..... 149⁵⁰
6. FOO FIGHTERS / One By One (2CD)..... 159⁵⁰
7. EMINEM M.F.L. / 8 Mile-Soundtrack (2CD)..... 159⁵⁰
8. MADRUGADA / Grit 149⁵⁰
9. CHRISTINA AGUILERA / Stripped 149⁵⁰
10. JOKKE & VALENTINERNE / Prisen for popen (2CD) ... 159⁵⁰
11. ODD BØRRETZEN OG LARS MARTIN MYHRE / Kelner! . 149⁵⁰
12. SANTANA / Shaman 149⁵⁰
13. DAVID GRAY / A New Day At Midnight 149⁵⁰
14. DAVID BOWIE / Best Of Bowie 149⁵⁰
15. DIANA KRALL / Live In Paris..... 149⁵⁰

OSLO Bogstadveien 40 Byporten Shopping Grønland T-bane Stortingsgaten 22	KRISTIANSAND Markens gate 32 SANDVIKA Sandvika Storsenter STAVANGER Søregata 9	STRØMMEN Strømmen Storsenter TROMSØ Nerstranda Senter TRONDHEIM Munkegata 31
BERGEN Torgallmenningen 5	www.platekompaniet.no	

Aktiv november i Samfunnet

6. november spiller Delillos på Driv. 27. november blir det stå-opp med Trond Hanssen, Espen Thoresen og Hans Morten Hansen. 28. november er det klart for ein sikker vinnarkonsert med Madrugada. Ute med den nye plata *Grit*, som har fått bra kritikkar. Og ikkje nok med det. Ein gong i nærmaste framtid skal Unni Wilhelmsen spele intimkonsert på den nye konsertscenen på Driv.

Tøft og nøkternt

Med Kvinnen i den lille gondolen utvikler Baugstø sin særegne stil videre.

bok

Line Baugstø
Kvinnen i den lille gondolen
Forlaget Oktober 2002

Tekst RAGNHILD VIK NILSEN

Typisk er de hverdagslige hendelsene, det nøkterne språket og karakterer som viser styrke og egenart på tross av situasjonene de befinner seg i.

Aller best er Baugstø på novel-

ler, slik hun viste i *Tilnærmelser* (1990). I mellomtiden har hun skrevet romaner, og jeg så derfor spesielt frem til denne utgivelsen. La meg si det med en gang: Jeg ble ikke skuffet.

I *Kvinnen i den lille gondolen* finner vi igjen elementer fra tidligere bøker. "Husmorferie" minner om "Ellen" fra *Tilnærmelser* i sin tematisering av forhold hvor den ene parten blir utnyttet. "Fatal Orange"s tematisering av forholdet

mellom mor og datter gjør at man tenker på romanen *Speilbilder*. Baugstø evner å snu førsteinntrykk, normer og situasjoner på hodet, slik at klisjeene alltid er langt unna. Forholdet mellom mann og kvinne er sentralt i alle de ni novellene, noe som gjør samlingen mer kompakt uten at den blir ensformig.

De svakeste novellene i årets samling er tittelnovellen og "Hopp". Her glir de nøkterne beskrivelsene og de lavmælte fortellerstemmene over i det uinteressante, og karakterene har noe mindre særpreg enn hva som er vanlig i Baugstøs tekster.

Ellers ligger det mye mening mellom linjene, noe som gjør at hennes tekster kan leses om og om igjen. Novellenes evne til å bryte med førsteinntrykk og normer er noe av det som gjør dem spennende og levende. Konfliktene mellom forventninger og tekst, det usagte og det uttrykte skaper en underfundig humor. Sammenlignet med mer anerkjente noveller er Line Baugstø en ung og rebellisk stemme i de eldre mennenes grå verden av gravalvor. Jeg håper ikke det tar tolv år før vi igjen får levert noveller fra denne forfatteren.

Polar music festival

MER ENN GALLAGHER: Etter konserten var det klart at Soundtrack of our lives fortjener mer enn bare å bli sammenlignet med Oasis.

Alle foto MAGNUS ENXING

Mer rock enn pop**konsert**

Soundtrack of our lives
17. oktober
Strøket

Tekst MAGNUS ENXING

Etter konserten var det klart at Soundtrack of our lives (SOOL) fortjener mer enn bare å bli sammenlignet med Oasis. Mens innflytelsen fra rock på skivene deres nok virker litt dempet, nytet gruppen den store friheten som

scenen tilbyr.

Det var merkbart økt trykk på rockelementer på konserten. Ebbot Lundbergs imponerende opptrinn sørget for en annerledes popkonsert. Det var også han som utnyttet hele rommet. Lundberg kunne finnes overalt, på scenen, på bardisken og også i tilskuerrommet. Han lekte med publikummet, mens de spilte *21st Century Rip Off*. Oppsummert: Mer rock enn pop med hovedsakelig låter fra SOOLs siste skive.

IMPORENDE: Ebbot Lundbergs imponerende opptrinn sørget for en annerledes popkonsert.

Hedmarksband p

Schizometallbandet Ram-Zet debuterte på plate med *Pure Therapy* i 2000 på finske Spikefarm. Men de hadde sin konsertdebut på Bylarm året etter. Halvannet år senere var de tilbake i byen.

Tekst GLENN FAGERVIK

Ram-Zet, som har fått sitt navn etter gitarist og frontfigur Henning Ramseth, spiller en slags hybrid av mange metallstiler og henter elementer fra andre ulike sjangere.

– Det går an å kalle det schizometall. Det spenner fra det rolige harmoniske og nesten romantiske deler til fullstendige utbrudd av galskap og eksplosjoner av energi, sier bassist Kjell Solem med artistnavnet Solem.

Henning Ramseth med kunstnernavnet Seth komponerer all musikken, og han er inspirert av veldig mange forskjellige typer musikk. Og han blander inn mye progressive og klassiske elementer.

– Musikken er en avart av noe ganske tungt. Vi fjerner alle musikalske sperrer, og holder oss unna rammer og lover. Det handler om å være ambisiøse nok til å gjøre det som faller oss inn, sier han.

Finsk plateselskap

Pure Therapy startet som et solo-prosjekt. Bandet formet seg etter hvert. Andreskiva *Escape* er ei bandskive. De har kontrakt med finske Spikefarm. Markedet for metall er mye større i Europa enn i Norge, og det er få norske selskap som tør å satse på det.

– Det var rart å komme til et selskap som vi ikke visste noe om. Men de liker oss og har mye tid til oss. Det virker ryddig, og de jobber langsiktig. Det er dedikerte folk som tror på det de holder på med, sier Ramseth.

Snart starter de innspilling av musikkvideo til låta *Queen*, som i første omgang skal gå på MTV i Russland. Begge skivene har solgt mye der. Det er viktig for bandet å jobbe inn skiva, gi den god tid og la den jobbe for seg selv. De har

fått gode tilbakemeldinger også i Sør-Amerika. Og etter at plata kom ut i USA, har den blitt spilt på en rekke collegeradioer der borte.

Schizofreni

Temaet i tekstene går på schizofreni. På *Escape* er det en historie som blir fortalt. Hele skiva er bygd opp som en dialog mellom hovedpersonen og en sykepleier som etter hvert blir dama hans. Neste plate omhandler også samme tema, så da skal de tre platene utgjøre en triologi.

– Det er viktig å gjøre tekstene forenlig med det musikalske uttrykket. Det skal ikke være noen tilfeldig sammensetting. Det er vanskelig å skrive tekster, men det skal det være også, sier Ramseth og skyter inn at han ser på seg selv som en underholdningsartist som vil gi folk god musikk og fortelle historier.

Turdus Musicus

Henning Ramseth driver sitt eget platestudio på Hamar. Foruten å spille inn skiver med Ram-Zet og en del lokale band, har han produsert tromsøbandet Turdus Musicus.

– Vi spilte sammen med dem på Bylarm og vi likte dem veldig godt. Da de fortalte oss at de hadde planer om å gå i studio, var det naturlig å tilby dem noen dager i studioet, sier Ramseth og forteller også om innbruddet studioet hans nylig ble utsatt for. Det meste var tatt, kun miksebordet, noen syntner og en gitartopp var igjen. Heldigvis fins det forsikringselskap, så nå holder de på å bygge opp studioet på nytt.

AVART: – Musikken er en avart av noe ganske tungt. Vi fjerner alle musikalske sperrer, og holder oss unna rammer og lover. Det handler om å være ambisiøse nok til å gjøre det som faller oss inn, sier Henning Ramseth.

Alle foto
GLENN
FAGERVIK

LILLE BUDDHA
Stedet for orientalske matelskere!

• **STOR MENY** • **RIMELIGE PRISER**

15 prosent rabatt ved bestilling.

Telefon 77 65 65 66 • www.lillebuddha.no
Sjøgata 25, 9008 Tromsø

Lavflygende og høytsevendende

Konsert

Jaga jazzist
15. oktober
Driv

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto AUDUN RUNDBERG

Jaga jazzist er massivt, komplekst og absolutt komplett. Konserten på Driv 15. oktober var nok en vinnerkonsert fra Tromsø jazzklubb, om ikke publikumsmessig, så i alle fall som musikkopplevelse. Ti stykk musikere i høyeste klasse sammen på en scene er ikke nødvendigvis gitt et bra resultat.

Lydbildet kan fort bli kaotisk og utilgjengelig, særlig når rock, storbandjazz og elektronika skal forenes. Jaga gjør dette på sin helt særegne måte, vekselvis lagdelt med bærere av rytme og driv under og med melodiose solotoner over, og senere sammensmeltede låter med massive og høytsevendende sammensetninger som hever atmosfæren i lokalet opp i taket. Tidvis er låtene melodiose og varme, av og til eksperimentelle, men oftest ganske enkelt elektronikabasert jazz som virkelig tar tak i kroppen. Trompetist Mathias Eick spilte noen fantastiske soloer som

kanskje ble kveldens høydepunkt. Spesielt på tredjelåta *Another day*. Jaga spilte omtrent halvannen time, noe som for mange kunne blitt i drøyeste laget, musikken kan fort bli litt flat og uten de opplagte holdepunktene, men for de som klarer å lukke øynene og sveve med og samtidig glede seg over de spennende låtene og de dyktige artistene, er en slik konsert et kjærkomment innskudd i musikkglade hjerter.

JAGA JAZZIST: Leverte en konsert som gav et kjærkomment innslag i musikkglade hjerter.

Polar music festival

finnsk selskap

THE GRAVES: Sekstitallsband som fikk Kristopher Schau og Blå Rock til å ta av. Foto GLENN FAGERVIK

Mangfoldig festival

I fjor kom PMF tilbake i Tromsøs konsertflora etter fem års fravær. Årets program var noe mindre enn fjorårets, men det ble noe for enhver smak.

Tekst GLENN FAGERVIK

I år var Blå Rock, TviBit og Kaos arena for festivalen, i tillegg til Sountrack of our lives sin konsert på Strøket torsdag. Tromsøbandet Diamond og Oslobandet Astroburger startet festivalen onsdag. Kaos tok seg av den elektroniske delen med blant andre Rune Lindbæk. TviBit hadde konserter for de under atten og Blå Rock stod for det meste som hadde med rock å gjøre.

En mangfoldig aften

Turdus Musicus åpnet fredagskvelden på Blå Rock. Publikum var med fra første tone, og bandet gjorde en bra jobb og viste at de fortsatt er et orkester å regne med. De nye låtene fungerte utmerket og jeg synes de er på vei inn i en mer spennende retning enn tidligere. Halvard Rundbergs sax høstes nesten ikke i det hele tatt, og da ble noe av helhetsopplevelsen borte.

Ram-Zet snudde Blå Rock på hodet. Stemningen var ekstatisk og bandet ble fullstendig overrasket av publikums mottagelse. Men de gjorde en aldeles utmerket jobb og viste at progressiv metall er mer enn Dream Theater. Bandet demonstrerte et ufattelig glimrende samspill som stort bare journalisten i en tilfeldig lokalavis ikke skjønnte noe av og avskrev det som grål.

Da kveldens hovedband Pawnshop gikk på scenen hadde flesteparten av publikum gått. Synd for dem. Pawnshop var i mine ører helt fantastiske. Kjell Undheim er en av landets beste

rockvokalister og fronter et av klodens mest interessante stoner-rockband, synd at så få nordmenn og tromsøfolk har oppdaget dem ennå. Men så er de også på et italiensk plateselskap. De gjorde mye fra siste plata *Cruise o'matic* og noen høydepunkt fra mesterverket *Aloha from Saturn*. Et utmerket punktum for en glimrende kveld.

Lørdags kveld

Band i dress skaper alltid en viss skepsis hos undertegnede, men Thee Mono Sapiens er ikke akkurat et danseband. Flott garasjerock med en glimrende frontfigur i Johannes.

Lame Ducks spilte skapunk på en utmerket måte, men ligner litt for mye på en mellomting av NOFX og Rancid etter min smak, men publikum tok av og da har jeg ingenting å innvende på det.

The Graves ser ut og høres ut som de lever på sekstitallet. Et band med ultrastygg gitarlyd, i positiv forstand, og orgel. De gjorde egne ting og mer obskure coverlåter. Bandet rendyrker sekstitallet og den mer ukjente garasjerockdelen av dette tiåret. På radiohiten *I wanna do it again* tok det av og alle var glade.

Avslutningsbandet Tranceplants gjorde et liveshow som stort sett bare Cumshots har vært i nærheten av på Blå Rock tidligere. Vokalist Cy Fiction utviste en utholdenhet og autoritet som det bare er å ta av seg hatten for. Et slags Norges svar på Cramps blir det sagt. Steintøft band, men at de skal være Norges beste liveband kan jeg ikke si meg enig i.

Rein svingande jazzgleder

JAZZDRONNING: Sju år er gått sidan sist plate kom ut. Nå er Marit Sandvik klar med plata *Even then (Mother song)*. Foto KJARTAN OTTERÅ

Marit Sandvik lar elektronisk musikk vere elektronisk musikk. Tromsøs jazzdronning vil heller reindyrka den akustiske musikkverda.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Musikarar rett før plateslepp er ei ganske stressa greie. Turne skal planleggast, plate gjerast ferdig og pressefoto skal på plass. Og eit og anna intervju. Sandvik krasjlandar med kopp og ei kanne te på ein stol på Kaffibønna, og unnskyldar lett forseinkinga.

Utviklar eigen musikk

Sju år har gått sidan sist ho gav ut plata *Song, fall soft*. Den vart møtt med strålende kritikkar både her heime og i utlandet. Den nye plata til Marit Sandvik band heiter *Even then (Mother song)* og er spelt inn i Oslo i Rainbow studios. I motsetning til sist har ho nå laga låtar sjølv. Halvparten er egne ting. Og debuten som komponist, produsent og tekstforfattar har berre vore positiv, synes ho.

– Det har vore veldig artig. Det å få holde på med å utvikle eit handverk er veldig lærerikt. Når eg får halde på og lage eigen musikk oppdagar eg heile tida nye ting. Det opnar seg stadig nye verder i musikken.

Ho vil karakterisera musikken sin som moderne svingande jazz.

Fødd i Trondheim

– Eg er veldig opptatt av at det skal svinga. Musikken min er kanskje meir intellektuell enn den amerikanske 50-tals bopopen. Han ligg litt i det landet som vart spelt på slutten av 60- og byrjinga av 70-talet. Du kan seie han har base i musikken til Wayne Shorter og til Herby Hancock. Det er ein meir luftig jazz, samtidig som han har ein utfordrande rytmikk.

Jazzmusikaren Marit Sandvik vart fødd på jazzlinja i Trondheim. Ho hadde riktig nok stått på scenen med mikrofon sidan ho var lita jente i Harstad, men etter

Trondheim har det meste dreidd seg om jazz. I 1986 kom ho til Tromsø. Sidan den gong har ho vore innom ei rekke ulike konstellasjonar. Parallelt med det nye plate- og turneprojektet syng ho brasiliansk populærlåtar i Bossa nordpå og held på med duoprojektet Haze i lag med mannen Norvald Sandvik.

Ny generasjon

Men sjølv om Sandvik har halde på i mange år og er blitt ein av veteranane i jazzmiljøet i Nord-Noreg, føler ho framleis at ho står i startgropa i si musikkariere.

– I eit intervju i 1992 sa eg at eg følte eg akkurat var begynt. Det same føler eg faktisk nå. Eg har endå mange ting eg har lyst til å gjere.

Då Sandvik kom til byen på 80-talet, og vidare ut på 90-talet var det eit gryande jazzmiljø her i byen, med masse lokale, dyktige musikarar. Nå er ein del av den gamle generasjonen i ferd med å dø ut, og ein må få opp nye talent.

Vil utvikla jassen

– Det er ting på gang, det er fleire dyktige musikarar på veg. Men vi har kanskje ikkje vert flinke nok til å gå på tvers av generasjonane, og inkludert dei unge musikarane i musikken vår.

– Du har aldri hatt lyst til å gå den same vegen som andre erfarne jazzmusikarar, å eksperimentere med den meir ungdomlege elektroniske sjangeren?

– Eg er eigentleg ikkje så veldig nysgjerrig på den greia der. Eg har meir lyst til å utvikla den akustiske jassen. Det er framleis veldig masse uprøvd der.

Marit Sandvik band spelar på Tromsø jazzklubb torsdag 7.11 på Driv. Samtidig blir den nye cd'en sleppt.

Sirkus Abel

Morten Abel-konsert er gøy og moro for dei fleste, og litt meir stress for andre.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

– Morten Abel er Harry Potter-musikk. Eg pleier alltid å høyre på han når eg les dei bøkene, seier Tone Lisbeth Johansen, som til vanleg studerer hotellfag i Sveits.

– Eg har prata med han, fortel veninna Gry Monica Nilsen, men legg til at det ikkje er heilt sikkert. – Gudfar min var i alle fall på nachspiel og eg ringte til han. Han fortalte at han var på nachspiel med masse musikarar, og ramsa opp eit par namn, blant anna Morten Abel. "Få prate med han", sa eg til han. Så gav gudfar min han røyret.

Storinnrykk

– Han sa han var Morten Abel.

Dessutan høyrdes han veldig Morten Abel ut, men han ville ikkje syngje for meg.

– Dette er første konsert med popkongen frå Stavanger for jentene. Men det var like før Johansen måtte avlyse heile greia.

– Gry er stadfortredar for ei anna veninne som ikkje kunne. Ho skulle ha lab i morgon tidleg. Bra ho stiller opp, elles kunne heile opplegget gått i vasken.

Jentene smiler og sig mot døra. Det blir annonsert at det er ein ekstra inngang oppe i tredje etasje. Dei som ikkje vil stå i kø, kan gå der. Driv er klar for storinnrykk og fest. Pågangen har vert så stor at det er sett opp ein ekstrakonsert. Det er ikkje trykk på døra nå ein time før første konsert, men før

start fyllest det godt opp.

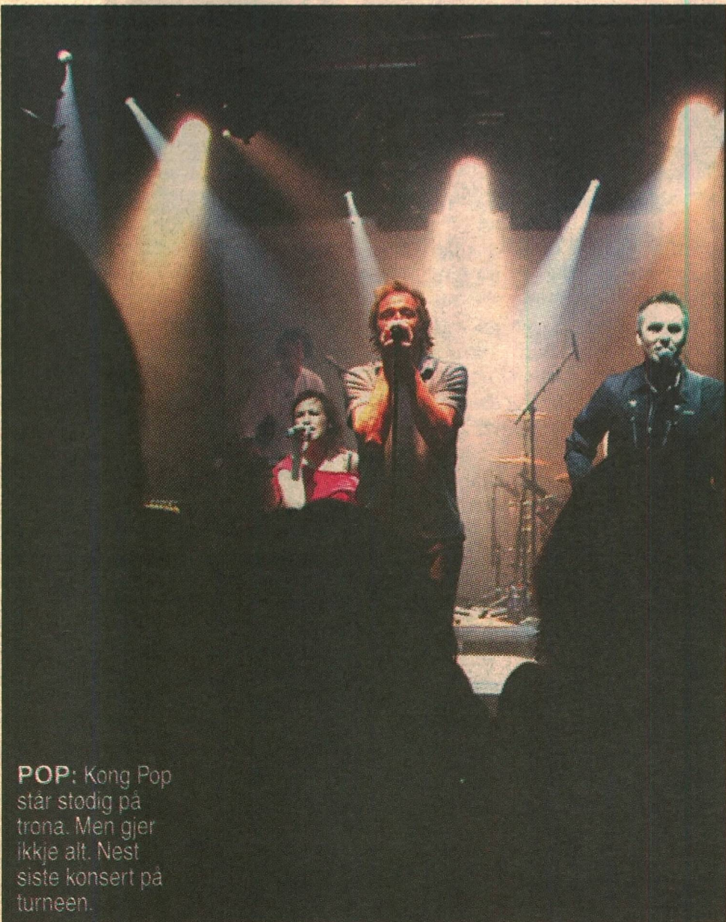
Sliten verktenskap

Huset er fullt av arrangørar i kveld. Frivillige som jobbar for at alt skal ligga til rette. Svarte t-skjorter, kvite t-skjorter. Ei i raud t-skjorte skil seg ut, ikkje berre på grunn av fargen. Blikket er litt meir konsentrert, skritt litt raskare enn dei andre.

Kari Westergaard er verktenskap. Ho har i lag med ei til ansvar for at artistane har det best mogleg, frå dei landar på flyplassen til dei reiser. Samtidig skal dei sjå til at alt er klart til arrangement.

– Eg har jobba sidan ni i dagtidleg. Begynner å bli ganske sliten, fortel ho

Før artistane kjem, har dei alltid

POP: Kong Pop står stadig på trona. Men gjer ikkje alt. Nest siste konsert på turneen.

Zoom nå!

For tredje år på rad arrangeres rockkonkurransen Zoom her i Tromsø. Vinneren blir sendt til Oslo for å forsvare byens ære.

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Kort fortalt: Zoom arrangeres på Blårock onsdag 30. og torsdag 31. oktober. Det er gratis inngang. Banda som skal spille er Rocketboys, Devershville, Diamond, The Hangovers, Badger og Just did Doris. De tre førstnevnte spiller onsdag, de andre torsdag. (Vær

obs for eventuelle forandringer i rekkefølgen).

Mer utfyllende: Kriteriene for at et band skal bli tatt opp i Zoom-konkurransen er at de: 1. Ikke må ha vunnet Zoom før. 2. Må være et band som man tror har en fair sjanse til å hamle opp med søringene i finalen. 3. Må ha spilt inn demo/skive. I sin pressemel-

ding sier arrangør Egon Holstad: – Såkalt teknisk dyktighet og fartstid er i denne sammenheng mindre relevant enn det er i f.eks NM i rock eller Talentiaden. Det viktigste er at bandet/artisten har en klar idé om hvor de vil og ikke minst at dem det gjelder har ambisjonen med det de gjør.

For de påmeldte bandene som ulykkelig vis ikke kom med i år, er det likevel ingen grunn til å fortvile.

– Mange av de som ikke ble antatt, er kanskje de som kommer gjennom nåloyet til neste år. Slik har det vært før, og slik kommer det alltid til å bli, sier Holstad. – Vi

synes uansett det har vært kult med så stor pågang som det faktisk har vært.

På Zoom har også publikum noe de skulle ha sagt. I tillegg til å klappe høflig og drikke øl, kan de avlegge stemme på sitt favorittband. Publikumsstemmene teller 25 prosent. Landsfinalen er på So What i Oslo 26. og 27 november.

SPILLER: Rocketboys fra Andenes er fremdeles i startgropa, og vil få en raketstart på karrieren dersom de vinner Zoom.

Arkivfoto ERICA RESTOFTEN

Film fort som faen

Du har ett minutt. Hva vil du bruke det til?

Tekst AUDUN RUNDBERG

Nordnorsk filmsenter, Tromsø Internasjonale Filmfestival (Tiff) og ungdomshuset Tvibit viderefører i år suksessen med filmkonkurransen Bittelitt. I fjor var det nesten 30 bidrag til konkurransen, og i år satser man på å doble antallet.

Maks ett minutt

De eneste kravene til bidragene er at de må være på under ett minutt, og leveres på Mini-DV eller DV-CAM formatet. I følge Martha Otte fra Tiff er dette en vanlig konkurranseform i innland og utland. Christian Hyld fra Tvibit sier man må konsentrere seg for å få sagt noe på ett minutt.

– Det er en fin sjanger for å få folk til å tenke over det de gjør. Du har lite tid til å vise alt det du har lyst til å vise, og du blir pressa til å tenke over hva du vil ha frem. Samtidig vil publikum analysere det filmskaperen velger å vise i større grad enn når de ser på en lang film, sier Joachim Lyng, også

MAKS ETT MINUTT:

Christian Hyld, Joachim Lyng og Martha Otte inviterer til konkurranse i kort-kortfilm.

Foto AUDUN RUNDBERG

fra ungdomshuset Tvibit. Lyng mener konkurransen er en flott inngangsport for folk som har lyst til å begynne med film.

Åpen for alle

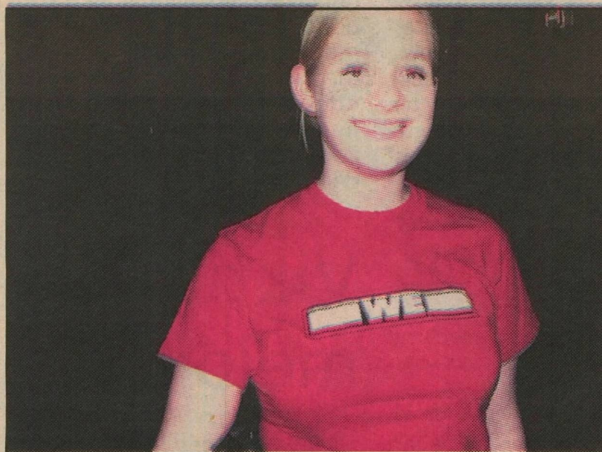
Konkurransen er åpen for alle

miljøer i landsdelen. I fjor deltok både amatører, halvprofesjonelle og profesjonelle. Menneskene bak Bittelitt ønsker å stimulere filmmiljøene til å lage korte, fengende filmer. Alle innleverte bidrag blir vist under filmfestivalen i januar

til neste år. Vinneren blir stemt fram av publikum selv og en fagjury.

Fjorårets vinner, Trond Eliassen, fikk et digitalt videokamera for innsatsen. Premien er av samme slag i år, og har en verdi

på over 10.000 kroner. Det eneste som ikke er kort med konkurransen er fristen. Bidrag kan leveres til og med 7. januar.

SLITSOMT: Kari Westergaard er vertskap for artistene i kveld, og har jobba sidan ni på morgonen. – Begynnar å bli ganske sliten, fortel ho.

KLARE: Tone Lisbeth Johansen og Gry Monica Nilsen er klar for konsert. – Morten Abel er Harry Potter-musikk, seier Johansen.

STEMNING: Til tross for at dette er første konserten, og tidleg på kvelden, er stemninga lett pulserande framme ved scenen.

Alle foto KJARTAN OTTERÅ

lagd ei liste over ting dei vil ha før konserten. Abel og hans muskarar bestilte Kinderegg og Gomp.

Gira seg opp

– Det er også vanleg at artistane bestiller 14 tyske supermodellar, og så mat og øl sjølv sagt.

– *Blir det noko backstage i kveld, eller?*

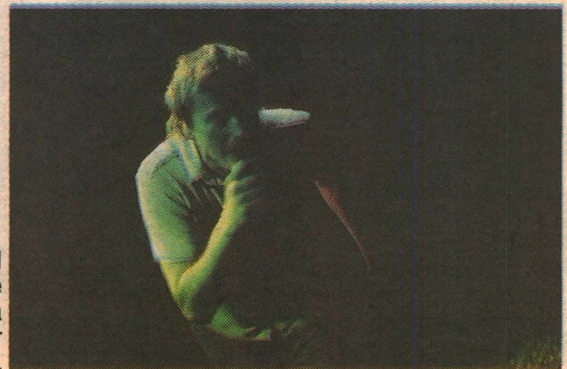
– Nei, trur ikkje det. Eg er eigentleg ikkje noko Morten Abel-fan. Men det er kanskje like greitt, då kan eg konsentrere meg

meir om det eg skal og gjere ein betre jobb.

Det kjem lyd i frå høgtalarane, ganske høgt, men inga popstjerne på scenen. Konsertstart dryger litt, i mellom tida speles litt hipp-hop og sjevande, slakk musikk. Nokre publikumarar meiner det er musikk Morten Abel brukar å spele før konsert for å gira seg opp. Andre igjen meiner Abel har andre ritual for å gira seg opp, og at musikken blir spilt på grunn av litt tekniske problem.

Musikk blir det. Artistane småjoggar opp på scenen. – Welcome home! Det er tidleg kveld, publikum klappar og nikkar gjenkjennande når første låta blir spelt. – Come home and be a mother to your son. Jøsses ja, det høyses bra ut. Like bra som på cd. Men kanskje ikkje så mykje meir. Så tidleg på kvelden.

MORTEN ABEL: – Come home and be a mother to your son.

Lilly, FHS

10. Nei. Pluss den på Ami. 11
Stor reke
50 øre
80 grader
Arne Brimi
Vet ikke
Syv. Nei, nei, nei..jo syv.
Sverige
Krydder
Lammekjøtt

Duell

Hver uke møtes to personer fra studentlivet til duell i Utopia. Denne runden er en kantinespesial. Til duell denne gang: Tone Jensen fra Mat.Nat -kantina og Lilly Johansen fra Fiskerihøgskolen. Måtte den beste vinne. 1. premie: En gratis kurv med tyttebærsylltetøy på Hovedgården. 2. premie: En melkeskvett fra i går.

1. Hvor mange kantiner har Studentsamskipnaden?
2. Hva er en scampi?
3. Hva koster en melkeskvett?
4. Hvor varm skal en lammestek være?
5. Hva heter kokken i Gutta på tur?
6. Hva heter den svenske kokkedama på NRK 2?
7. Hvor lenge har kantina på UB åpent?
8. Hvor kommer ølmerket Borg fra?
9. Hva er salvie?
10. Hva slags kjøtt spiste nordmenn mest av i 1998?

Tone, Mat.Nat

17
En stor reke
50 øre
Vi e ikke kokker. 80 grader
Arne Brimi
Åh, hun var nett på radioen
Til syv
Vet ikke
Noe kryddergreier
Svin

Svar: 15, Stor reke, 50 øre, 70 grader (kilde: Internett), Arne Brimi, Tina Nordström, Klokka syv, Sarpborg, Urte (Krydder), Svin

Opptur

Oktoberfesten. Endelig fikk vi oppleve en sånn fest som på film. Vi gleder oss til juleballet. – Oh my God, I'm the prom-queen!

Rorbua. Nå har du hørt nok. Grunnen til at nordlendingene er så skitne i kjeften er nå død. Siste program i serien vises 27. april. Vitser som får russerevyer sørpå til å høre ut som varme bedehuskåseri har drept alle forestillinger om intelligent humor og et åndelig oppgående folk her i nord. Takk og pris!

Julegate. Vi gleder oss faktisk til åpning av julegata. Nei, det er ikke for tidlig. Det er alltid ventetida som er best, jo lengre den er, jo bedre.

Brodder. Anbefales på det varmeste. Evt. en pose med strøsand på innerlomma

Nordlys. Vi vil bruke denne plassen til å gratulere bladet Nordlys med vel utført jobb. Herman Kristoffersen er jo som vi vet ene og alene grunnen til moderorganet Ap sin triste sorti. Fem skandaleforsider og bort med han. Noe må man jo gjøre. God jobb!

Hvem der?

HEI DU! Du som var på Morten Abel-konserten. Du med den sorte ringen rundt hodet. Du er den heldige vinneren av en stor Smil skjokolade. Du kan komme ned i avisredaksjonen og hente den når du har lyst. Hvor vi holder til? Du finner kart på www.utopia.no

Fornemmelse

Lukta fra nyåpna kaffipose
en liten bit med lunka
bolledeig
hardt vinterlys på
kjøkkenbenken
jeg må stoppe
før
jeg ser bakover

Alt du elsker

plate
Foo fighters
One by one
RCA USA

Tekst AUDUN RUNDBERG

Det er godt det fremdeles lages musikk på strenger og trommer. Spesielt godt er det at eks-trommisen fra Nirvana ikke plukket opp hagla der Kurt Cobain slapp den. Bandet som har laget verdens femte beste låt (husker dere den, Eirik og Anders?) er igjen på motorveien.

På sin fjerde plate tester Foo fighters og Dave Grohl et nytt musikalsk uttrykk. Teknikk og produksjon er mer fremtredende enn tidligere. Bruken av effekter og teknologiske elementer er markert på låt nummer to, *Low*. Til tider låter det som Filter, og det

er jo ikke så galt. Samtidig kunne noen av låtene lett sklidd inn på førsteplata fra 1994. Fremdeles lekent, fremdeles sårt, fremdeles alt du elsker ved bandet.

Enkelte av låtene kan virke litt svake ved de første lyttingene. Ikke la det bekymre deg. Dette er et solid album, og så godt som noe av det andre Foo fighters har laget.

Foo fighters spiller i Oslo spektrum 4. desember.

Litt kjedeleg kanskje

plate
Paal Flaata
In demand
Universal music

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Nå har eg høyrte på denne cd'en nesten hundre gonger, og er endå ikkje heilt fornøgd. Javel, forventningane var nok litt vel høge, trudde kanskje det skulle koma ei ny Midnight Choir plate. Det gjorde det altså ikkje. Flaata har på denne plata, *In demand*, samla saman låtar frå artistar som han har hatt sterke forhold til. Han syng som vanleg fint, men valet

av låtmateriale gjer plata til ei litt likegyldig greie. Det er få plassar han får sjansen til å verkeleg spele på det han kan: Den kraftfulle, reine og berande vokal. I tillegg til mange melankolske countrylåtar, har Flaata tatt inn element av soul og koring. På første låta *Brother, where are you*, finn vi det. Kanskje den beste låta på plata, men litt pussig. På dei første lyttingane er plata eigentleg fin, men etterkvart blir eg litt lei, i motsetning til dei varene Flaata til vanleg presenterer, som kan gå om og om igjen, og berre bli betre. Heilt grei plate, men ho vil nok gjera det best på nitimen eller på norsktoppen.

Fiendtlige kjærlighetssanger

plate
Rocketboyz
Hostile love songs
Wrecords

Tekst GLENN FAGERVIK

Andøybandet Rocketboyz har vært en tur i Oslo og spilt inn EP i Caliban Studio, kjent fra utgivelser med Cumshots, Thulsa Doom, Bronco Busters og Black Debath. Tommy Hjelm (Cumshots) har produsert, og han har gjort en fin jobb.

Etter at de bosatte seg i Tromsø for å studere har det etter hvert tatt av med konserter og de har utviklet seg til å bli et glimrende liveband. Av utgivelser tidligere har de gjort en splitsingel med Turdus Musicus i forbindelse med Rock mot rus i 1999. *Hostile love*

songs er deres debut på egenhånd og er et resultat av tre dager i studio i sommer.

Musikalsk låter det som en blanding av klassisk tungrock og thrashmetal fra seint åttital og tidlig nittital ispedd litt mer moderne elementer. Faren med slik musikk kan bli å låte utdatert, slik mengder av tyske band har gjort gjennom hele nittitallet, men det unngår de med glans. Av tydelige influenser kan man høre mye Metallica og Pantera, men også band som Exodus, Anthrax, Testament, Slayer og Black Sabbath. Låtene er gode, riffene er fete og det låter tidvis ganske tungt. Låta *Hatred* er et godt eksempel på akkurat det. En flott debut som det ikke er noen grunn til å la være å investere noen kroner i.

Nedtur

JuleCD-er. Akk og ve. Nå blir vi snart bomba av grusom P4-julemusikk. De norske plateselskapene lar musikk være musikk, og spyr ut et oppgulp av Hanne Krogh, Oslo Gospel Choir, Mariah Carey, Åge Aleksandersen og DDE.

Rosenborg. Er det mulig. I år igjen har de andre lagene sagt: – Unnskyld at vi er til. Ta bare plassen min. Og latt dinosaurene fra Trondheim sikre seg enda flere millioner i boka.

Vital. D-vitamin er mangelvare. Drikk grønn melk. Og ikke glem c-vitamin. Appelsiner. B. Potet. Mineraler. Tran. Mye av alt. Lite av nok. Mer til kvelds. Spis en kartong kjøtt til dagen, eller var det to egg før fem. Mye styr bare for en mørketid.

Hud. Så mange timer under sola i sommer til ingen nytte. Nå er vi bleike som skotter alle sammen.

Kaffe. Nei, det hjelper ikke med en og en halv liter kaffe før klokka ni. Søvn og lysbehandling og c-vitamin, prat med gode venner, tran, to kopper med vann, gå til psykiater, prat med en hund, en boks med erter. Grønne. Ta den tiden du trenger. Nei, vi trenger ikke flere råd om søvnmangel og depresjon.

Viktig melding

Til alle dere som skjærer Grandiosa med brødkniv: Slutt med det, eller vask den grundig etter bruk! Lar du den ligge ett døgn må man meisle restene av eller la den ligge i terpentint i uke. Takk.

Hvordan søke jobb i FN, FNs organisasjoner, norsk utenrikstjeneste og NORAD?

Utenriksdepartementet inviterer til seminar. **Torsdag 7. november klokka 17.00** på "Tabletten" i Farmasibygget.

Orientering om jobbmuligheter, arbeidsområder, og om hvordan søke stillinger v/Andreas Gaarderog Olav Bergthun.

Fredag 8. november har UD stand i Hovedgården.
Arrangør: Internasjonalt seminar

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Konsert

Charlie Haden og Jim Hall

Storsalen 30. oktober kl 19:30. Billettpris kr 295/260. Jazzkl.medl. og KH-kontakter kr 240.

Zoom (lokal finale)

30. og 31.10 på Blårock. Gratis inngang. Lovande pop- og rockgrupper konkurrerer om kven som skal redde Tromsøs ære i landsfinalen i Oslo i november. 30.10: Rocketboyz, Deversion blue, Diamond. 31.10: The Hangovers, Badger, Just did Doris.

Babel Fish

Torsdag 31.10 på Mack-kjelleren. Pris 120/150.

"Gjennom lupen" Samtidsmusikk

Grønnåsen kyrkje 1. november kl 1930. Samarbeidsprosjekt med Høgskolen i Tromsø, avd. for kunsthøgskolen. Konferansier: Olav Anton Thommessen, dirigent: Thomas Rimul. Billettpris kr 120/60. Arrangør Tromsø symfoniorkester.

Med kroppen i Tromsdalen og sjela i New Orleães

Med Frode Thingnæs, Steinar Albrigtsen, Tromsø Orkesterforenings Janitsjarorkester m.fl. Storsalen 2.11 kl 1930. Billettpris salen kr 250/175 galleri 150. Arrangør Tromsø musikkråd.

Tromsø Kammerkor

Framfører Requiem av Gabriel Fauré for soli, kor, orgel og orkester op. 48. Cantique de Jean Racine og soloverk av Dvorak, Mendelssohn og Fauré Tromsø domkirke 2-3.11 kl 1930 Billettpris kr 160/130

De Lillos

Onsdag 06.11. Driv kl 1800. Alle burde gått på ein student-student-konsert i semesteret. De Lillos veit kva det dreier seg om, og leverer garantert ein festlig konsert.

Marit Sandvik Band

Driv 7. november kl 21:00. Tromsø Jazzklubb arrangerer konserten med Tromsøs ukrona jazzdronning. Endeleg ute med ny cd. *Even then (Mother song)* heiter den. Sjå intervju inni avisa! Billettpris kr 120/90 Jazzkl.medl. 80.

Camaros + The Mormones

Torsdag 7. november på Kaos. I følge mange dei to mest hardtslåande og brutale banda som finns i landet vårt og som vi definitivt vil høyre meir frå.

Solveig Sletthjell

Teaterkafeen 13.10 kl 2100. Billettpris kr 120. Jazzkl.medl. 80,-. Sletthjell sin musikk blir karakterisert som jordbær og fløyte, med litt for masse sukker på. Syng rolege og fine balladar. Tromsø jazzklubb er arrangør.

Michael Krohn

Blårock onsdag 13.10. Mannen bak legendariske Raga Rockers. Ein av dei store legendane innan norsk rock får du nå oppleve i Tromsø.

Teater

Ståopp

Onsdag 30.10 kl 2000 på Driv. Show med Baste Bolstad (blant

anna den umoglege servitør), Christer Torjussen (blant anna kjent fra TV3s Fear factor og Roar Brekke (ein dansande komikar). Samfunnet arrangerer.

Stein i lomma

Hålogaland Teater presenterer Stein i lomma av Mary Jones. 1. - 2./14. - 16./21. - 30.11. Lillescenen kl 1930, lørdager kl 1800 Billettpris kr 200/100/150 grp.(10) Bli spelt alle dagar unntatt søndag og mandag.

Berre kjærleik og død

Kulturhuset, Lillescenen fredag 8. og laurdag 9.11 kl 2000. Ingar Sletten Kolloen sitt skodespel om dikteren Tor Jonsson. Arrangør: Hålogaland teater, pris: 150/100.

Honningsvågrevyen

Rica ishavshotell, fredag og laurdag 8. og 9.11, kl 19 og 2130. Honningsvågrevyen ser dobbelt, høgdepunkt frå dei kjente showa.

Raskolnikov

Riksteateret presenterer stykket Raskolnikov etter Fjodor Dostojevskijs «Forbrytelse og straff». Historia er på det ytre planet ei kriminalhistorie, på det indre planet ei genial skildring av ein forbrytars psyke. Storsalen kl 1930. Billettpris kr 210/165/150 grp.(10). Skule/stud.110.

En ganske almindelig flue

5. - 7./12. - 13./19. - 20.11. Lillescenen 5.11 kl. 1330 og 1930. Alle andre dagar kl 1930 Ein monolog om kjærleikens bittersøte vesen, basert på Knut Hamsuns tekster. Spelt av Kjetil Høegh. Billettpris kr 150/100/100 grp.(10) Arr: Hålogaland teater.

Kvinner på randen rir igjen

Storsalen 6. og 8. kl 1800 og 21.00. 7. kl 1930. Landets sprøaste jentetrio. Kabaret direkte frå Bergen. Billettpris kr 285.

Litteraten

Henrik H. Langeland om Marcel Proust. Teaterkafeen 7.11 kl 2100. Billettpris kr 50/30. Arrangør er Norsk forfattersentrum.

Doktor dyregod

Barneforestilling presentert av Riksteateret med Jon Skolmen i hovudrolle. Storsalen 9.11 kl 1800 Billettpris kr 165.

Putti Plutti Pott

Per Asplin sitt kjente og kjære stykke. Storsalen 11. og 12.11 kl 1630 og 1900, 13.11 kl 1630. Billettpris kr 200 Galleri kr 170.

Film

Goya i Bordeaux

Verdensteateret laurdag 2.11 kl 1430. Ein av Spanias største malarar og ein av fedrene til den moderne malarkunst, Francisco José de Goya y Lucientes, har fått sitt liv og sine bilder filmatisert. Regi-veteran Carlos Saura har tatt på seg oppgåva med sin 34. film. Mesterfotografen Vittorio Storaro frå Siste tango i Paris og Apokalypse Nå!

Freeride skifilm

Måndag 4.11. Øyvind Sjøvoll viser i år som tidlegare bratt ski- og brettglede for folk med desperat lengsel etter snø under beina. Første visning kl 1800, ingen aldersgrense. Andre kl 2100, 18 år.

UTSTILLING: Iver Jåks på Universitetsbiblioteket.

Foto KJARTAN OTTERÅ

Hatet

Driv søndag 3.11. kl 2000. Filmen fortel i svart-kvite bilete og ein røff, halvdokumentarisk (skjønt nøye kalkulert) stil om tre unge gitarar frå same Parisforstad, men av ulik etnisk bakgrunn. Gutane har vert gjennom ei natt med voldsomme samanstøt med politiet, kor ein frå deira gjeng vart livstrugande skadd. Samtidig er ein politirevolver på avveie.

Det syvende innseglet

Verdensteateret 9.11 kl 1430. Max von Sydow framstiller den svenske riddaren Antonius som kjem tilbake frå Korstoga saman med sin jordnære våpendrager Jöns. På si reise heim møter dei ei rekkje andre reisande, blant dei eit skodespelarfølgje. Alle dei andre i følgje er religiøse, men riddar Antonius har mista si tru.

Utstilling

Universitetsbiblioteket

Utstilling av den samiske kunstnaren Iver Jåks sine bokillustrasjonar frå 1958 til -96. Det vises også ei digital framstilling av alle hans illustrasjonar i hans bøker. Du finn også Iver Jåks utstilling på Nordnorsk kunstmuseum.

Tromsø museum

Bare søppel, kunstverk laga av materiale frå avfallsmotaket i Tromsdalen.

G

Nordlysfotograf Yngve Olsen Sæbbe viser fram bilete i si første separatutstilling.

DJ på Driv

DJ Jeremiez ons 30.10, fre 1.11 kl 22 (sleazy og funky), DJ Nor lør 2.11 kl 22 (frekk goovy og assy funk), DJ KB og DJ Daniel ons 6.11 kl 21, DJ Atomaz fre 8.11 kl 22 (snurrer riktig rock'n roll), DJ Bernth lør 9.11 kl 22 (listepop)

Anna

Urneval

Ondag 30. og torsdag 31. oktober kan du velge kven som skal sitje i Studentstyret. Altså: kven som skal bestemme din kvardag.

Internasjonalt seminar

Torsdag 31.10 kl 2000 på Mack-kjelleren. Tema – Menneskerettar, studentar og ikkje-vald. Innleiarar frå Tibetkomiteen, Jørgen Johansen ved fredsstudie ved Uitø og representantar frå Amnesty m.fl. Det blir tibetansk sceneunderholding i pausen.

Driv.inn.kollokvie

Driv tysdag 5.11 kl 1900. Paneldebatt kyststaten Noreg og Coastal Future. Debattleiar er Hans Kristian Amundsen, sjefsredaktør i Nordlys.

Internasjonalt seminar

Torsdag 7.11 kl 1700 (Merk tid!) Tema: Korleis søkje jobb i FN og FNs organisasjonar, norsk utanrikssteneste og NORAD? Utanriksdepartementet og NORAD inviterer til seminar.

International coffee hour

Thursday 7. Nov. 1130 am – 1 pm. Meetingplace for international and also Norwegian students.

Studentdansing

Tysdagar klokka 2000 på Fiskerihøgskulen. Her er det alle typar pardans: jive, tango, vals, salsa eller det du måtte ønske. Guttar er veldig velkommen.

En millimeter av mening

Grønnåsen kyrkje 7.11. kl 1200. Kyrkja og det postmoderne Noreg er tema for dette seminaret. Påmeldingsfrist er 1.november. Pris kr 200 for studentar, 450 for andre. Sjå program på www.kun.uit.no.

Mye armer og bein

VINNERE:
Tempo Gigante tok seieren i fotballturneringen.

FINALE-TAPERE:
Lav Odds tapte finalen, og tok sølvet. Hva var oddsen for det, mon tro?

BRONSE:
Black Smokies kom inn på en hederlig tredjeplass.

Tekst KJARTAN OTTERÅ
Foto MONJA FISCHER

Lørdag 26. oktober hadde TSI idrettsdag på Kraft. På programmet stod fotballturnering og kassestabling. Fotballturneringa blei vunnet av Tempo Gigante, på andre plass Lav Odds, tredjeplass

sen gikk til Black Smokies. Det ble også delt ut premier til rundens mål, beste skade, beste navn på lag (Tore K), beste jentelag (Ozonlaget), beste lagdrakt (Braveheart-laget) og kjerringprisen. I stablekonkurransen skulle man stable så mange brus-kasser man klarte oppå hver andre mens man satt på kas-

3. Plass: Melissa Johansen stablet seg til en tredjeplass i kassekonkurransen.

Foto KJARTAN OTTERÅ

sene. Vinner ble Arnstein Forbu med hele 27 kasser, nummer to ble Ole Fretheim med 24, tett fulgt av Melissa Johansen 23. Humøret var upåklagelig og kvaliteten god. De heldige vinnerne kunne stikke av med krittkvite t-skjorter fra TSI og rene håndklær fra Intersport.

Ab via

Ab via beklager at denne utgaven av spalten ikke er morsom, og lover å skjerpe seg til neste gang.

Ab via har lest religiøse tekster og lekt seg med tall, og funnet ut at de siste sifrene i telefonnummeret til Unge festlige høyres listeandremann er "666", om du snur nummeret opp ned. - Dette kan umulig være tilfeldig. Han har jo djvelens tegn skrevet i panna, eller hodebunnen om du vil, sier en anonym representant

fra Sosialistisk studentlag i en kommentar gitt i nesten edru tilstand. Ikke hentet fra saken *Urnevalget - på godt og vondt*.

Otto Jespersen har skjelt ut statsminister Kjell Magne Bondevik i TV-programmet Torsdagsklubben. Bondevik syntes ikke noe særlig om innslaget, men ønsker ikke å forfølge saken. - Hva kan jeg gjøre? Bombe han? spør en lettere rystet statsminister.

Ab via presenterer nye ord i

ordlista til Norsk språkråd: Puling, tidligere privat, nå offentlig. Hvor, når og hvem vinner årets Robinson? Underskuddsgaranti, garanti for at du går med underskudd.

English summary: BI-students want partnership with Sitø, will have to do it themselves. Three easy ways to kill yourself while riding a bike. 3500 characters about a progrock-band from Toten, "We're not Cowboy-Laila, says lead singer Seth".

Kvalmen

Tekst KRISTIN AUESTAD DANIELSEN

Sola seier at, ja, **Sideblikk** snart går eg. Snart reiser eg for ei lang stund. Inn i vindauga ditt plirer ho til deg og ser om du har ein god grunn til å sitje inne og gøyme deg bort frå dei kalde vakre avskjedsagane. Og himmelen er himmelblå og sjøen er himmelblå og fjella ruvar over deg og rynkar på nasen. Du ser dei mellom gardinene og gøymer deg litt og kjenner deg flau og ekstra flau over at du er flau i det heile. Og landet er brunt og himmelen er blå og du sit inne og les eller prøver å lese eller prøver å ikkje gjere noko som helst. Du ser kanskje på tv og kanskje det er eit intervju med nokre turistar som seier at *it is so beautiful, the mountains, the air is clean* og dei har vore på Stygginden og Breggen og Vugguskarpisen og du veit ikkje kva. Kanskje det er laurdag eller søndag og du vaknar seint, så seint at du har kome for seint til naturen og no kan du gremmast og lufta inne har du brukt opp og ute er det beautiful. Det toppar seg når du høyrer brunsthylet frå Hurtigruta som erobrar kaia og du tenkjer på alle fjordane, alle toppane, alle tindane som stig mot himmelen og ned i den himmelske sjøen og du skulle ha trengt ei velsigning, det er lenge sidan du har skrapa eit sveitt hovud mot himmelkvelven og skrifta til lufta og ete brunost med salige blikk over underverket. Kvifor gjer du det ikkje oftare? Klokka rundar fem. Sola har mista tolmodet og stukke av. No er det nordlyset sin tur. Ja, no er det månen, stjernene og nordlyset sin tur til å gi deg åndeleg buksevatn. Skal Bondevik bli kvitt mobbing må han og kvitte seg med skaparverket. Legg ein presenning over Tromsøya. Eitt heitt tips, Bondevik. Ein må ta mobbing på alvor, kjære Bondevik.

Ukas Hamsun

Ukas Hamsun er presentert i samarbeid med Hamsun-foreninga Landsstrykere.

Sne og vinter er et onde for mig. At det findes en årstid så fuldkommen alene om å være forferdelig. (Paa gjengrodde stier)

Ukas dikt

Losen var åleine den kvelden
Lyset frå fyrårnet

Hans-Martin Austestad

